

การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

นายสุดตภา ใจแสน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและเพิ่มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นเพิ่มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

ANALYSIS OF CARBON EMISSION FROM THE PROCESS OF BUILDING DEMOLITION

Mr. Suttapa Jaisan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the requirements
for the Degree of Master of Science Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีดถอน

อาคารและการทำลายอาคาร

โดย

นายสุดตภา ใจแสน

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ เศรษฐบุตร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ธนิต จินดาวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ เศรษฐบุตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ อิงคโชนฤทธิ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พร วิรุฬห์รักษ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร. ณรงค์วิทย์ อารีมิตร)

สุดท้าย ใจแสน: การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร (Analysis of carbon emission from the process of building demolition) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.อรรจน์ เศรษฐบุตร, 140 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนต่างๆ การใช้พลังงาน รวมถึงวิเคราะห์ปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่ใช้ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้วิธีการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) ซึ่งอ้างอิงค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และจากโปรแกรมสำเร็จรูป SimaPro 7.3.3 โดยทำการวิจัยโดยการสอบถามผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ถึงวิธีการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ รวมถึงแนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยมีอาคารกรณีศึกษาที่ใช้เป็นอาคารอ้างอิงในการวิจัยคือ บ้านพักอาศัย ขนาดพื้นที่ใช้สอย 264 m² และประเภทอาคารสำนักงาน ซึ่งมีขนาดพื้นที่ใช้สอย 11,375 m²

ผลการวิจัยพบว่า ในการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเฉลี่ยทั้งสิ้น 51,497.25 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3,877.87 KgCO₂e และเมื่อเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 14.69 kgCO₂e/m² และอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานในการรื้อถอนและทำลายอาคารเฉลี่ยทั้งสิ้น 590,644.47 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 44,469.04 KgCO₂e และเมื่อเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 3.91kgCO₂e/m²

เมื่อทำเปรียบเทียบทั้งวัฏจักรชีวิตอาคารกรณีศึกษาที่ใช้เป็นอาคารอ้างอิงพบว่า ขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนเพียงร้อยละ 0.60 ของการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคาร และขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนเพียงร้อยละ 0.12 ของการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคาร

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าวัสดุประเภทที่เป็นโลหะและอโลหะ รวมถึงอิฐมอญ และคอนกรีตเป็นวัสดุที่มีผลทำให้เกิดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศมากที่สุด ดังนั้นแนวทางในการลดการปล่อยคาร์บอนควรคำนึงถึงแนวทางการเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่รวมถึงการจัดการเศษวัสดุที่ได้อาคารที่มีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพ โดยการเลือกใช้วัสดุในอาคารที่ลดการเกิดของเสีย เช่น การออกแบบอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการเลือกใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ เช่น ไม้ จะสามารถลดปริมาณการปล่อยคาร์บอนได้เช่นเดียวกัน

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม.....

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา ...2555.....

5374200025 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORD: Greenhouse Gas Emission / Carbon Emission / Building Demolition

SUTTAPA JAISAN: ANALYSIS OF CARBON EMISSION FROM THE PROCESS OF BUILDING DEMOLITION. ADVISOR: ASST. PROF. ATCH SRESHTHAPUTRA, Ph.D., 140 pp.

This research aimed to study the process of building demolition especially in terms of energy consumption and carbon emissions in the process of building demolition. The greenhouse gas emissions in a unit of Carbon Dioxide equivalent, CO₂e and the factors for greenhouse gas emissions were based on Thailand Greenhouse Gas Management Organization (TGO) data and the software SimaPro 7.3.3. This research collected data using a questionnaire for 3 contractors on how they demolished buildings, the tools and equipment used, and waste management practices. The residential building which was used as the reference case in this study had 264 m² of floor space while the case study office building had 11,375 m² of floor space.

The results indicated that the process of house demolition consumed energy equal to 51,497.25 MJ, while the carbon emissions were equal to 3,877.87 KgCO₂e or 14.69 kgCO₂e/m². The process of building demolition for the office building had a total average energy consumption of 590,644.47 MJ, while the carbon emissions were 44,469.04 KgCO₂e or 3.91kgCO₂e/m²

When compared with the life cycle of the case study buildings it was found that the process of building demolition for house and office emitted only 0.60 % and 0.12 %, respectively, of the carbon emitted throughout the life of the buildings.

It can be summarized that metal and non-metal materials, concrete, and brick are most the source of most of the carbon emissions in the process of building demolition. Therefore, to reduce carbon emissions, consideration should be given to efficient use of demolition methods and tools for demolition, efficient waste management, and low-carbon building design by selection of materials to reduce waste. A Building that is designed to be environmentally-friendly that is friendly should be built with recycled materials such as wood etc., that can be reused or recycled.

Department : _____ Architecture _____ Student Signature : _____

Field of Study : _____ Architecture _____ Advisor Signature : _____

Academic Year : _____ 2012 _____ .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้รับความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ผศ. ดร. อรรถจณ์ เศรษฐบุตตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และได้คอยส่งสอนให้ความรู้เชี่ยวชาญตั้งแต่เข้ามาหาวิทยาลัย จวบจนกระทั่งจบการศึกษา รวมถึงรศ. ธนิต จินดาวงศ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ท่านอื่น ได้แก่ ผศ. ดร. วรภัทร์ อิงคโรจน์ฤทธิ อาจารย์ ดร. พร วิรุฬห์รักษ์ และ ดร. ณรงค์วิทย์ อารีมิตร ที่สละเวลาและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการทำการวิจัย รวมถึง ผศ. ดร. จิรวรรณ เตียรฤ์สุวรรณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ใจดีและได้เชื้อเพื่อโปรแกรม SimaPro 7.3.3 ในการทำวิจัยนี้ รวมทั้งพี่จิตจรดา เจริญวุฒิ เสถียร ที่คอยให้การดูแลตลอดระยะเวลาในการเข้าใช้โปรแกรมที่บางมด และขอขอบคุณ นลินี อเนกเสน และ กมลทิพย์ อรัญศิริ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสอนโปรแกรม SimaPro 7.3.3 และผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 รายที่คอยชี้แนะ และให้ข้อมูลการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

สุดท้ายนี้งานวิจัยฉบับนี้จะไม่อาจสำเร็จเสร็จสิ้นลงได้หากปราศจากการสนับสนุนจากบิดา มารดา และเพื่อนทุกคนที่คอยให้การสนับสนุน ความห่วงใย และความเข้าใจ อีกทั้งผู้มีส่วนร่วมทุกๆ คนที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ที่ร่วมกันสร้างงานวิจัยชิ้นนี้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.8 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การรื้อถอนและการทำลายอาคาร.....	6
2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	9
2.3 ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	12
2.3.1 จากสถานที่ที่มีการก่อสร้างสร้างอาคาร.....	12
2.3.2 จากสถานที่ที่มีการรื้อถอน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือซ่อมแซมอาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ.....	13
2.3.3 จากโรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างสำเร็จรูป.....	13
2.3.4 จากการก่อสร้าง ซ่อมแซม รื้อถอนสะพาน หรือทางด่วน.....	13
2.4 การประเมินปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการก่อสร้างและการรื้อถอนอาคาร.....	18
2.5 การจัดการเศษวัสดุจากอาคาร.....	20
2.5.1 ข้อดีของการจัดการเศษวัสดุจากอาคาร.....	23
2.6 การปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ.....	23

	หน้า
2.6.1.วิธีการวิเคราะห์คาร์บอนตามแนวทางของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC).....	24
2.6.2.วิธีการคำนวณตามมาตรฐานการวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร.....	25
2.6.3.การประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA).....	26
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	34
3.1 รายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย.....	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.2.1 แบบสอบถาม.....	36
3.2.2 เกณฑ์การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์.....	36
3.2.3 โปรแกรมประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม SimaPro 7.3.3.....	37
3.3 รูปแบบอาคารกรณีศึกษา.....	37
3.3.1 กรณีศึกษาอาคารประเภทบ้านพักอาศัย.....	37
3.3.2 กรณีศึกษาอาคารสำนักงาน.....	39
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	41
4.1 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
4.1.1 ขั้นตอนสำรวจอาคารก่อนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	41
4.1.2 ขั้นตอนการเตรียมการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	42
4.1.3. ขั้นตอนการปฏิบัติการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	43
4.1.3.1 การรื้อถอนและการทำลายบ้านพักอาศัย.....	48
4.1.3.2 การรื้อถอนและการทำลายอาคารสำนักงาน.....	54
4.1.4 ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร.....	63
4.2 การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคาร.....	75
4.2.1 บ้านพักอาศัย.....	75
4.2.2 อาคารสำนักงาน.....	76
4.3 การสรุปผลการวิจัย.....	78
4.3.1 บ้านพักอาศัย.....	78
4.3.2 อาคารสำนักงาน.....	84
4.4 การเปรียบเทียบข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร ระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน.....	90

	หน้า
4.5 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคาร.....	94
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	96
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	96
5.2 การเสนอแนะ.....	100
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก.....	107
ภาคผนวก ข.....	125
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	140

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แหล่งกำเนิดของเสียและเศษวัสดุจากการก่อสร้างและการรื้อถอนในประเทศไทย.....	14
ตารางที่ 2.2 การคำนวณการปล่อยคาร์บอนตามแนวทางของ IPCC ตามระดับต่างๆ.....	25
ตารางที่ 3.1 รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตร.....	39
ตารางที่ 3.2 รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในอาคารสำนักงานขนาด 11,375 ตารางเมตร.....	40
ตารางที่ 4.1 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย ของผู้รับเหมา A.....	50
ตารางที่ 4.2 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย ของผู้รับเหมา B.....	52
ตารางที่ 4.3 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย ของผู้รับเหมา C.....	54
ตารางที่ 4.4 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ของผู้รับเหมา A.....	57
ตารางที่ 4.5 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ของผู้รับเหมา B.....	60
ตารางที่ 4.6 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ของผู้รับเหมา C.....	63
ตารางที่ 4.7 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตร.....	65
ตารางที่ 4.8 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานขนาด 11,375 ตารางเมตร.....	66
ตารางที่ 4.9 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร ของผู้รับเหมา A.....	69
ตารางที่ 4.10 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของ ผู้รับเหมา B.....	71
ตารางที่ 4.11 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของ ผู้รับเหมา C.....	73
ตารางที่ 4.12 สรุปการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	74

	หน้า
ตารางที่ 4.16 สรุปการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัย	83

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้แรงงานคน.....	7
รูปที่ 2.2 การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้วิธีการใช้ Hydraulic Crusher with Long Boom Arm.....	8
รูปที่ 2.3 การการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้วิธีการใช้ลูกตุ้มบอล (Wrecking Ball).....	8
รูปที่ 2.4 คอนกรีตเสริมเหล็ก.....	15
รูปที่ 2.5 คอนกรีตไม่เสริมเหล็ก.....	16
รูปที่ 2.6 วัสดุก่อ.....	16
รูปที่ 2.7 ของเสียและเศษวัสดุผสม.....	17
รูปที่ 2.8 โมเดลการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ.....	22
รูปที่ 2.9 การกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Goal and Scope Definition).....	27
รูปที่ 2.10 การกำหนดเป้าหมายและขอบเขตของการประเมินวัฏจักรชีวิต.....	29
รูปที่ 3.1 คู่มือแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์.....	36
รูปที่ 3.2 คู่มือโปรแกรม SimaPro.....	37
รูปที่ 3.3 ด้านหน้าและด้านข้างของบ้านพักอาศัย.....	38
รูปที่ 3.4 แพลนพื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนของบ้านพักอาศัย.....	38
รูปที่ 3.5 คู่มือแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์.....	40
รูปที่ 3.6 ลักษณะโครงสร้างอาคารสำนักงานที่ใช้เป็นอาคารกรณีศึกษา.....	40
รูปที่ 4.1 ขั้นตอนการเตรียมการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร.....	43
รูปที่ 4.2 รถแบคโฮ PC30.....	44
รูปที่ 4.3 รถแบคโฮ PC120.....	44
รูปที่ 4.4 รถแบคโฮ PC200.....	45
รูปที่ 4.5 รถบรรทุก 6 ล้อ.....	45
รูปที่ 4.6 รถบรรทุก 10 ล้อ.....	46
รูปที่ 4.7 เครื่องตัดแก๊ส.....	46
รูปที่ 4.8 ค้อนปอนด์.....	47
รูปที่ 4.9 รถเคน.....	47

	หน้า
รูปที่ 4.10 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A.....	49
รูปที่ 4.11 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา B.....	51
รูปที่ 4.12 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา C.....	53
รูปที่ 4.13 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา A.....	56
รูปที่ 4.14 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา B.....	59
รูปที่ 4.15 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา C.....	62
รูปที่ 4.16 ระยะเวลาจำลองจากอาคารกรณีศึกษาไปยังสถานที่ต่างๆ.....	64
รูปที่ 4.17 การจำแนกประเภทการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร.....	67
รูปที่ 4.18 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา A.....	68
รูปที่ 4.19 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา B.....	70
รูปที่ 4.20 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา C.....	72

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 3.1 แบบแผนลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	35
แผนภูมิที่ 4.1 ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของบ้านพักอาศัย.....	76
แผนภูมิที่ 4.2 ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคารสำนักงาน.....	77
แผนภูมิที่ 4.3 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	78
แผนภูมิที่ 4.4 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	79
แผนภูมิที่ 4.5 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	80
แผนภูมิที่ 4.6 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	80
แผนภูมิที่ 4.7 สรุปผลการใช้พลังงานบ้านพักอาศัย.....	81
แผนภูมิที่ 4.8 สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากบ้านพักอาศัย.....	81
แผนภูมิที่ 4.9 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิล และทำลายบ้านพักอาศัย.....	82
แผนภูมิที่ 4.10 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิล และทำลายบ้านพักอาศัย.....	82
แผนภูมิที่ 4.11 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิล และทำลายบ้านพักอาศัย.....	83
แผนภูมิที่ 4.12 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิล และทำลายบ้านพักอาศัย.....	83
แผนภูมิที่ 4.13 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	84
แผนภูมิที่ 4.14 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา รีไซเคิลอาคารทั้ง 3 ราย.....	85

แผนภูมิที่ 4.15 การใช้พลังงานในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา รื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย.....	86
แผนภูมิที่ 4.16 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน ของผู้รับเหมา รื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย.....	86
แผนภูมิที่ 4.17 สรุปผลการใช้พลังงานจากอาคารสำนักงาน.....	87
แผนภูมิที่ 4.18 สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากอาคารสำนักงาน.....	87
แผนภูมิที่ 4.19 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอน และทำลายอาคารสำนักงาน.....	88
แผนภูมิที่ 4.20 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอน และทำลายอาคารสำนักงาน.....	88
แผนภูมิที่ 4.21 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ รื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน.....	89
แผนภูมิที่ 4.22 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอน และทำลายอาคารสำนักงาน.....	89
แผนภูมิที่ 4.23 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน.....	91
แผนภูมิที่ 4.24 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน.....	92
แผนภูมิที่ 4.25 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัย และอาคารสำนักงาน.....	93
แผนภูมิที่ 4.26 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัย และอาคารสำนักงาน.....	94
แผนภูมิที่ 4.27 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตของบ้านพักอาศัย.....	107
แผนภูมิที่ 4.28 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคารสำนักงาน.....	107

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้สภาวะโลกร้อน (Global warming) กำลังเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศของโลกทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยศักยภาพที่มีผลทำให้โลกร้อนนั้น สามารถประเมินได้จากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแต่ละชนิดที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง การใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้พลังงานเชื้อเพลิง และการเผาไหม้ เป็นต้น โดยที่ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นนั้นจะอยู่ในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) ซึ่งมีศักยภาพในการทำให้โลกร้อน ยกตัวอย่างเช่น ก๊าซมีเทน (CH₄) มีค่า GWP100 เท่ากับ 25 หมายความว่าก๊าซมีเทน 1 กิโลกรัมมีศักยภาพที่ทำให้โลกร้อนเมื่อเทียบกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) 25 กิโลกรัม ดังนั้นการปล่อยก๊าซมีเทน 1 กิโลกรัม คิดเป็นศักยภาพในการทำให้โลกร้อนเท่ากับ 25 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (KgCO₂e) เป็นต้น¹

ในการทำงานเดียวกันกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร (Process of building demolition) นั้นต้องอาศัยทั้งพลังงานจากเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในกระบวนการขนส่งและกระบวนการเผาไหม้ของเครื่องยนต์ในการทำงาน รวมทั้งพลังงานจากเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นต้น โดยที่การใช้พลังงานในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ย่อมนำมาซึ่งการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศซึ่งมีผลต่อการทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน

อีกทั้งปัจจุบันนี้การประเมินการปล่อยคาร์บอนที่เกิดจากกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ได้ทำการประเมินโดยใช้วิธีการฝังกลบ (Landfill) โดยคำนวณค่าการปล่อยคาร์บอนเฉพาะขั้นตอนการนำวัสดุที่ได้จากอาคารทั้งหมดไปทำการถมที่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่รวมถึงขั้นตอนวิธีการจริงที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารเลือกใช้ เช่น การรื้อถอนวัสดุอาคาร (Building assembly) การทำลายอาคาร (Building demolition) และขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร (Waste management) เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากขั้นตอนเหล่านี้มีความหลากหลาย และมีความไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้รับเหมาฯ รื้อถอน อีกทั้งปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีแนวทางปฏิบัติสำหรับการรื้อถอนและทำลายอาคารในประเทศไทยที่ชัดเจน ทำให้วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติการมีความแตกต่างกัน

¹ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ, แนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์, (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2553), หน้า 37.

ดังนั้นการวิจัยนี้ จึงได้ทำการศึกษาถึงแนวทางการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารของผู้รับเหมารีดถอนอาคารในประเทศไทย โดยวิเคราะห์การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนตั้งแต่ขั้นตอนการรีดถอนวัสดุอาคาร การทำลายอาคารจนกระทั่งขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคาร เนื่องจากในทุกขั้นตอนมีการใช้พลังงานในการปฏิบัติงานและยังส่งผลต่อการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศด้วยเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารนี้ ได้มุ่งเน้นศึกษาถึงแนวทางการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารที่ผู้รับเหมารีดถอนอาคารในประเทศไทย เลือกใช้จริง รวมถึงเลือกการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ศึกษาขั้นตอนต่างๆและวิเคราะห์พลังงานที่ใช้ในกระบวนการการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร

1.2.2 วิเคราะห์ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยใช้วิธีการคำนวณเปรียบเทียบปริมาณการปล่อยคาร์บอน ในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) ซึ่งอ้างอิงค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยคาร์บอนจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และจากโปรแกรมสำเร็จรูป SimaPro 7.3.3

1.2.3 เสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยการเสนอแนะแนวทางการออกแบบอาคารและการเลือกใช้วัสดุอาคาร รวมทั้งแนวทางการรีดถอนอาคารและทำลายอาคารที่สามารถลดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยได้เลือกอาคารกรณีศึกษา 2 ประเภทคือ ประเภทบ้านพักอาศัย และอาคารประเภทสำนักงาน โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 เลือกทำการสำรวจเก็บข้อมูลเฉพาะผู้รับเหมารีดถอนอาคารและทำลายอาคารที่เป็นวิศวกรคุมงาน และประกอบกิจการภายในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

1.3.2 ศึกษาเฉพาะรูปแบบขั้นตอนการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารในส่วนของงานสถาปัตยกรรม เช่น ประตู หน้าต่าง วัสดุผนังหลังคา เป็นต้น และส่วนที่เป็นโครงสร้างอาคารเช่น คาน เสา พื้น

ผนัง เป็นต้น ไม่รวมการปรับปรุง ซ่อมแซม การรื้อถอนถนนรอบอาคาร การรื้อถอนเฟอร์นิเจอร์ภายในอาคาร การรื้อถอนระบบต่างๆ ภายในอาคาร

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยนี้ได้ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปล่อยคาร์บอนที่เกิดจากกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามจำลองสถานการณ์และสร้างอาคารกรณีศึกษาที่อ้างอิงจากอาคารที่พบเห็นทั่วไปในปัจจุบัน เช่น อาคารกรณีศึกษาที่เป็นบ้านพักอาศัยที่มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของบ้านพักอาศัยทั่วไปที่พบเห็นได้ในประเทศไทย และอาคารสำนักงานคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่มีความสูงประมาณ 7 ชั้น² โดยทำการสอบถามผู้รับเหมารื้อถอนอาคารที่เป็นวิศวกรคุมงาน จำนวน 3 ราย โดยครอบคลุมถึงแนวทาง เครื่องมือ อุปกรณ์ ระยะเวลาการทำงาน เป็นต้น จากนั้นจึงนำผลการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ถึงการใช้พลังงานและปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่เกิดขึ้นจริง ไม่ได้ทำการวิจัยจากการดำเนินงานจริง

1.5 ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้อาศัยคู่มือแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ โดยใช้การอ้างอิงค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission factor) จากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ TGO และจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ หรือ MTEC สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนี้ มีคำศัพท์ที่พบในการวิจัยนี้จำนวนมาก ซึ่งก่อนจะทำการวิจัยผู้วิจัยขอทำความเข้าใจถึงคำศัพท์ต่างๆ ที่พบในการวิจัยนี้โดยการอธิบายเป็นคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.6.1 “การรื้อถอนอาคาร” หมายถึง การถอดชิ้นส่วนวัสดุอาคารหรือการรีไซเคิลวัสดุประกอบอาคารออกจากตัวอาคาร เช่น การรื้อถอนประตู หน้าต่าง เป็นต้น ซึ่งไม่รวมการรื้อถอนงานระบบของอาคาร

1.6.2 “การทำลายอาคาร” หมายถึง กระบวนการทุบทำลายโครงสร้างของอาคาร

² อรรถจันทร์ เศรษฐบุตร, “การจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทยด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์” (โครงการส่งเสริมการทำงานวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง กองทุนวิจัยและนวัตกรรม, 2552), หน้า 16-

1.6.3 “การจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร” หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากการรื้อถอนและการทำลายอาคาร เช่นการแยกประเภทของวัสดุ และการขนส่งเศษวัสดุจากสถานที่ที่มีการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารไปยังร้านรับซื้อของเก่า หรือโรงงานเพื่อนำไปใช้ซ้ำ หรือนำไปรีไซเคิล หรือนำไปถมที่

1.6.4 “ของเสียที่ได้จากอาคาร” หมายถึง เศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารแล้วที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่นของเสียที่เป็นอันตราย ที่มีส่วนประกอบของแอสเบสตอส เป็นต้น

1.6.5 “เศษวัสดุที่ได้จากอาคาร” หมายถึง เศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารแล้วสามารถที่จะนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง โดยวิธีการใช้ซ้ำ รีไซเคิล หรือนำกลับไปถมที่ เช่น ไม้ สามารถกลับมาใช้ซ้ำได้อีกครั้ง เหล็กที่สามารถนำกลับมาเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล และคอนกรีตสามารถนำไปถมที่ได้

1.6.6 “คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide Equivalent: kgCO₂e)” หมายถึง หน่วยแสดงความสามารถในการทำให้โลกร้อนเมื่อเทียบในรูปปริมาณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เนื่องจากปัจจุบันนี้การประเมินการปล่อยคาร์บอนจากอาคาร หรือการประเมินวัฏจักรชีวิตของอาคาร (Building life cycle assessment) ในส่วนของระยะการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร (Process of building demolition) นั้นได้ประเมินค่าจากขั้นตอนการฝังกลบ (Landfill) เพียงอย่างเดียว ไม่ครอบคลุมขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารตั้งแต่กระบวนการแรกจนกระบวนการสุดท้าย ทำให้ค่าที่ได้เป็นค่าที่ประมาณจากการทำลายโดยวิธีการฝังกลบเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการวิจัยนี้จึงเลือกศึกษาและวิเคราะห์การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาค้นคว้าในเรื่องการปล่อยคาร์บอนจากอาคาร ซึ่งครอบคลุมประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.7.1 ทราบถึงขั้นตอนที่เกิดขึ้นในกระบวนการต่างๆ รวมถึงการใช้พลังงานในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

1.7.2 ทราบถึงปริมาณการปล่อยคาร์บอนในขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

1.7.3 เพื่อเป็นแนวทางในการลดการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

1.8 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารนั้น มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.8.1 ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

1.8.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้รับเหมารีไซเคิลอาคารที่เป็นวิศวกรคุมงาน โดยใช้อาคารอ้างอิงเป็นอาคารกรณีศึกษาที่เป็นบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ซึ่งมีรูปแบบการใช้งานและมีการใช้วัสดุประกอบอาคารที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนจากการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร โดยครอบคลุมข้อมูลดังนี้

1.8.2.1 ขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

1.8.2.2 เครื่องมือที่ใช้การรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

1.8.2.3 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร

1.8.2.4 เครื่องมือและยานพาหนะที่ใช้ในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากการอาคาร

1.8.3 จากนั้นนำข้อมูลข้างต้นที่ได้มาทำการวิเคราะห์การใช้พลังงานในขั้นตอนต่างๆในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

1.8.4 นำผลการใช้พลังงานที่ได้จากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารของผู้รับเหมาไปคำนวณเปรียบเทียบหาปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e)

1.8.5 จากนั้นทำการวิเคราะห์หาปริมาณการปล่อยคาร์บอนของวัสดุจากอาคารกรณีศึกษาโดยใช้โปรแกรม SimaPro 7.3.3

1.8.6 สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารโดยการเสนอแนะแนวทางการออกแบบอาคารและการเลือกใช้วัสดุอาคาร รวมทั้งแนวทางการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารที่ลดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร ซึ่งได้ทำการศึกษาจากข้อมูลวิธีการรื้อถอนที่ใช้จริงในประเทศไทย โดยทำการวิเคราะห์การรื้อถอนและทำลาย บ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน โดยที่ในการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่ผ่านมา บทความวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถสรุป ได้ ดังนี้

2.1 การรื้อถอนและการทำลายอาคาร

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522¹ ได้กล่าวถึงการรื้อถอนว่า หมายความว่า เป็นการแยกออก ถอดออก จากสิ่งที่เป็นรูปแล้วให้สูญเสียความเป็นกลุ่มเป็นก้อนของรูปแบบเดิมนั้นออกไป และในส่วนของ การรื้อถอนอาคารนั้น หมายความว่า เป็นกระบวนการรื้อส่วนอันเป็นโครงสร้างของอาคาร เช่น เสา คาน ตง หรือ ส่วนโครงสร้างอื่นที่กฎกระทรวงได้กำหนดไว้ เช่น ผนัง พื้น กั้นสาดคอนกรีต เป็นต้น

ส่วนในมาตรฐานของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท.)² นั้นแบ่ง ความหมายของคำว่า "Demolition" ออกเป็น 2 ชนิดคือ การรื้อถอน และการทำลาย ในส่วนการรื้อถอนนั้น หมายถึง การกระทำกรรื้อหรือเคลื่อนย้ายโดยปราศจากการก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่สิ่งที่ถูกรื้อ การ เคลื่อนย้ายนั้นต้องกระทำด้วยมือและต้องไม่โยนลงมายังพื้น ถ้าหากวัสดุที่จะทำการรื้อถอนนั้นถูกยึดด้วยตะปู สลักเกลียวหรืออุปกรณ์อื่นๆ ต้องใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมในการถอดสลักนั้น ห้ามงัดหรือฉีกออก ส่วนการทำลาย นั้น หมายถึงการรื้อถอนหรือทำลายโดยวิธีใดๆก็ตาม ไม่ต้องคำนึงถึงความเสียหายที่เกิดจากการทำลายนั้น ดังนั้นคำว่ากรรื้อถอนและการทำลายในการวิจัยนี้จึงมีความหมายดังนี้

“การรื้อถอนอาคาร” หมายถึง การรื้อถอนวัสดุต่างๆ ออกจากอาคาร ซึ่งจะกระทำรื้อถอนด้วย แรงงานคนและดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เช่นการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารที่เป็นประตู หน้าต่าง เป็นต้น

¹สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 [ออนไลน์], 16 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.law.moi.go.th/>.

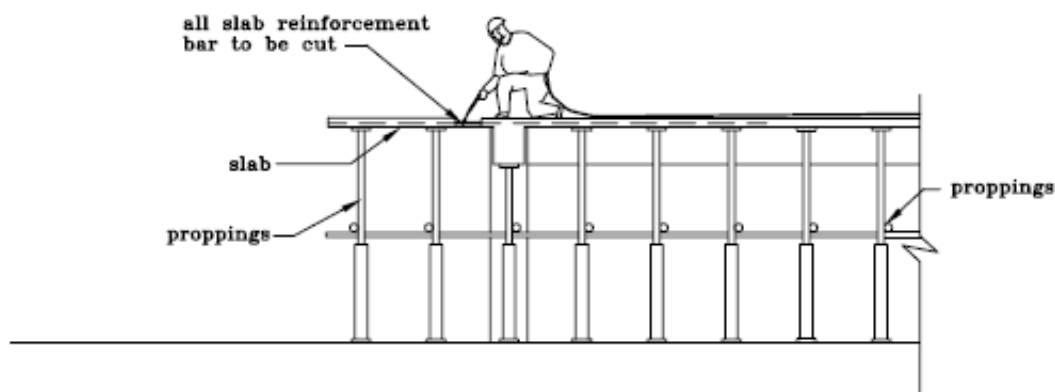
²คณะอนุกรรมการวิชาชีพวิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, “การรื้อถอนและการทำลาย,” ใน แนวทางการวัดปริมาณงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนงานของโครงสร้างและงาน สถาปัตยกรรม, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2554).

“การทำลายอาคาร” หมายถึง การรื้อถอนและทำลายส่วนต่างๆของอาคารโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของส่วนนั้นๆ เช่น การทำลายโครงสร้างเสา คาน พื้นของอาคาร เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้ววิธีการดำเนินการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารและทำลายอาคารทั่วไปทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศไทยเลือกใช้นั้นมีวิธีที่คล้ายกัน³ โดยที่การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารส่วนใหญ่จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

(1) การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้แรงงานคน เป็นการรื้อถอนที่มีลักษณะของงานที่มีขนาดไม่ใหญ่และไม่ซับซ้อน ได้แก่ การย่อยชิ้นส่วน เช่นการใช้แรงงานคนทุบทำลายผนังของอาคารโดยอาศัยเครื่องมือคือ ค้อนปอนด์ขนาดใหญ่ ซึ่งต้องกระทำด้วยความชำนาญและมีการระวังและรักษาความปลอดภัยที่ดี

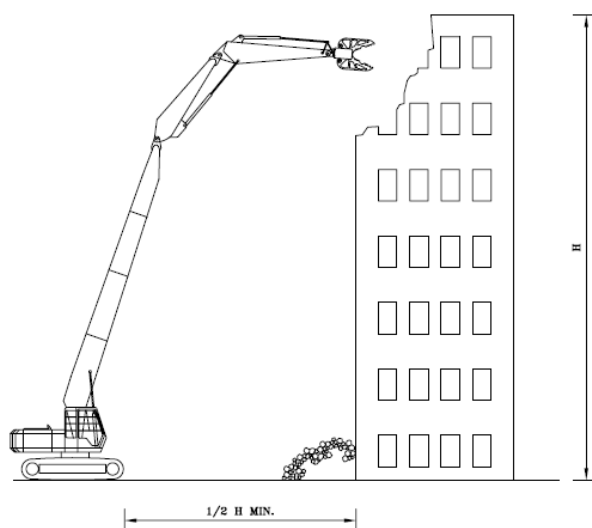
(2) การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้เครื่องจักรกลทั่วไป เป็นการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่อาศัยความชำนาญของผู้รื้อถอนค่อนข้างสูง เนื่องจากวัสดุหรือโครงสร้างอาคารที่ถูกรื้อถอนและทำลายนั้นมีขนาดใหญ่ อาจเกิดอันตรายได้หากขาดความระมัดระวังในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร เช่นการใช้รถแบคโฮทำลายเสา คาน ของตัวอาคาร เป็นต้น รูปที่ 2.1-2.3 นี้เป็นตัวอย่างของการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยทั่วไป ดังนี้



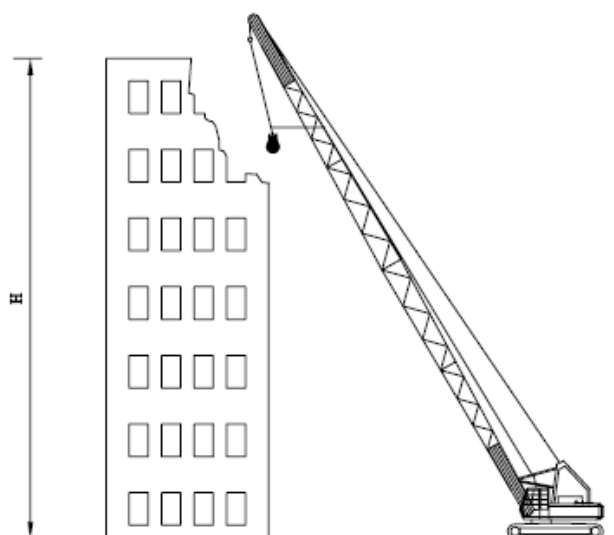
รูปที่ 2.1 การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้แรงงานคน⁴

³บริษัทไทยดีโมลิชัน จำกัด, ประเภทการรื้อถอน [ออนไลน์], 11 กรกฎาคม 2555. แหล่งที่มา <http://thaidemolition.com/typeofdemolition.html>

⁴Building Department Hong Kong, in Code of Practice for Demolition of Building: Year 2004, p. 69.



รูปที่ 2.2 การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้วิธีการใช้ Hydraulic Crusher with Long Boom Arm⁵



รูปที่ 2.3 การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยใช้วิธีการใช้ลูกตุ้มบอล หรือ Wrecking Ball⁶

วิธีการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารในประเทศไทยบางกรณีไม่นิยมใช้ในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาด้านต่างๆ เช่น ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ฝุ่น เป็นต้น, ปัญหาด้านมลพิษทางเสียง, และปัญหาด้านความปลอดภัย ดังนี้

⁵Ibid., p. 77.

⁶Ibid., p. 79.

(1) การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารโดยการใช้สลิงดึงร่วมกับรถเครน เนื่องจากเป็นการกระทำที่ต้องอาศัยด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างสูงเนื่องจากต้องแน่ใจว่ารถเครนที่ใช้ตั้งอยู่ในระยะที่ปลอดภัยที่อาคารจะถล่มลงมา และลวดสลิงที่ใช้ได้มาตรฐานมีขนาดเหมาะสมกับงานนั้นๆ แต่วิธีการนี้ยังมีการใช้งานในปัจจุบันแต่ไม่มาก ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่จะทำการรื้อถอน

(2) การใช้ลูกตุ้มเหล็ก กระทำการโดยการแขวนลูกตุ้มเหล็กไว้กับแขนของรถเครน กรณีนี้ต้องระวังการร่วงหล่นลงมาของลูกตุ้มและรถเครนต้องอยู่บนพื้นระนาบที่มีความมั่นคงเพียงพอ ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ถ้าบังคับทิศทางการแกว่งของลูกตุ้มเหล็กไม่ดี

(3) การใช้ระเบิด เป็นวิธีการที่รวดเร็วและประหยัดเวลาเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารสูง แต่ปัจจุบันวิธีนี้ไม่นิยมใช้ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้นไม่มีความสะดวกในใช้วิธีนี้ สาเหตุเพราะว่าแรงของระเบิด, ฝุ่นและเสียงที่อาจเกิดขึ้นจากการพังทลายของอาคารจะส่งผลกระทบต่อผู้พักอาศัยในบริเวณข้างเคียง เป็นต้น⁷

นอกจากในเรื่องสภาพของพื้นที่รอบๆอาคารที่จะทำการรื้อถอนที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้วิธีการในการดำเนินงานแล้วนั้น ยังต้องคำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารอีกด้วย

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ปัจจุบันนี้ ได้มีการร่างพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารมากที่สุด โดยมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน⁸ โดยได้ยกเลิกมาตรา 23 และมาตรา 24 ในหมวด 3 ของฉบับเดิมทิ้งไป โดยในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2550 นี้จะกล่าวรวมไปถึง การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายและใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

⁷มหาดไทย ชัยเกษม, “การรื้อถอนอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กโดยใช้แรงงานคนเป็นหลักในประเทศไทย: ปัญหาและแนวทางปฏิบัติ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549) หน้า 8.

⁸สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 [ออนไลน์], 16 ตุลาคม 2550. แหล่งที่มา <http://app-thca.krisdika.go.th/Naturesig/CheckSig?whichLaw=law2&folderName=%A404&lawPath=%A404-20-9999-UPDATE>

ผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารที่จะทำดำเนินการหรือถอนอาคารและทำลายอาคาร ที่มีความสูงเกิน 15 เมตร หรือเป็นอาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นน้อยกว่า 2 เมตร มีจำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตการหรือถอนอาคารและทำลายอาคารจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และก่อนการดำเนินงาน และผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารต้องตรวจสอบและหาวิธีการป้องกัน สิ่งบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ ประปา หรือท่อ ก๊าซ และส่วนต่างๆ ของอาคารที่อาจตกลง เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินในขณะที่มีการดำเนินงาน และในระหว่างการดำเนินงาน ผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารต้องติดตั้งป้ายเตือนอันตราย และต้องแสดงขอบเขตการดำเนินงาน ไว้รอบบริเวณที่จะหรือถอนอาคารและทำลายอาคาร เพื่อเตือนมิให้บุคคลอื่น ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณนั้น และต้องจัดให้มีพนักงานไว้สำหรับห้ามบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าวด้วย รวมทั้งดูแลความเรียบร้อยของป้ายเตือนอันตรายเพื่อป้องกันการชำรุดขณะดำเนินงานด้วย

ในช่วงการดำเนินการนั้น ผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารจะกระทำได้เฉพาะในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกดินเท่านั้น ถ้ามีความจำเป็นต้องกระทำในเวลาระหว่างที่พระอาทิตย์ตกดินจนถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และในการดำเนินงานในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นต้องจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอด้วย

ในส่วนของการหรือถอนผนังอาคารด้านนอกที่สูงจากพื้นดินเกิน 8 เมตร และอยู่ห่างจากอาคารอื่น ทางสัญจร หรือที่สาธารณะ ตามแนวราบน้อยกว่าความสูงของอาคาร ผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารต้องจัดให้มีแผงรับวัสดุที่อาจร่วงหล่นจากการดำเนินงานตลอดแนวด้านนอกของผนังอาคารนั้น โดยแผงรับวัสดุดังกล่าวต้องมีความมั่นคงแข็งแรงและขนาดใหญ่เพียงพอที่จะป้องกันเศษวัสดุที่อาจร่วงหล่นได้ และต้องติดตั้งให้เฉียงลาดเพื่อป้องกันวัสดุที่ร่วงหล่นกระเด็นออกมานอกแผงหรือกองค้างอยู่ในแผงรับนั้น

ส่วนการขนถ่ายวัสดุที่หรือถอนลงจากที่สูงมาสู่ที่ต่ำนั้น ผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารต้องกระทำโดยใช้รางหรือสายพานเลื่อนที่มีความลาดชันเหมาะสมและปลอดภัยจากการตกลง สำหรับการขนถ่ายเศษวัสดุโดยลิฟต์ส่งของ หรือบันได หรือการโยน หรือการทิ้งนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินงานนั้นจะกระทำต่อเมื่อมีการจัดให้มีการป้องกันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินแล้ว และผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินงานนั้นกองเศษวัสดุที่หรือถอนไว้บนพื้น

ในส่วนของบริษัทโทษสำหรับผู้รับเหมาหรือถอนอาคารและทำลายอาคารที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการระงับการกระทำดังกล่าวได้ทันที ส่วนเศษวัสดุจากอาคารที่ถูกรื้อถอนและสิ่งของที่ขนออกจากอาคารส่วนที่มีการหรือถอน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยึดและเก็บรักษาไว้ หรือขายและถือเงินไว้แทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาทรัพย์สินหรือเงินนั้นคืนภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่มีการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ให้ทรัพย์สินหรือเงินนั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด

นอกจากจากพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2550 ที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารต้องคำนึงถึงในการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารแล้ว ในทางปฏิบัติจริงจำเป็นต้องศึกษาข้อบังคับท้องถิ่นร่วมด้วยในที่นี้ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษารื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารเฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องทบทวนข้อบังคับของกรุงเทพมหานครว่าด้วยเรื่องควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544 หมวด 11 ว่าด้วยเรื่องการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนและเคลื่อนย้ายอาคาร⁹ เข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฉบับที่ 4 ปี พ.ศ. 2550 และมีความแตกต่างกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ดังนี้

(1) การกำหนดระดับความดังของเสียงที่อนุญาตให้ใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่ระดับ 70 เดซิเบล (เอ) ที่ระยะห่าง 30 เมตรจากอาคารที่ทำการรื้อถอน

(2) ช่วงเวลาในการดำเนินงานที่แตกต่าง คือระหว่างเวลา 22.00 น. ถึง 06.00 น. ห้ามกระทำการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

จากพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบังคับ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ล้วนเกี่ยวข้องกับการรื้อถอนและการทำลายอาคารโดยตรง โดยมีผลบังคับใช้ต่อผู้รับเหมารื้อถอนอาคารและทำลายอาคารในประเทศไทยและในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ได้ร่างขึ้นเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงการป้องกันกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน และประชาชนโดยรอบ เป็นต้น

นอกจากกฎหมายที่มีผลต่อการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารแล้วนั้น ของเสียและเศษวัสดุที่ได้หลังจากรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ต่างก็มีความสำคัญเช่นกัน เนื่องจากในกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ส่งผลทำให้เกิดของเสียและเศษวัสดุจากอาคารจำนวนมาก ทั้งคอนกรีต อิฐมอญ ไม้ โลหะ เป็นต้น ถ้าหากขาดการจัดการที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดของเสียจำนวนมากซึ่งจะเป็นภาระของเจ้าหน้าที่ในการทำลายเศษวัสดุเหล่านี้ และในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้น เศษวัสดุที่ได้จะมีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับประเภทของการดำเนินงาน เช่น จากเศษวัสดุที่ได้จากอาคารที่มีการดำเนินการก่อสร้าง ก็จะพบเศษวัสดุอีกประเภทหนึ่ง ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ก็จะพบเศษวัสดุอีกประเภทหนึ่ง และในขั้นตอนการดัดแปลงส่วนต่างๆ ของอาคาร ก็มีวัสดุที่มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป ดังนี้

⁹สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ, ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544 [ออนไลน์], 7 สิงหาคม 2555. แหล่งที่มา http://intranet.dwr.go.th/bwrd/060-miscellaneous/ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร_เรื่อง_ควบคุมอาคาร_พ.ศ.2544.pdf

2.3 ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจากกระบวนการก่อสร้างและการรื้อถอนอาคาร (C&D Waste) นั้นมีความแตกต่างกัน โดยที่ถ้ากล่าวถึง “ของเสีย” จะหมายถึงเศษวัสดุจากอาคารที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ แต่เศษวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง เช่นนำไปใช้ซ้ำ นำไปรีไซเคิล หรือนำไปถมที่ ผู้วิจัยจะไม่ใช้คำว่าของเสียแต่จะใช้คำว่า “เศษวัสดุที่ได้จากอาคาร” แทน โดยที่กรมควบคุมมลพิษ, มหาวิทยาลัยมหิดล และ German Technical Cooperation¹⁰ ได้ให้นิยามถึงของเสียที่เกิดขึ้นจากการกระบวนการก่อสร้างและการรื้อถอนอาคาร (C&D Waste) ว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท โดยของเสียแต่ละประเภทยังมีลักษณะที่แตกต่างกัน และเป็นของเสียที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีกครั้ง ต้องนำไปกำจัดเพียงอย่างเดียว คือ

(1) ของเสียประเภทที่ 1 คือ ของเสียที่ได้จากการก่อสร้าง เช่น ของเสียที่เกิดจากบรรจุภัณฑ์ และจากวัสดุที่ใช้แล้ว

(2) ของเสียประเภทที่ 2 คือ ของเสียจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร เช่น ของเสียที่เป็นอันตราย เช่น แอสเบสตอส เป็นต้น

(3) ของเสียประเภทที่ 3 คือ ของเสียจากการซ่อมบำรุงถนน เช่น ของเสียที่ปนเปื้อนด้วยสารประกอบโพลีอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน (PAH) เป็นต้น

โดยที่แหล่งกำเนิดของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากดำเนินการต่างๆ ย่อมส่งผลให้เกิดของเสียและเศษวัสดุที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 จากสถานที่ที่มีการก่อสร้างอาคาร

ในที่นี้รวมถึงสถานที่ก่อสร้างใหม่จากพื้นที่ว่างเปล่า ไม่เคยมีสิ่งปลูกสร้างใดๆมาก่อน และสถานที่ที่เคยมีสิ่งก่อสร้างที่เคยปลูกสร้างและได้ทำการรื้อถอนออกไปก่อนหน้านี้ ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดจากการปรับปรุงพื้นที่ เช่น การโค่นต้นไม้ การขุดดินเพื่อสร้างฐานรากของอาคาร และของเสียจากส่วนที่เสียหายระหว่างการดำเนินการ ของเสียจากบรรจุภัณฑ์ รวมถึงวัสดุที่ใช้แล้วต่างๆ

¹⁰กรมควบคุมมลพิษ, มหาวิทยาลัยมหิดล และ German Technical Cooperation, รายงานการศึกษาแนวทางการจัดการเศษสิ่งก่อสร้างสำหรับประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, 2550). หน้า 2-2 - 2-3.

2.3.2 จากสถานที่ที่มีการรื้อถอน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือซ่อมแซมอาคาร สิ่งปลูกสร้าง ต่างๆ

ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดประเภทนี้ จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของการปรับปรุง การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เช่น การปรับปรุงอาคาร การตกแต่งภายใน ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นเฟอร์นิเจอร์เก่าใช้แล้ว และของเสียจากบรรจุภัณฑ์ สำหรับการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้งหลาย ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจะมีทุกประเภท เช่น เศษคอนกรีต เศษเหล็กในคอนกรีต กระเบื้อง ไม้ อิฐ ซึ่งส่วนใหญ่จะปะปนกัน

2.3.3 จากโรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างสำเร็จรูป

ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะที่ค่อนข้างไม่มีการปะปนกันของวัสดุแต่ละประเภท จำแนกได้เป็นของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากของเหลือทิ้งจากวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิต ของเสียจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน และแตกหักเสียหาย ในระหว่างการบรรจุ การเก็บในคลังสินค้าและการขนส่ง เป็นต้น

2.3.4 จากการก่อสร้าง ซ่อมแซม รื้อถอนสะพาน หรือทางด่วน

ของเสียและเศษวัสดุจากแหล่งกำเนิดประเภทนี้ค่อนข้างคงที่เนื่องจากเป็นของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการดำเนินงาน เช่น หิน กรวด แอสฟัลต์ หินคลุก ดินและเศษคอนกรีต เป็นต้น

แหล่งกำเนิดของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการดำเนินการต่างๆ นั้นสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แหล่งกำเนิดของเสียและเศษวัสดุจากการก่อสร้างและการรื้อถอนในประเทศไทย

แหล่งกำเนิดของเสียจากการก่อสร้างและการรื้อถอนในประเทศไทย	
แหล่งกำเนิด	ประเภทของเสียและเศษวัสดุที่พบ
1. ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากสถานที่ก่อสร้างและสิ่งปลูกสร้างต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากการปรับปรุงพื้นที่ ได้แก่ ของเสียและเศษวัสดุที่มากจากการโค่นต้นไม้ในพื้นที่เดิม การขุดดินในพื้นที่เพื่อสร้างฐานราก - ของเสียและเศษวัสดุจากบรรจุภัณฑ์ - ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดในระหว่างก่อสร้าง เช่น วัสดุที่เหลือใช้จากการก่อสร้าง หรือส่วนที่เสียหายในระหว่างการดำเนินการ
2. ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากสถานที่ที่มีการรื้อถอน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือซ่อมแซมอาคาร	
2.1 กรณีการปรับปรุงอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีการปรับปรุงอาคาร ได้แก่ เพอร์นิเจอร์เก่า และบรรจุภัณฑ์ของวัสดุที่นำเข้ามาใหม่
2.2 กรณีการปรับปรุงลักษณะการใช้งาน หรือปรับปรุงระบบในอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีการปรับปรุงลักษณะการใช้งาน หรือปรับปรุงระบบในอาคารของเสียที่เกิดขึ้นอยู่กับระบบที่ปรับปรุง
3. ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากโรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างสำเร็จรูป	<ul style="list-style-type: none"> - ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากของเหลือทิ้งจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต - ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน - ของเสียและเศษวัสดุจากการผลิตเสร็จแล้วแต่เกิดความเสียหายในกระบวนการต่างๆ
4. ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดจากการปรับปรุง ซ่อมแซม และรื้อถอนสะพาน ถนน ทางด่วน	<ul style="list-style-type: none"> - ของเสียและเศษวัสดุส่วนใหญ่มีองค์ประกอบค่อนข้างคงที่ เช่น หิน กรวด หินคลุก ดิน และเศษคอนกรีต

องค์ประกอบของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารนั้นมีปริมาณมาก ซึ่งจะขึ้นอยู่กับว่าเป็นอาคารประเภทใด เช่น บ้านที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน โรงพยาบาล หรือโรงงาน เป็นต้น โดยที่องค์ประกอบของเสียและเศษวัสดุเหล่านี้สามารถแบ่งตามประเภทของวัสดุได้ดังนี้

(1) คอนกรีต

เนื่องจากโครงสร้างส่วนใหญ่ของอาคารในประเทศไทยใช้คอนกรีตเป็นหลัก ดังนั้นเศษวัสดุจากก่อสร้างและจากการรีไซเคิลทำลายอาคารจะพบคอนกรีตเป็นปริมาณมาก โดยที่คอนกรีตเป็นวัสดุที่มีลักษณะสมบัติที่ดีมาก เหมาะแก่การนำไปทำมวลรวม (Aggregate, วัสดุที่ใช้สำหรับผสมกับซีเมนต์เพสต์ ทำให้ผลผลิตที่ได้ออกมาเป็นคอนกรีต)¹¹ เพื่อใช้ทดแทนมวลรวมจากธรรมชาติ โดยทั่วไปคอนกรีตจะอยู่ใน 2 รูปแบบ คือ

(1) คอนกรีตเสริมเหล็ก ได้จากส่วนประกอบของโครงสร้าง เช่น เสา คาน และพื้น เป็นต้น รวมถึงงานถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และทางเท้า



รูปที่ 2.4 คอนกรีตเสริมเหล็ก¹²

(2) คอนกรีตไม่เสริมเหล็กได้จากงานคอนกรีตหยาบ (Mass concrete) งานฐานราก หรือจากการทุบคอนกรีตที่เหลือทิ้งจากคอนกรีตผสมเสร็จ

¹¹บริษัทที่พีไอ คอนกรีต จำกัด, คอนกรีตเทคโนโลยี (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2551) หน้า 17.

¹²Idiamart, Strong Concrete Material, Strong Concrete Material [ออนไลน์], 15 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://www.indiamart.com/melvin-polymer/strong-concrete-material.html>



รูปที่ 2.5 คอนกรีตไม่เสริมเหล็ก¹³

(2) วัสดุก่อ

เนื่องจากผนังอาคารส่วนใหญ่จะใช้วัสดุก่อ อาทิเช่น อิฐมอญ และคอนกรีตบล็อก เป็นต้น ดังนั้นเศษวัสดุที่มาจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารจะมีวัสดุก่อเป็นองค์ประกอบเป็นส่วนใหญ่ โดยที่อิฐมอญและคอนกรีตบล็อกจะติดกับมอร์ตาร์และซีเมนต์ และมีส่วนของคอนกรีตติดมาด้วย เช่น ทับหลัง และเสาเอ็น เป็นต้น ปัจจุบันนี้มีการก่อสร้างด้วยคอนกรีตมวลเบามากขึ้นทำให้เศษของเสียที่ได้จะพบคอนกรีตมวลเบาเป็นองค์ประกอบด้วย โดยเฉพาะงานปรับปรุงสภาพและงานก่อสร้างใหม่



รูปที่ 2.6 วัสดุก่อ¹⁴

¹³ สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดกระบี่, ทดสอบกำลังอัดคอนกรีต Compressive Strength test [ออนไลน์], 15 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา http://www.dpt.go.th/krabi/main/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=20

¹⁴ ศูนย์เทคโนโลยีเหมาะสมคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, อิฐบล็อกประสาน [ออนไลน์], 15 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://atc.snru.ac.th/components/contents/view.php?id>

(3) ของเสี้ยและเศษวัสดุผสม

จัดเป็นของเสี้ยและเศษวัสดุที่ได้จากอาคารที่พบมากที่สุด เนื่องจากระบบการจัดการของกองเก็บ และกระบวนการจัดการระหว่างการก่อสร้างหรือการรื้อถอนทำลายอาคาร ซึ่งอาจเกิดการจงใจหรือไม่จงใจทำให้เกิดของเสี้ยประเภทนี้ โดยที่ของเสี้ยและเศษวัสดุผสมจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร ประกอบด้วยของเสี้ยจำพวกดิน คอนกรีต และวัสดุก่อ ผสมร่วมกับวัสดุจำพวก ไม้ เหล็ก เศษกระเบื้อง เศษอิฐ เศษปูนและขยะต่างๆ เป็นต้น โดยวัสดุพวกนี้จะพบมากในกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่ไม่มีการจัดการที่ดีพอ



รูปที่ 2.7 ของเสี้ยและเศษวัสดุผสม¹⁵

(4) วัสดุอื่นๆ

เศษวัสดุประเภทอื่นๆ อาทิเช่น เหล็ก จะถูกนำกลับไปถลุงและนำกลับมาใช้ใหม่ ขณะที่วงกบ ไม้ กระเบื้องหลังคา กระฉก แผ่นยิปซัม ส่วนตกแต่งภายใน และงานตกแต่งสถาปัตยกรรมภายนอก จะนำกลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง เป็นต้น

เนื่องจากองค์ประกอบของเศษวัสดุที่เกิดขึ้นหลังจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้นมีจำนวนมาก ดังนั้นเราจึงต้องมีการคำนวณหาปริมาณของเศษวัสดุที่ได้จากกระบวนการต่างๆ โดยเลือกใช้วิธีการต่างๆ ที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของการดำเนินงาน ดังหัวข้อที่ 2.6 ดังต่อไปนี้

¹⁵The Constructor Complete Civil Engineering Website, [Construction.Waste.Recycling](http://theconstructor.org/concrete/construction-waste-recycling/1088/) [ออนไลน์], 15 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://theconstructor.org/concrete/construction-waste-recycling/1088/>

2.4 การประเมินปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการก่อสร้างและการรื้อถอนอาคาร

การประเมินปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการก่อสร้างและการรื้อถอนทำลายอาคารนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากหากไม่มีการประเมินปริมาณขององค์ประกอบของของเสียแล้ว จะทำให้เกิดของเสียจากขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นจำนวนมาก โดยการประเมินองค์ประกอบของของเสียจะเป็นแนวทางในการวางแผนการนำวัสดุที่ได้จากกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

Cocham และคณะ¹⁶ ได้สรุปการใช้สูตรในการประเมินของเสียและเศษวัสดุจากการก่อสร้างและการรื้อถอนทำลายอาคารในรัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา จากแต่ละกิจกรรมต่างๆดังต่อไปนี้

จากการก่อสร้าง

$$C = \frac{a_c}{b} \sum_{n=1}^i (C_n \times \beta_n)$$

เมื่อ

- C = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุจากการก่อสร้าง, ต้นต่อปี
- a_c = ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทั้งหมด, เหรียญสหรัฐต่อปี
- b = ค่าใช้จ่ายต่อพื้นที่ก่อสร้าง, เหรียญสหรัฐต่อปี
- C_n = น้ำหนักของของเสียและเศษวัสดุต่อพื้นที่การก่อสร้างอาคารตามประเภทของโครงสร้างอาคาร เช่น โครงสร้างคอนกรีต โครงสร้างไม้ เป็นต้น
- β_n = เปอร์เซ็นต์ของการก่อสร้างทั้งหมดที่ใช้ประเภทโครงสร้างอาคาร n โดยมีประเภทโครงสร้างอาคาร, n ตั้งแต่ 1 ถึง i

จากการรื้อถอนและทำลายอาคาร

$$C = \frac{(a_d \times \alpha)}{g} \sum_{n=1}^i (f_n \times \phi_n)$$

เมื่อ

- D = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุจากการรื้อถอน, ต้นต่อปี

¹⁶คูษณีย์ คุชชะเสถียร, อัจฉรา อัครจุฑิฑุชชัย และรัชวีร์ ลีละวัฒน์. การประเมินปริมาณและองค์ประกอบของของเสียจากการก่อสร้างและการรื้อถอนในกรุงเทพมหานคร. Environment and Natural Resources Journal 5 (ธันวาคม 2550): หน้า133-140.

- a_d = ค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนทั้งหมด, เหรียญสหรัฐต่อปี
 g = ค่าใช้จ่ายต่อพื้นที่รื้อถอนเหรียญสหรัฐต่อปี
 α = เปอร์เซ็นต์ของการรื้อถอนที่เป็นที่อยู่อาศัยหรือไม่ใช่ที่อยู่อาศัย
 f_n = น้ำหนักของของเสียและเศษวัสดุต่อพื้นที่ที่รื้อถอนอาคารตามประเภทของอาคาร เช่น บ้านชั้นเดียวที่มีชั้นใต้ดิน บ้านชั้นเดียวที่ใช้คอนกรีตและโครงไม้ บ้านเดี่ยวที่ใช้แผ่นคอนกรีตและโครงบล็อกคอนกรีต เป็นต้น
 ϕ_n = เปอร์เซ็นต์ของอาคารในแต่ละรูปแบบโดยมีประเภทโครงของอาคาร, n ตั้งแต่ 1 ถึง i

การต่อเติม

$$M = q \times \sum_{n=1}^i (C_n \times \beta_n)$$

เมื่อ

- M = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการต่อเติม, ตร.ม.
 q = พื้นที่ของการต่อเติม, ตร.ม.
 C_n = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นต่อหน่วยพื้นที่ตามประเภทของโครงอาคาร, กก./ ตร.ม.
 β_n = เปอร์เซ็นต์ของการต่อเติมที่ใช้ในโครงของอาคาร, n ตั้งแต่ 1 ถึง i

จากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ของอาคาร

$$N = s \times t$$

เมื่อ

- N = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการเปลี่ยนแปลง, ตร.ม.
 s = ค่าเฉลี่ยของพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง, ตร.ม.
 t = ค่าเฉลี่ยของของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นต่อหน่วยพื้นที่, กก./ ตร.ม.

การเปลี่ยนแปลงหลังคา

$$O = v \times \sum_{n=1}^i (w_n \times \omega_n)$$

เมื่อ

- O = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการเปลี่ยนหลังคา, ตร.ม.

v = พื้นที่ของหลังคาที่เปลี่ยนต่อปี, ตร.ม./ปี

w_n = น้ำหนักของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นต่อหน่วยพื้นที่หลังคา, กก./ ตร.ม.

ω_n = เปอร์เซนต์ของประเภทหลังคา โดยมีประเภท, n ตั้งแต่ 1 ถึง i

การเปลี่ยนแปลงทางในบริเวณบ้าน

$$P = y \times z$$

เมื่อ

P = ปริมาณของเสียและเศษวัสดุที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงทางเดินในบริเวณบ้าน,
ตร.ม.

y = จำนวนของการเปลี่ยนทางในรอบปี, ครั้ง/ปี

z = ปริมาณของ ของเสียและเศษวัสดุประเภทคอนกรีตที่เกิดขึ้นเฉลี่ยต่อการเปลี่ยนทาง
1 ครั้ง, ตัน/ ครั้ง

2.5 การจัดการเศษวัสดุจากอาคาร

การจัดการเศษวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น เป็นกระบวนการสำคัญ เนื่องจากหากไม่มีการจัดการที่มีคุณภาพแล้ว จะเกิดของเสียจากการก่อสร้างและการรื้อถอนทำลายอาคารจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันนี้ของเสียและเศษวัสดุจากอาคารบางส่วนได้ถูกนำไปทิ้งอย่างผิดกฎหมาย เช่นในสวนสาธารณะ ป่าไม้ และที่ลุ่ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง โดยที่แนวทางการจัดการเศษวัสดุจากอาคารนั้น โดยทั่วไปจะจำแนกออกตามประเภทของวัสดุที่สามารถนำไปใช้ซ้ำหรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยที่ราชบัณฑิตยสถาน¹⁷ ได้บัญญัติคำว่ากรรีไซเคิล (Recycle) เป็นภาษาไทยว่าเป็น “การแปรใช้ใหม่” ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนรูปไปจากเดิม เช่น นำเศษแก้วและขวดที่ไม่ต้องการไปหลอมและผ่านกระบวนการเป็นขั้นตอนๆ แล้วผลิออกมาเป็นภาชนะแก้วชิ้นใหม่ที่อาจไม่ได้อยู่ในรูปลักษณะเดิมก็ได้ หรือนำกระดาษที่ไม่ต้องการ ไป recycle กลับมาเป็นกระดาษสะอาดว่างเปล่า พร้อมทั้งจะพิมพ์หรือเขียนลงไปได้อีก ซึ่งในการนี้คงจะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ หลายขั้นตอน ด้วยเหตุนี้จึงนำคำว่า แปรใช้ใหม่ มาใช้ในความหมายของ recycle ส่วนคำว่า reuse คือ การใช้ซ้ำมากกว่า เช่น นำขวดน้ำปลาที่ไม่มีน้ำปลาแล้วมาล้างให้สะอาดแล้วบรรจุน้ำปลาใหม่

¹⁷ราชบัณฑิตยสถาน, แปรใช้ใหม่ (recycle) [ออนไลน์], 16 มิถุนายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=901>

นอกจากนี้กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานความร่วมมือทางวิชาการของประเทศเยอรมนี¹⁸ ได้กล่าวถึง “การใช้ซ้ำ (Reuse)” ในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารว่าหมายถึง การแยกชิ้นส่วนที่ยังมีค่าและนำไปขายได้ เช่น แผ่นไม้ ประตู กระจก กระเบื้องหลังคาและอื่นๆ ออกจากตัวอาคารก่อนที่จะทุบอาคารทิ้ง ส่วน “การรีไซเคิล (Recycle)” ในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารนั้นคือ การนำส่วนต่างๆ เช่น เศษวัสดุจากการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารกลับไปใช้เป็นวัสดุใหม่ ซึ่งอาจใช้เป็นวัสดุก่อสร้างทุติยภูมิ เช่น มวลรวมคอนกรีตรีไซเคิล หรือเหล็กเสริมจะถูกนำไปใช้เป็นวัสดุดิบในอุตสาหกรรมเหล็ก เป็นต้น

กล่าวคือ การรีไซเคิลในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคาร มีความหมายว่า เป็นการนำวัสดุเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง เช่นการแปรรูปเหล็กที่ได้จากอาคาร เป็นต้น ส่วนการใช้ซ้ำมีความหมายว่า การนำวัสดุมาทำความสะอาด แล้วนำกลับมาใช้ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เช่น การนำประตูบานมาใช้ซ้ำ ซึ่งจะเห็นได้ว่าขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารนั้นหากมีการจัดการที่มีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้เกิดปริมาณของของเสียในปริมาณที่ลดน้อยลง

ในเรื่องของการจัดการของเสียและเศษวัสดุที่มีประสิทธิภาพนั้น มีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยการจัดการของเสียและเศษวัสดุที่มีประสิทธิภาพนั้น คือการพยายามทำให้ของเสียและเศษวัสดุที่เกิดขึ้นนั้นมีปริมาณที่น้อยลง โดยใช้ Clean Technology ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการของเสียและเศษวัสดุที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และเป็นการป้องกันการเกิดมลพิษ (Pollution prevention) โดยทำการประยุกต์และผสมผสานกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของภาคการผลิตมีการลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดซึ่งเรียกว่า Waste Minimization ซึ่งประกอบด้วยการลดอันตรายจากกระบวนการผลิต รวมทั้งการลดปริมาณขององค์ประกอบของเสียของเสียและเศษวัสดุจากกระบวนการดังกล่าวด้วยการนำไปใช้ซ้ำ (Reuse) หรือการนำกลับไปใช้ใหม่ (Recycle) และของเสียและเศษวัสดุบางส่วนที่ไม่สามารถนำไปใช้ซ้ำหรือการนำกลับไปใช้ใหม่ได้ก็จะถูกนำไปบำบัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไปตามหลักการเทคโนโลยีสะอาด และแปรเปลี่ยนเป็นพลังงาน โดยนำมาเผาทำลายในเตาเผาอุณหภูมิสูง ที่มีระบบกำจัดมลพิษจากการเผาไหม้อย่างครบถ้วน และในขั้นตอนสุดท้ายถ้าไม่สามารถจัดการโดยใช้วิธีอื่นได้ ควรทำการฝังกลบให้ถูกต้องตามวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีฝังกลบ

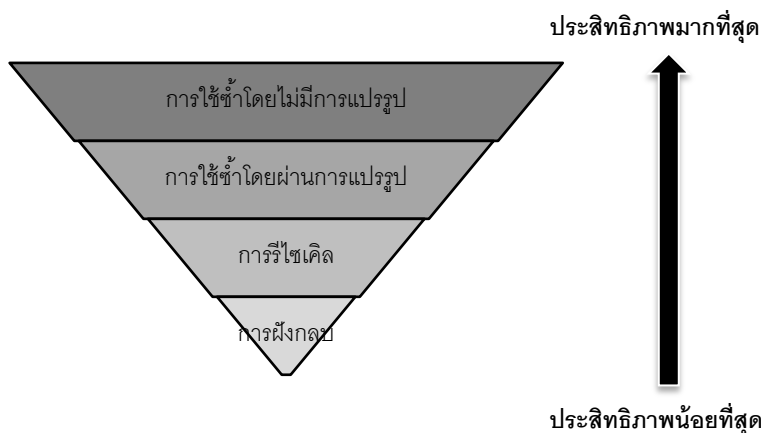
ในส่วนของการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพนั้น (resource efficiency model) การฝังกลบ (landfill) ถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด รองลงมาคือ การแปรใช้ใหม่หรือรีไซเคิล (recycle) ส่วน

¹⁸ กรมควบคุมมลพิษ, สำนักงานความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน, “แนวทางปฏิบัติในการจัดการของเสียจากการก่อสร้างและรีไซเคิล.” (กรุงเทพฯ, 2550), หน้า ข.

การใช้ซ้ำ (reuse) นั้นถ้าเป็นการใช้ซ้ำที่ไม่มีการเปลี่ยนรูปแบบ ถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งมากกว่าการใช้ซ้ำที่มีการเปลี่ยนรูปแบบอื่น ตัวอย่างเช่น การนำไม้ ไปใช้ซ้ำในรูปแบบอื่น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

สรุปลำดับขั้นตอนการจัดการของเสียและเศษวัสดุ (Waste management hierarchy) ที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนดังนี้

- (1) การป้องกันการเกิดขยะหรือของเสีย (prevention)
- (2) การใช้ซ้ำ (reuse)
- (3) การรีไซเคิล (recycling of materials) หรือการนำวัสดุกลับคืน (recovery of materials)
- (4) การนำพลังงานกลับคืน (energy recovery)
- (5) การกำจัดของเสียและเศษวัสดุที่ไม่สามารถนำวัสดุหรือรีไซเคิลได้โดยวิธีที่ปลอดภัย¹⁹



รูปที่ 2.8 โมเดลการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.1 ข้อดีของการจัดการเศษวัสดุจากอาคาร

การนำเศษวัสดุที่ได้จากอาคารไปใช้ซ้ำ (Reuse) หรือนำไปรีไซเคิล (Recycle) นั้นมีข้อดีทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม ด้านธุรกิจ ด้านสังคม ดังนี้

- (1) เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากการนำวัสดุที่ใช้แล้วไปใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลนั้น จะเป็นการช่วยลดการนำทรัพยากรธรรมชาติมาผลิตเป็นวัสดุใหม่ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

¹⁹ กรมควบคุมมลพิษ, สำนักงานความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน, “แนวทางปฏิบัติในการจัดการของเสียจากการก่อสร้างและรื้อถอน”. หน้า 1.

(2) ลดการเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อม เพราะว่าการนำวัสดุที่ใช้แล้วไปใช้ซ้ำหรือนำไปรีไซเคิลนั้นจะเป็นการลดของเสียที่ต้องกำจัด จึงเป็นการลดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

(3) เป็นการเพิ่มธุรกิจการค้าและเป็นการส่งเสริมรายได้สำหรับผู้มีรายได้น้อย ทำให้เกิดการสร้างอาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อย ในการนำเศษวัสดุจากอาคารไปขายต่อเพื่อการนำไปใช้ซ้ำและการนำไปรีไซเคิล

(4) ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เนื่องจากการนำเศษวัสดุจากอาคารไปใช้ซ้ำหรือนำไปรีไซเคิลนั้น สามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้เนื่องจากวัสดุที่ได้จากการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารมีขนาดชิ้นที่เล็กกว่าวัสดุทั่วไปในประเภทวัสดุนิตเดียวกัน เมื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเป็นวัสดุทุติยภูมิ จะทำให้ใช้พลังงานน้อยกว่าการผลิตวัสดุปฐมภูมิ

2.6 การปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ

กระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารนั้น มีการใช้พลังงานทั้งจากการใช้พลังงานในขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคาร ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุหลังจากการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคาร ล้วนมีส่วนทำให้เกิดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศจำนวนมาก โดยที่การคำนวณปริมาณการปล่อยคาร์บอนจะกระทำโดยการเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) ซึ่งเป็นค่าที่เทียบเท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีผลทำให้เกิดสภาวะโลกร้อน โดยจัดอยู่ใน 1 จากก๊าซทั้งหมด 6 ชนิด ของก๊าซเรือนกระจกที่มีศักยภาพในการทำให้โลกร้อน ประกอบด้วยก๊าซต่างๆ ดังนี้

- (1) ก๊าซมีเทน (CH₄)
- (2) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O)
- (3) ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs)
- (4) ก๊าซเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs)
- (5) ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆)
- (6) และ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂)

ในส่วนค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP) เป็นค่าที่ประเมินได้จากการวัดหรือการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกแต่ละชนิดที่เกิดขึ้นในชั้นบรรยากาศ และแปลงค่าเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) โดยใช้ค่าศักยภาพในการทำให้โลกร้อนในรอบ 100 ปี ของ IPCC (GWP100) ที่เป็นค่าล่าสุดเป็นเกณฑ์ ตัวอย่างเช่น ก๊าซมีเทนมีค่า GWP100 เท่ากับ 25 หมายความว่า ก๊าซมีเทน 1 กิโลกรัมมีศักยภาพทำให้โลกร้อนเท่ากับคาร์บอนไดออกไซด์ 25 กิโลกรัม ดังนั้นก๊าซมีเทน 1 กิโลกรัมมีศักยภาพที่ทำให้โลกร้อนเท่ากับ 25 กิโลกรัม

คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า²⁰ โดยที่แหล่งกำเนิดของกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกนั้น เกิดขึ้นได้จากกระบวนการต่างๆ ดังนี้

- (1) กระบวนการผลิตวัตถุดิบที่ใช้ทุกประเภท
- (2) การผลิตพลังงานที่ใช้ทุกประเภท
- (3) กระบวนการเผาไหม้
- (4) ปฏิกริยาทางเคมี
- (5) การสูญเสียน้ำยาทำความเย็นและการรั่วไหลของก๊าซ
- (6) การปฏิบัติงาน
- (7) กระบวนการขนส่งทุกประเภทที่เกี่ยวข้อง
- (8) การทำปศุสัตว์และกระบวนการผลิตทางการเกษตรอื่นๆ
- (9) ของเสียและการกำจัดของเสีย

จากกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนั้น มีวิธีการคำนวณการปล่อยคาร์บอนมีหลากหลายวิธี เช่น ระบบขั้นตอนของ IPCC ระบบมาตรฐานการประเมินก๊าซเรือนกระจกระดับองค์กร (International Organization for Standardization: ISO) และการประเมินวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Assessment: LCA) โดยมีรายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

2.6.1 วิธีการวิเคราะห์คาร์บอนตามแนวทางของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)

โดยที่วิธีการวิเคราะห์คาร์บอนตามแนวทางของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) นั้นมีวิธีการคำนวณที่แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ เทียร์ 1 (Tier 1) เทียร์ 2 (Tier 2) เทียร์ 3 (Tier 3)²¹ โดยมีรายละเอียดแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับของข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์คาร์บอนโดยการใช้แนวทางตามเทียร์ 1 (Tier 1) มีความเหมาะสมในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้ โดยนำค่าสัมประสิทธิ์กลาง (Default Value) มาคูณกับข้อมูลกิจกรรม (Activity Data) และ

²⁰ องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก. “แนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์”. กรุงเทพมหานคร: องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก, 2553.

²¹ บัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี, การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกแห่งประเทศไทย [ออนไลน์], 9 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://dbccc.onep.go.th/climate/attachments/article/124/NC%20GHG%20Inventory%20bboo.pdf>

ค่าการสัมประสิทธิ์ปล่อยคาร์บอน (Emission Factor) โดยที่ค่าเหล่านี้ได้มาจากการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ และงานวิจัยของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านเป็นหลัก

การวิเคราะห์คาร์บอนโดยการใช้แนวทางเทียร์ 2 (Tier 2) ใช้การคำนวณเหมือนกับเทียร์ 1 (Tier 1) แต่ต่างกันตรงที่เทียร์ 2 (Tier 2) ใช้ข้อมูลกิจกรรม (Activity Data) และค่าการสัมประสิทธิ์ปล่อยคาร์บอน (Emission Factor) ของแต่ละประเทศโดยเฉพาะ ซึ่งโดยทั่วไปนั้นเทียร์ 2 (Tier 2) มีการคำนวณที่แม่นยำกว่าเทียร์ 1 (Tier 1) มาก

การวิเคราะห์คาร์บอนโดยการใช้แนวทางเทียร์ 3 (Tier 3) เหมาะสำหรับประเทศที่มีความพร้อมและมีการคำนวณที่เป็นเอกลักษณ์ มีความโปร่งใส มีการตีพิมพ์ พร้อมทั้งมีข้อมูลที่ชัดเจน โดยจะแตกต่างกับระดับอื่นตรงที่ ค่าการสัมประสิทธิ์ปล่อยคาร์บอน (Emission Factor) จะใช้ตามรายละเอียดของเครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ใช้

ตารางที่ 2.2 การคำนวณการปล่อยคาร์บอนตามแนวทางของ IPCC ตามระดับต่าง²²

Data Required	Tier 1	Tier 2	Tier 3
Activity Data	Production	- Production - Raw material	- Production - Raw material
Emission Factor	IPCC Default Value	Country Specific Value	Plant Specific Value
Carbon Content	IPCC Default Value	Country Specific Value	Plant Specific Value

2.6.2 วิธีการคำนวณตามมาตรฐานการวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร

เป็นวิธีการที่ยอมรับในระดับสากล โดยเป็นมาตรการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศโลก เพื่อให้องค์กรต่างๆ สามารถจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่ชั้นบรรยากาศได้อย่างยั่งยืน เกิดขึ้นจากองค์กรสมาพันธ์ธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนายั่งยืน (The World Business for Sustainable Development: WBCSD) ร่วมกับ (The World Resource Institute: WRI) จัดทำแนวทางสำหรับการวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร ชื่อว่า The Greenhouse Gas Protocol

อีกทั้ง The International Organization for Standardization (ISO) ได้กำหนดมาตรฐานนานาชาติ ISO 14064 ว่าด้วยเรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยแบ่งออกเป็น 3 มาตรฐาน ดังนี้

²² พิชญ รัชฎาวงศ์, พื้นฐานการคำนวณการปล่อย GHGs ตามแนวทางของ IPCC ของอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย [ออนไลน์], 17 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.isit.or.th/uploads/Presentation/13-file.pdf>

(1) ISO 14064-1:2006 ก๊าซเรือนกระจกส่วนที่ 1: ข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรในเรื่องของปริมาณและการปล่อยก๊าซรวมถึงการกำจัด GHGs ในระดับองค์กรหรือระดับบริษัท ตั้งแต่การกำหนดขอบเขต การคำนวณ การรายงานผล เป็นต้น

(2) ISO 14064-2:2006 ก๊าซเรือนกระจกส่วนที่ 2: ข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับโครงการในเรื่องของปริมาณ การติดตาม การรายงานผลการลดและการกำจัด GHGs ในระดับโครงการ

(3) ISO 14064-3:2006 ก๊าซเรือนกระจกส่วนที่ 3: ข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับการตรวจสอบของการยืนยัน GHGs ได้แก่ การตรวจสอบวิธีการประเมิน และขั้นตอนการเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจสอบเอกสาร และการยืนยันผลปริมาณ GHGs²³

นอกจากนี้ยังมีแนวทางการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนตามแนวทางของ Publicly Available Specification 2050: PAS 2050 ซึ่งพัฒนามาตรฐานโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันมาตรฐานแห่งประเทศไทย อังกฤษ (British Standard Institution: BSI) องค์กรคาร์บอนทรัสต์ (Carbon Trust) และกระทรวงสิ่งแวดล้อม อาหารและกิจการชนบทแห่งประเทศไทย (Department of Environment Food and Rural Affairs: DEFRA) เมื่อปี 2551 ซึ่งมีจุดเริ่มต้นจาก ISO14040/44 โดยแตกต่างกันตรงที่ PAS 2050 มุ่งไปที่การวิเคราะห์คาร์บอนฟุตพริ้นท์ โดยเน้นการปันส่วนระหว่างคาร์บอนฟุตพริ้นท์ระหว่างผลิตภัณฑ์ร่วม (Co-Product)

ยิ่งไปกว่านั้น PAS 2050 ยังมีการใช้เทคนิคเพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land use change) ผลการกักเก็บคาร์บอน (Carbon storage) และประเด็นการนับซ้ำ (Double counting) ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าหมุนเวียนแต่ PAS 2050 ก็ยังมีประเด็นที่คลุมเครือในเรื่องของการรีไซเคิลแบบปลายเปิด (Open loop) กั้นปันส่วน (Allocation) และความไม่แน่นอน (Uncertainty) เป็นต้น²⁴

2.6.3 การประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA)

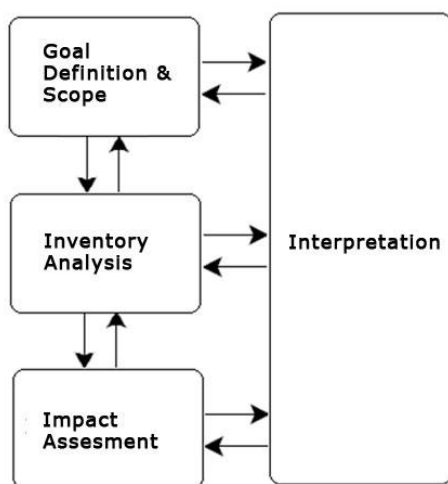
การประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA) เป็นการประเมินผลกระทบของผลิตภัณฑ์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมตลอดช่วงชีวิตของผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มตั้งแต่ การสกัดหรือการได้มาของ

²³ สถาบัน ISO สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, มาตรฐาน ISO 14064 [ออนไลน์], 9 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://iio.oie.go.th/ISO/ISO%20Document%20Library/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/11.pdf>

²⁴ สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, "Publicly Available Specification 2050: PAS 2050," จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม 41 (สิงหาคม 2554): 3

วัตถุดิบ กระบวนการผลิตวัตถุดิบ กระบวนการขนส่ง กระบวนการใช้งานผลิตภัณฑ์ ตลอดจนกระบวนการจัดการเศษซากของผลิตภัณฑ์หลังจากการใช้งาน

ในการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA) นั้นมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Goal and Scope) การวิเคราะห์บัญชีรายการด้านสิ่งแวดล้อม (Life Cycle Inventory) การประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Impact Assessment) และการแปลผล (Interpretation)²⁵ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้



รูปที่ 2.9 การกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Goal and Scope Definition)²⁶

(1) การกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Goal and Scope Definition) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและขอบเขตหน้าที่ของผลิตภัณฑ์ (Product function) หน่วยการทำงาน (Functional unit) ขอบเขตระบบ (System boundary) และระบบผลิตภัณฑ์ (Product System) โดยที่ขั้นตอนนี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อทิศทางและความละเอียดในการศึกษา จึงนับว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้าการกำหนดเป้าหมายและขอบเขตไม่มีความครอบคลุมดีพอ จะทำให้การประเมินสารเข้าและสารออกจากระบบ หรือ ประโยชน์ที่จะได้รับการปรับปรุงระบบนั้นทำได้ยากและไม่ตรงประเด็น

(2) การวิเคราะห์บัญชีรายการด้านสิ่งแวดล้อม (Life Cycle Inventory) เป็นการเก็บรวบรวม และคำนวณข้อมูลที่ได้จากกระบวนการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายและขอบเขต ขั้นตอนนี้รวมถึงการสร้างผังของระบบผลิตภัณฑ์ การคำนวณหาปริมาณของสารเข้าและสารออกจากระบบ

²⁵กรีนเนท, Life Cycle Assessment - LCA [การประเมินวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์] [ออนไลน์], 10 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.greennet.or.th/node/1265>

²⁶National Ready Mixed Concrete Association, What is Life Cycle Assessment? [ออนไลน์], 10 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.greenconcrete.info/mit/lca.html>

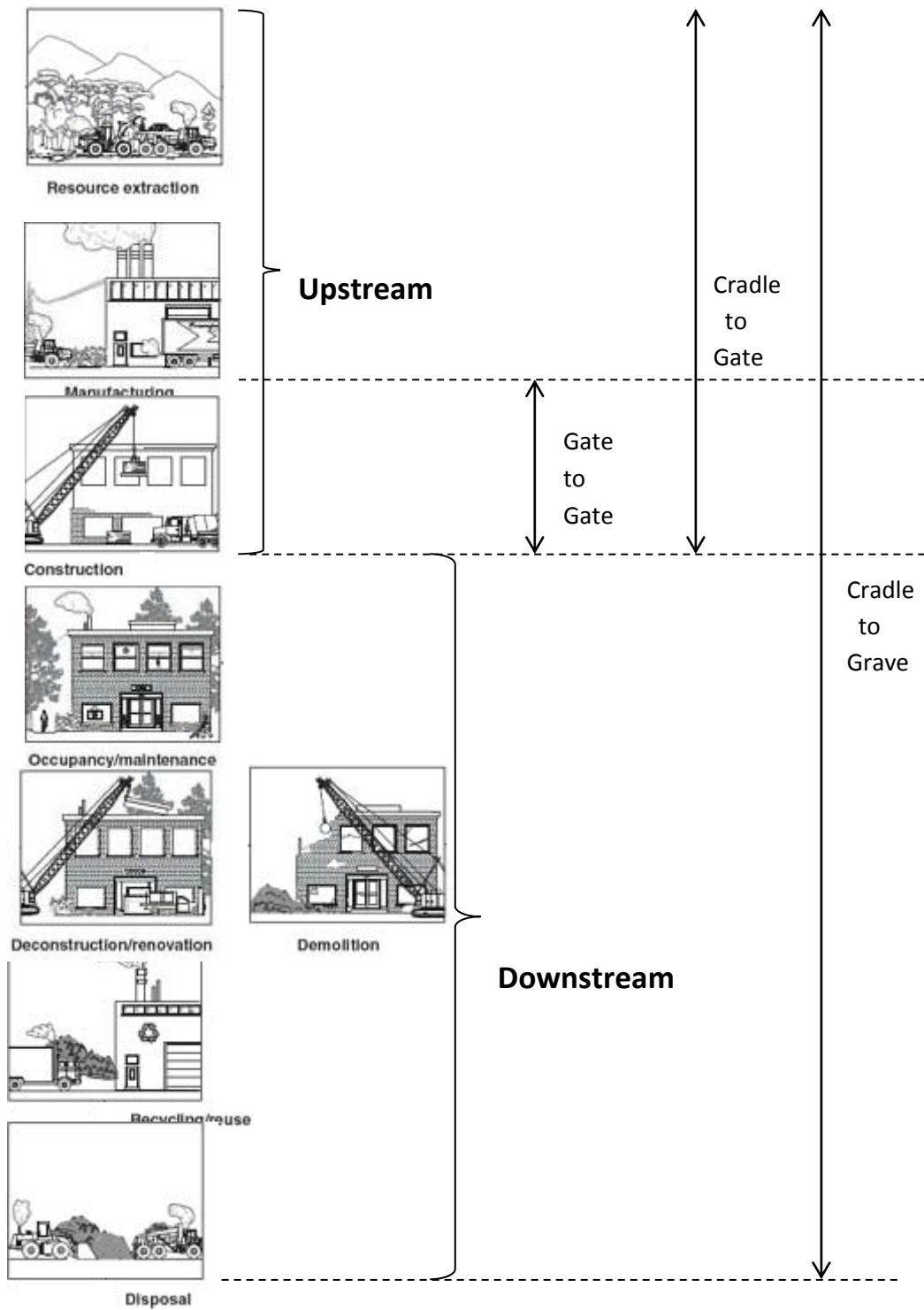
ผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาถึงทรัพยากรและพลังงานที่ใช้หรือการปล่อยของเสียออกสู่ชั้นบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม

(3) การประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Impact Assessment) เป็นการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของระบบผลิตภัณฑ์ จากข้อมูลการใช้ทรัพยากรและการปล่อยของเสียหรือสารเข้าและขาออกที่ได้จากขั้นตอนการวิเคราะห์บัญชีรายการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการประเมินผลกระทบเกี่ยวข้องกับประเด็นหลักๆ คือ การนิยามประเภท (Category Definition) การจำแนกประเภท (Classification) การกำหนดบทบาท (Characterization) และการให้น้ำหนักแก่แต่ละประเภท (Weighting)

(4) การแปลผล (Interpretation) เป็นการนำผลการศึกษามาวิเคราะห์เพื่อสรุปผล พิจารณาข้อจำกัดการให้ข้อเสนอแนะที่มาจากผลการประเมินวัฏจักรชีวิตหรือการวิเคราะห์บัญชีรายการด้านสิ่งแวดล้อมและทำรายงานสรุปการแปลผลการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและขอบเขตของการศึกษา ซึ่งขอบเขตของการประเมินวัฏจักรชีวิตมีขอบเขตการประเมินซึ่งแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

- | | |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (1) Gate to Gate | เป็นการพิจารณากระบวนการใดกระบวนการหนึ่งในสายโซ่การผลิต |
| (2) Cradle to Gate | เป็นการพิจารณาที่ไม่รวมกระบวนการใช้งาน และกระบวนการกำจัดซากของเสีย นิยมใช้ในการทำเอกสาร environmental product declaration (EPD) |
| (3) Cradle to grave | เป็นการประเมินวัฏจักรชีวิต หรือ LCA ที่เต็มรูปแบบที่ประเมินผลกระทบตั้งแต่กระบวนการได้มาซึ่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต กระบวนการนำไปใช้ ตลอดจนกระบวนการกำจัดซากหลังหมดอายุการใช้งาน |

โดยสรุปกระบวนการในการพิจารณาการประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Impact Assessment: LCA) ได้ดังรูปที่ 2.10 ดังนี้



รูปที่ 2.10 การกำหนดเป้าหมายและขอบเขตของการประเมินวัฏจักรชีวิต

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร จำเป็นต้องศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อใช้เป็นแนวทางในศึกษาวิจัยต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) **พิมลมาศ วรรณคณาพล (2544)**²⁷ ได้ทำการศึกษาดัชนีพลังงานสะสมรวมของอาคารและวัสดุ ก่อสร้างในช่วงการก่อสร้างและการรื้อถอน โดยรวบรวมแบบประเมินราคาของสิ่งก่อสร้างในอาคาร 4 แบบ คือ บ้านพักอาศัย สถานศึกษา อาคารสำนักงาน และโรงพยาบาล และทำการเปรียบเทียบวัสดุก่อสร้างอาคารและ วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนอาคารในรูปดัชนีพลังงานสะสมรวมและดัชนีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมพบว่า วัสดุ โครงสร้างของอาคารมีผลต่อพลังงานสะสมรวมของอาคารประเภทบ้านพักอาศัย อาคารสำนักงาน และอาคาร สถานศึกษา ส่วนวัสดุตกแต่งอาคารมีผลต่อพลังงานสะสมรวมของโรงพยาบาล

จากการทบทวนการวิจัยของพิมลมาศ วรรณคณาพลพบว่า ในส่วนของขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและ การทำลายอาคารนั้น เป็นการถอดแบบจากปริมาณวัสดุของอาคารประเภทต่างๆ จากนั้นจึงนำไปคำนวณค่า การใช้พลังงานสะสมรวม แต่ยังคงขาดขั้นตอนการดำเนินการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารของผู้รับเหมาอาคาร

(2) **มหาดไทย ชัยเกษม (2549)**²⁸ ได้ทำการศึกษาเพื่อเสนอแนวทางการรื้อถอนอาคารคอนกรีตเสริม เหล็กโดยใช้แรงคนในประเทศไทยเป็นหลักโดยทำการศึกษาวิธีการรื้อถอนพื้น คาน เสา บันได ผนัง โครงหลังคา และวัสดุผนังหลังคา โดยการทำแบบสอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการ ปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านความรุนแรงของการเกิดอันตรายจากการรื้อถอน ผลกระทบต่อสิ่งรอบ ข้าง ความสะดวกในการรื้อถอน เป็นปัจจัยที่ผู้รับเหมาอาคารให้ความสำคัญมากที่สุด

จากการทบทวนการวิจัยของมหาดไทย ชัยเกษมพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ของผู้รับเหมาอาคารนี้มีความจำเป็นต่อการศึกษานี้สำหรับการใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงการ ใช้พลังงานในขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้ไปสู่การ เลือกรูปแบบและเครื่องมือในการดำเนินงานรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

²⁷พิมลมาศ วรรณคณาพล, “ดัชนีพลังงานสะสมรวมของอาคารและวัสดุก่อสร้างในช่วงการก่อสร้าง และการรื้อถอน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอาคาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544).

²⁸มหาดไทย ชัยเกษม, “การรื้อถอนอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กโดยใช้แรงงานคนเป็นหลักในประเทศไทย: ปัญหาและแนวทางปฏิบัติ” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549).

(3) **ธัชชัย จันทร์รัฐชกุล (2550)**²⁹ ได้ทำการศึกษาแนวทางในการจัดการวัสดุที่เกิดจากการรีไซเคิลของสิ่งก่อสร้างในประเทศไทยโดยทำการเปรียบเทียบระหว่างแนวทางการจัดการในประเทศไทยและต่างประเทศ จากนั้นจึงนำผลไปทดลองใช้ในการจัดการวัสดุในประเทศไทย โดยศึกษาวัสดุประเภท คอนกรีต ไม้ เหล็ก ประตูหน้าต่าง และวัสดุมูลงหลังคา ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยขาดการนำเศษคอนกรีตจากการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารมาทำเป็นวัสดุมูลงรวมหยาบ ซึ่งเมื่อทดลองทำในประเทศไทยพบว่ามีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก เนื่องจากผลผลิตต่ำเมื่อเทียบกับหินก่อสร้างสำหรับผสมคอนกรีต และการนำไม้กลับมาใช้ใหม่พบว่ามีต้นทุนที่ต่ำกว่าไม้ก่อสร้างใหม่

จากการทบทวนการวิจัยของธัชชัย จันทร์รัฐชกุลพบว่า แนวทางการจัดการเศษวัสดุของไทยและต่างประเทศมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากปัจจัยทางด้านความคุ้มทุนเป็นปัจจัยหลักในการเลือกใช้แนวทางในการจัดการเศษวัสดุจากอาคาร

(4) **อัจฉริยา ชัยยะสมุทร (2551)**³⁰ ได้ทำการศึกษาการประเมินวัฏจักรชีวิตและการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของวัสดุผนังทึบในอาคารบ้านพักอาศัย โดยทำการรวบรวมข้อมูลการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากปริมาณการใช้พลังงานงานของวัฏจักรชีวิต 5 ขั้นตอนของวัสดุผนังทึบได้แก่ ขั้นตอนการได้มาซึ่งวัสดุ การผลิตวัสดุ การก่อสร้างอาคาร การใช้งานอาคาร และการรีไซเคิลอาคาร โดยวัสดุผนังทึบที่ใช้ในการวิจัยคือ ผนังก่ออิฐฉาบปูน ผนังซีเมนต์บล็อกฉาบปูน ผนังคอนกรีตมวลเบา ผนังเม็ดโฟมคอนกรีต และผนังฉนวนกันความร้อนภายนอก ผลการวิจัยพบว่า ผนังก่ออิฐฉาบปูนมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุดในช่วงขั้นตอนการก่อสร้าง การใช้งานอาคาร โดยในช่วงขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารนั้นผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบเป็นพื้นที่ปลูกป่าเทียบเท่าทดแทน ทำให้พบว่า ผนังก่ออิฐฉาบปูนมีปริมาณป่าปลูกทดแทนเทียบเท่ามากที่สุด ส่วนผนังเม็ดโฟมคอนกรีตและผนังฉนวนกันความร้อนภายนอกมีปริมาณป่าปลูกทดแทนเทียบเท่าน้อยที่สุด

จากการทบทวนการวิจัยของอัจฉริยา ชัยยะสมุทรพบว่า ในช่วงขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารนั้นเป็นการประเมินการปล่อยคาร์บอนด้วยวิธีการทุบทำลายโดยใช้แรงงานคน และนำไปเศษวัสดุขนส่งไปยังทำลาย ซึ่งการวิจัยนี้ยังขาดวัสดุประเภทอื่นที่ใช้ในอาคาร เช่น เหล็ก ไม้ วัสดุประกอบหลังคา ประตูหน้าต่าง เป็นต้น

²⁹ ธัชชัย จันทร์รัฐชกุล, “การศึกษาแนวทางในการจัดการวัสดุที่เกิดจากการรีไซเคิลของสิ่งก่อสร้างในประเทศไทย” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550).

³⁰ อัจฉริยา ชัยยะสมุทร, “การประเมินวัฏจักรชีวิตและการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของวัสดุผนังทึบในอาคารบ้านพักอาศัย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอาคาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551).

(5) **อรรถจัน เศรษฐบุต (2552)**³¹ ได้ทำการเก็บข้อมูลอาคาร 3 ชนิด เพื่อนำมาสร้างเป็นอาคารอ้างอิง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการก่อสร้าง และการใช้งานอาคารทั้งที่เป็นอาคารพักอาศัยเดี่ยว อาคารคอนโดมีเนียมพักอาศัย อาคารสำนักงาน หลังจากนั้นจึงจำลองการใช้พลังงานในอาคารทั้ง 3 ชนิด ด้วยโปรแกรม DOE-2.1E เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นค่ามาตรฐานการใช้พลังงานรายปีของอาคารอ้างอิง ซึ่งนำไปสู่การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการใช้งานอาคาร (Operation CO₂) ผลการศึกษาพบว่าช่วงการก่อสร้างอาคารประเภทคอนโดมีเนียมพักอาศัยมีปริมาณEmbodied Carbon มากที่สุดรองลงมาคือ อาคารสำนักงาน และบ้านพักอาศัย และเมื่อศึกษาผลการปล่อยคาร์บอนต่อหัวพบว่า บ้านพักอาศัย มีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุด รองลงมาคืออาคารสำนักงาน และคอนโดมีเนียมพักอาศัยและเมื่อพิจารณาตามพื้นที่ใช้สอยในอาคารพบว่า บ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดตามด้วยคอนโดมีเนียมพักอาศัยและอาคารสำนักงาน เมื่อศึกษาตลอดวัฏจักรชีวิตของอาคารพบว่า อาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดรองลงมาคือ คอนโดมีเนียม และบ้านพักอาศัย

จากการทบทวนการวิจัยของอรรถจัน เศรษฐบุตพบว่า ยังขาดการคำนวณการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร (Demolition) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกที่จะทำการศึกษาเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเปรียบเทียบกับกระบวนการต่างๆ ในวัฏจักรชีวิตของอาคาร (Building Life Cycle) โดยอาศัยอาคารอ้างอิงที่เป็นบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานจากการวิจัยนี้เนื่องจากอาคารกรณีศึกษาดังกล่าวเป็นอาคารที่พบเห็นได้ทั่วไปในประเทศไทย ซึ่งมีความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนของอาคารในประเทศไทยที่จะนำมาวิเคราะห์ถึงปริมาณการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ โดยรายละเอียดของอาคารกรณีศึกษานั้นจะอยู่ในบทต่อไป

(6) **นลินี อเนกแสน (2554)**³² ได้ทำการศึกษาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการใช้พลังงานเริ่มตั้งแต่การได้มาของวัตถุดิบใน การก่อสร้าง (Cradle-to -Gate1) และกระบวนการก่อสร้าง (Gate1-to-Gate2) โดยอ้างอิงข้อมูลการคำนวณจากข้อมูลของประเทศไทย และการใช้พลังงานในช่วงอยู่อาศัย (Use phase) คำนวณโดยใช้โปรแกรม Energyplus ในหน่วยของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยมีรูปแบบบ้านกรณีศึกษาที่มีพื้นที่ใช้สอย และวัสดุในการก่อสร้างที่แตกต่างกัน ได้แก่ บ้านก่ออิฐมวลเบา บ้านคอนกรีตมวลเบา บ้านชั้นส่วน

³¹ อรรถจัน เศรษฐบุต, “การจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทย ด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์,” (โครงการส่งเสริมการวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง กองทุนรัชดาภิเษกสมโภชน์, 2552).

³² นลินี อเนกแสน, “ค่าคาร์บอนอินเทนซิตีของบ้านพักอาศัยในประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554).

คอนกรีตสำเร็จรูป (Precast) และบ้าน ครึ่งไม้ครึ่งปูน โดยแบ่งขนาดตามพื้นที่ใช้สอยได้เป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก (120-180 m²) ขนาดกลาง (181-350 m²) และขนาดใหญ่ (351-500 m²) และสามารถแบ่งแบบบ้านออกเป็น 3 รูปแบบ คือ บ้านร่วมสมัย บ้านสมัยนิยม และบ้านไทยประยุกต์ ผลการศึกษาพบว่า บ้าน Precast มีปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงที่สุด รองลงมาคือ บ้านก่ออิฐฉาบปูน บ้านคอนกรีตมวลเบา และบ้านครึ่งไม้ครึ่งปูนตามลำดับและเมื่อพิจารณาขนาดของบ้านพักอาศัย พบว่าบ้านขนาดใหญ่มีแนวโน้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยกว่าบ้านขนาดกลางและขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารูปแบบบ้านพบว่า บ้านไทยประยุกต์มีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยกว่าที่สุุดรองลงมาคือบ้านสมัยนิยมและบ้านร่วมสมัย และเมื่อพิจารณาร้อยละการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากวัสดุและกระบวนการก่อสร้างพบว่า ร้อยละ 98 มาจากส่วนของ วัสดุก่อสร้างและร้อยละ 2 มาจากส่วนกระบวนการก่อสร้าง

จากการทบทวนการวิจัยของนลินี อเนกแสนพบว่า มีการดำเนินงานที่คล้ายกับการวิจัยนี้ กล่าวคือ การวิจัยนี้เป็นการดำเนินการวิจัยในส่วนของมาได้มาซึ่งวัสดุก่อสร้าง และการก่อสร้างอาคาร แต่ในการวิจัยนี้เป็น การวิจัยในส่วนของกรรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร จนกระทั่งขั้นตอนการนำวัสดุไปจัดการเพื่อเตรียมเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นวัสดุปฐมภูมิ อีกทั้งยังมีการนำโปรแกรม SimaPro 7.3.3 มาใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุก่อสร้างของอาคารกรณีศึกษาเช่นเดียวกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาถึงรูปแบบขั้นตอนต่างๆ และการใช้พลังงานในจากกระบวนการการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร พร้อมทั้งวิเคราะห์ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการดังกล่าว รวมถึงจากปริมาณของวัสดุที่ได้จากอาคาร ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารในอนาคต โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 รายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารนั้น มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

3.1.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้รับเหมารีไซเคิลอาคารที่เป็นวิศวกรคุมงาน โดยใช้อาคารกรณีศึกษาเป็นอาคารอ้างอิงเพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนจากกรรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร โดยครอบคลุมข้อมูลดังนี้

3.1.2.1 ขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

3.1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

3.1.2.3 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

3.1.2.4 เครื่องมือและพาหนะที่ใช้ในการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

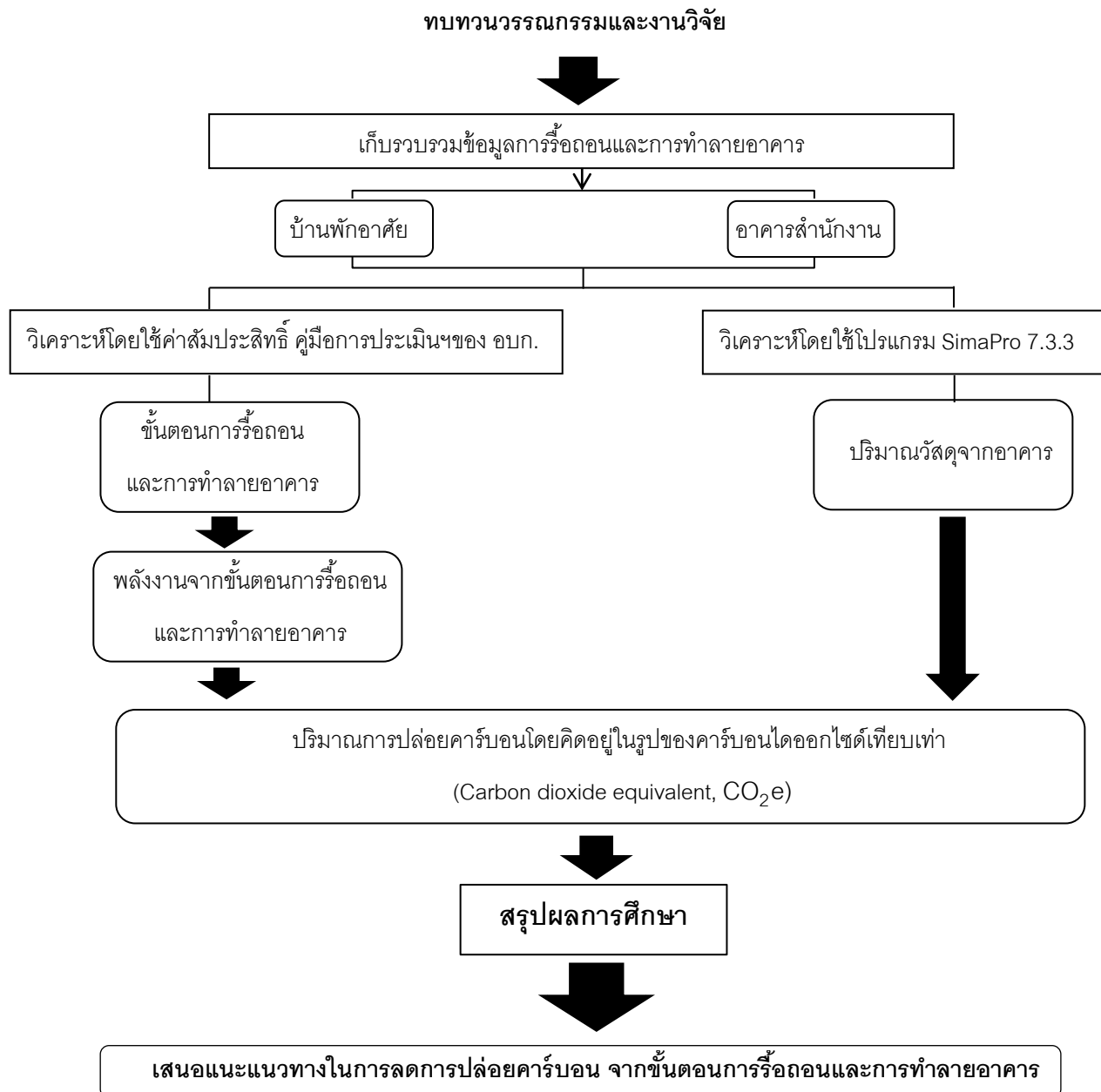
3.1.3 นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์การใช้พลังงานในขั้นตอนต่างๆในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคาร

3.1.4 นำผลการใช้พลังงานทั้งหมดไปคำนวณเปรียบเทียบหาปริมาณการปล่อยคาร์บอนในรูปแบบของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e)

3.1.6 สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีไซเคิลอาคารและการทำลายอาคารโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้รับเหมารีไซเคิลอาคาร ถึงแนวทางในการลดการใช้พลังงานในกระบวนการดังกล่าว อีกทั้งนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาวิเคราะห์หาแนวทางในการลดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ

ซึ่งได้สรุปแนวทางการดำเนินการวิจัยไว้ในแผนภูมิที่ 3.1 ดังนี้

แผนภูมิที่ 3.1 แบบแผนลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย



3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย (อยู่ในภาคผนวก) โดยผู้วิจัยเลือกใช้เพื่อนำไปสอบถามข้อมูลการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารจากผู้รับเหมาหรือถอนอาคารที่เป็นวิศวกรคํงงานนั้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ส่วนที่ 3 อาคารกรณีศึกษาที่ใช้ในการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ส่วนที่ 4 การลดปริมาณของเสียจากการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคาร

3.2.2 เกณฑ์การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์

การวิจัยนี้เลือกใช้แนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ของ องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนเนื่องจากมีการระบุค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก(Emission Factor) ของประเทศไทยเป็นหลัก



รูปที่ 3.1 คู่มือแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์

3.2.3 โปรแกรมประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม SimaPro 7.3.3

เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA) ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะนำโปรแกรม SimaPro 7.3.3 มาใช้ในการคำนวณปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากปริมาณวัสดุของอาคารทั้ง 2 ประเภท คือ บ้านพักอาศัย และอาคารสำนักงาน



รูปที่ 3.2 โปรแกรม SimaPro¹

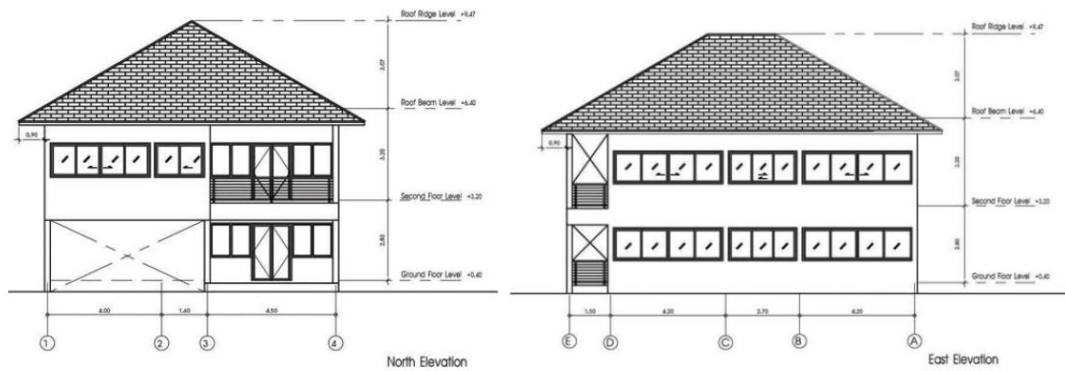
3.3 รูปแบบอาคารกรณีศึกษา

การวิจัยนี้เลือกใช้อาคารที่มีประเภทการใช้งานที่แตกต่างกัน 2 ประเภท คือ อาคารที่อยู่อาศัยทั่วไป ที่เป็นบ้านพักอาศัย 2 ชั้น และอาคารสำนักงานที่มีความสูง 7 ชั้น ตามรูปแบบอาคารที่พบได้ทั่วไปในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดของอาคารกรณีศึกษา ดังนี้

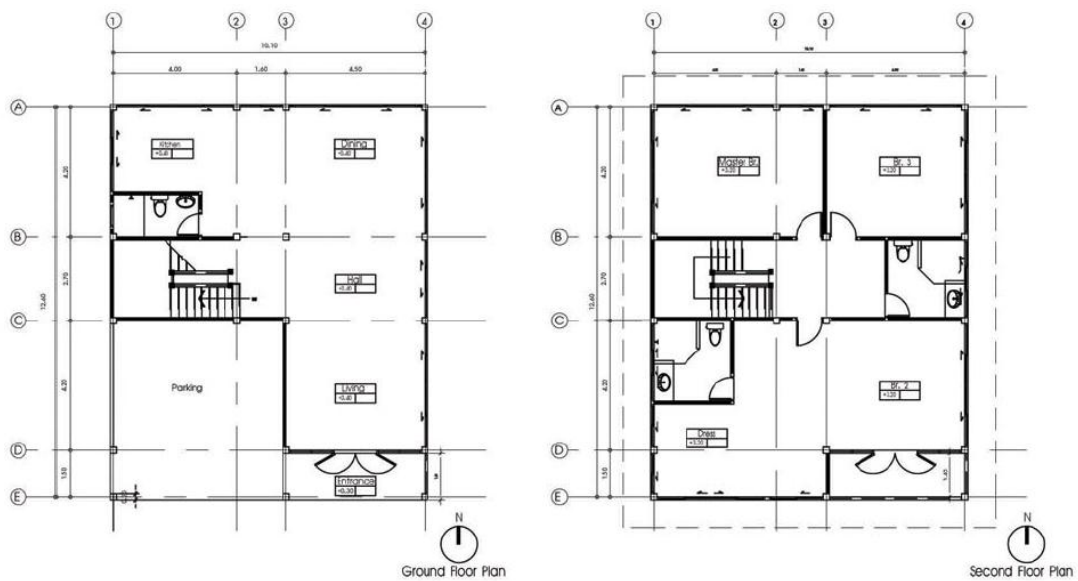
3.3.1 กรณีศึกษาอาคารประเภทบ้านพักอาศัย

บ้านพักอาศัยที่ใช้เป็นอาคารกรณีศึกษาในการวิจัยนี้เป็นบ้านจัดสรรทั่วไป ที่มีลักษณะรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชั้นล่างเป็นที่สำหรับการจอดรถ มีระเบียงชั้นบน ซึ่งมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 264 ตารางเมตร

¹GHG Reduction Services Carbonoffset, SimaPro LCAソフトウェア [online], 20 March 2013. Source<http://tco2.com/app/com/page/SimaProTop.action>



รูปที่ 3.3 ด้านหน้าและด้านข้างของบ้านพักอาศัย²



รูปที่ 3.4 แปลนพื้นที่ชั้นล่างและชั้นบนของบ้านพักอาศัย³

²อรรถจัน เศรษฐบุต, “การจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทย ด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์,” (โครงการส่งเสริมการวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง กองทุนรัชดาภิเษกสมโภชน์, 2552) หน้า 18.

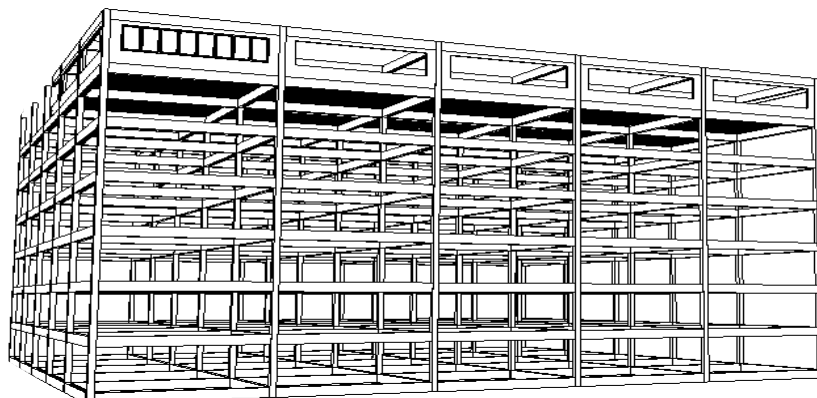
³เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตร

วัสดุ	ปริมาณ	หน่วย	น้ำหนัก (กก.)	%
คอนกรีต	88.53	ลูกบาศก์เมตร	212,478.25	57.73
เหล็ก RB6	2155.80	เมตร	474.28	0.13
เหล็ก DB12	2477.20	เมตร	6,118.68	1.66
อิฐมอญ	239.36	ตารางเมตร	86,189.60	23.42
ปูนฉาบ	4.79	ลูกบาศก์เมตร	11,503.64	3.13
เหล็กโครงหลังคา (1x2)	557.90	เมตร	2,880.80	0.78
เหล็กโครงหลังคา (2x4)	185.30	เมตร	3,539.23	0.96
เหล็กโครงหลังคา (2x6)	110.80	เมตร	5,634.79	1.53
กระเบื้องหลังคาซีแพคโมเนีย	204.38	ตารางเมตร	16,708.47	4.54
ฝ้ายิปซัมบอร์ด	218.49	ตารางเมตร	1,365.56	0.37
ฝ้าซีเมนต์แผ่นเรียบ	0.18	ลูกบาศก์เมตร	227.35	0.06
คร่าฝ้า (อลูมิเนียม)	239.50	เมตร	1,647.50	0.45
พื้นไม้	94.39	ตารางเมตร	1,321.46	0.36
พื้นกระเบื้องเซรามิค	124.10	ตารางเมตร	239.51	0.07
วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม แบบ Powder coat	474.90	เมตร	76.93	0.02
ลูกฟักกระจกใส	52.08	ตารางเมตร	760.37	0.21
วงกบประตูไม้	29.60	ลูกบาศก์เมตร	15,096.00	4.10
ประตูไม้	4.08	ตารางเมตร	1,664.64	0.45
ประตู MDF	0.18	ตารางเมตร	165.24	0.05
รวม			368,092.32	100.00
ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย			1,449.48	(kg/m²)

3.3.2 กรณีศึกษาอาคารสำนักงาน

เนื่องจากอาคารสำนักงานส่วนใหญ่มีความสูงไม่เกิน 23 เมตร หรือ 7 ชั้น และส่วนใหญ่มีลักษณะของอาคารที่มีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า เพื่อการใช้ประโยชน์ภายในอาคารได้อย่างเต็มที่ และมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 10,000 ตารางเมตร ดังนั้นการวิจัยนี้จึงเลือกใช้อาคารสำนักงานที่มีความสูง 7 ชั้น และมีพื้นที่ใช้สอย 11,375 ตารางเมตร ซึ่งมีรายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในอาคารสำนักงานดังตารางที่ 3.2 และรูปที่ 3.3 ดังนี้



รูปที่ 3.5 ลักษณะโครงสร้างอาคารสำนักงานที่ใช้เป็นอาคารกรณีศึกษา⁴

ตารางที่ 3.2 รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในอาคารสำนักงานขนาด 11,375 ตารางเมตร

วัสดุ	ปริมาณ	หน่วย	น้ำหนัก (กก.)	%
คอนกรีต	3,053.84	ลูกบาศก์เมตร	7,329,222.00	61.20
เหล็ก RB6	88,256.33	เมตร	19,416.39	0.16
เหล็ก DB12	14,208.00	เมตร	35,093.76	0.29
อิฐมวลเบา	11,628.96	ตารางเมตร	4,186,425.60	34.96
ปูนฉาบ	74.44	ลูกบาศก์เมตร	178,867.79	1.49
ฝ้ายิปซัมบอร์ด	10,375.75	ตารางเมตร	64,848.44	0.54
โครงฝ้า T-bar	34,585.83	เมตร	121,050.42	1.01
พื้นกระเบื้องยางไวนิล	10,375.75	ตารางเมตร	20,025.20	0.17
วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม	10,949.75	เมตร	1,773.86	0.02
ลูกฟักกระจกใส	1,288.00	ตารางเมตร	18,804.80	0.16
ประตูบานกระจก	28.00	ตารางเมตร	408.80	0.003
รวม			11,975,937.050	100.000
ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย			1,052.830	(kg/m²)

⁴ อรรถจันทร์ เศรษฐสุบุตร, หน้า 27.

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาถึงขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารในประเทศไทยเพื่อนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์ถึงพลังงานที่ใช้และปริมาณการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ โดยที่การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการดำเนินการจากผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร โดยใช้อาคารกรณีศึกษาที่เป็นบ้านพักอาศัยขนาด 2 ชั้น ที่มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 264 ตารางเมตร และอาคารสำนักงาน 7 ชั้น มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 10,000 ตารางเมตร ซึ่งอาคารกรณีศึกษาทั้ง 2 ประเภทนี้จัดเป็นอาคารที่พบได้ทั่วไปในประเทศไทยที่มีอายุการใช้งานประมาณ 30 ปี พร้อมทั้งสอบถามถึงอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร วิธีการที่ใช้ รวมถึงการจัดการเศษวัสดุจากอาคาร โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารและการทำลายอาคารในประเทศไทยส่วนใหญ่พบว่า เป็นการรื้อถอนแบบผสมทั้งจากแรงงานคนและเครื่องจักรกล ถ้าเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก จะใช้วิธีการ 2 วิธี ได้แก่ การล้มอาคารและการทุบอาคาร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความชำนาญงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ซึ่งลำดับขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ

- 4.1.1 ขั้นตอนสำรวจอาคารก่อนการดำเนินงาน
- 4.1.2 ขั้นตอนเตรียมการและขั้นตอนการปฏิบัติการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร
- 4.1.3 ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร

โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ขั้นตอนสำรวจอาคารก่อนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ขั้นตอนนี้ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร มีความจำเป็นต้องทำการสำรวจสถานที่ เนื่องจากผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ต้องทำการเสนอราคา และทำการสำรวจโครงสร้างของอาคาร อายุการใช้งานของอาคารซึ่งจะทำให้ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ทราบถึงระดับความยากง่ายของการดำเนินงาน โดยที่อาคารที่มีอายุการใช้งานที่มาก การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารจะกระทำได้ง่ายกว่าอาคารที่มีอายุการใช้งานน้อย นอกจากนี้ขนาดของอาคารก็มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อใช้ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร เพราะอาคารที่มีขนาดใหญ่เฉพาะแค่แรงงานคน ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่ออาศัย

เครื่องจักรเข้ามาช่วยซึ่งมีผลต่อจำนวนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมรอบๆตัวอาคาร เช่น อาคารข้างเคียง ต้นไม้ ถนน รวมทั้งระบบสาธารณูปโภค เป็นต้น ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

สิ่งที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารต้องกระทำในขั้นตอนการเตรียมการ มีดังนี้

- (1) ต้องทำการสำรวจสถานที่
- (2) ต้องทำการเสนอราคา
- (3) ต้องทำข้อตกลงสัญญาการซื้อขายเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

อาคาร

4.1.2 ขั้นตอนการเตรียมการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารในประเทศไทยโดยทั่วไปนั้น มีขั้นตอนการเตรียมดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

4.1.2.1 ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร จะทำการล้อมรั้วโดยรอบบริเวณพื้นที่ดำเนินการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร เพื่อเป็นการกำหนดแนวเขตอันตรายหรือแนวเขตการรื้อถอนอาคาร และการทำลายอาคาร รวมทั้งจัดทำป้ายเพื่อป้องกันกีดขวางการดำเนินงาน

4.1.2.2 ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทำการติดตั้งแผงกันวัสดุหล่น

4.1.2.3 ทำการคลุมอาคารเพื่อป้องกันเศษวัสดุและฝุ่นละอองจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยใช้ตาข่ายที่มีความทนทานต่อสารเคมีและการฉีกขาด โดยทำการคลุมตั้งแต่ชั้นบนลงล่าง

4.1.2.4 ทำการยกเลิกระบบต่างๆ ภายในเขตอาคารที่จะทำการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร พร้อมทั้งติดตั้งระบบไฟฟ้าและระบบประปาชั่วคราว เพื่อใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร และการฉีดดับฝุ่นโดยเฉพาะ

4.1.2.5 กำหนดเส้นทางเข้าออกที่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติการและยานพาหนะที่ใช้ เพื่อป้องกันการเกิดอันตราย

4.1.2.6 ทำการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร¹

โดยสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังรูปที่ 4.1 ดังนี้

¹ กรมช่างโยธาทหารอากาศ, กฎกระทรวงฉบับที่ 4 การรื้อถอนอาคาร [ออนไลน์], 25 สิงหาคม 2555. แหล่งที่มา <http://civil.rtaf.mi.th/CivilInternetApp/Code/index.php?page=05Knowledge/03RegulationLaw&subpage=05Knowledge/03RegulationLaw/%A1%AE%CB%C1%D2%C2%CD%D2%A4%D2%C3>

1.	ทำการล้อมรั้วพร้อมทั้งจัดทำป้ายโดยรอบบริเวณพื้นที่ดำเนินพร้อมทั้งจัดทำป้ายเพื่อป้องกันหรือลดอันตรายและการทำลาย
2.	ทำการติดตั้งแผงกันวัสดุหล่น
3.	ทำการคลุมอาคารโดยใช้ตาข่ายพลาสติกที่มีความทนทานต่อสารเคมีและการฉีกขาด โดยทำการคลุมตั้งแต่ชั้นบนลงล่าง
4.	ทำการยกเลิกระบบสาธารณูปโภคภายในเขตอาคาร พร้อมทั้งติดตั้งระบบไฟฟ้าและระบบประปาชั่วคราว
5.	กำหนดเส้นทางเข้าออกที่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติการและยานพาหนะที่ใช้
6.	ทำการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน
7.	พร้อมดำเนินการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

รูปที่ 4.1 ขั้นตอนการเตรียมการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

4.1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ขั้นตอนนี้จะมีวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของอาคาร ประเภทของอาคาร อายุของอาคาร รวมถึงวิธีการและการเลือกใช้เครื่องมือของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารแต่ละเจ้านั้นส่งผลต่อการใช้พลังงานงาน รวมถึงปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่แตกต่างกัน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร 3 ราย ซึ่งเป็นวิศวกรคุมงานโดยที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร A,B และC (นามสมมติ) ต่างเป็นบริษัทรับเหมาที่ดำเนินการมาอย่างต่ำ 10 ปี ซึ่งจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด โดยมีผู้รับเหมารื้อถอนอาคารที่ทำการคุมงานเป็นวิศวกรโยธา และมีจำนวนแรงงานในบริษัทไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับประเภทงานที่ปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์และเครื่องมือในการดำเนินการที่เพียงพอต่อการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร ซึ่งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารมีดังต่อไปนี้

(1) รถแบคโฮ

รูปที่ 4.2 รถแบคโฮ PC30²รูปที่ 4.3 รถแบคโฮ PC120³

²Hiroshi Yamamoto, Katsumi Yokoo, "Introduction of PC27/30/35MR-3," KOMATSU TECHNICAL REPORT 53,160 (2007):1.

³ATS equipment, Komatsu PC120-6 [online], 21 March 2013. Source www.atsequipment



รูปที่ 4.4 รถแบคโฮ PC200⁴

(2) รถบรรทุก



รูปที่ 4.5 รถบรรทุก 6 ล้อ⁵

⁴KOMATSU, "PC200-8 PC200LC-8," *Hydraulic Excavator* (2009):1

⁵บริษัท ดาวรุ่งเจริญอโต้พาร์ท จำกัด, *รถบรรทุก 6 ล้อ ISUZU NPR 135 HP + ตั้มพ์* [ออนไลน์], 21 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://daorungkantruck.blogspot.com/2011/10/6-isuzu-npr-135-hp.html>



รูปที่ 4.6 รถบรรทุก 10 ล้อ⁶

(3) เครื่องตัดแก๊ส



รูปที่ 4.7 เครื่องตัดแก๊ส⁷

⁶VelaMall, รถบรรทุก10ล้อSUZU DECA ยูโรปี 2546 สภาพใหม่ทั้งคัน [ออนไลน์], 21 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา<http://www.velamall.com/classifieds/view.php?id=264982>

⁷Chiangrai focus, ขายชุดตัดเหล็กลม-แก๊ส [ออนไลน์], 21 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา<http://www.chiangraifocus.com/forums/index.php?topic=67849.0>

(4) ค้อนปอนด์

รูปที่ 4.8 ค้อนปอนด์⁸

(5) รถเคน

รูปที่ 4.9 รถเคน⁹

⁸A.K. TRADING AND ENGINEERING CO., LTD, ค้อนปอนด์ 15—13/16'4 ปอนด์ [ออนไลน์], 21 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://www.akteequipment.com/product-detail.php?pld=610>

⁹Truck.in.th, ขายรถเครน KATO KR20H [ออนไลน์], 21 มีนาคม 2556. แหล่งที่มา <http://www.truck.in.th/mbdetail.php?id=F080235664>

วิธีการดำเนินการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย มีรายละเอียดของขั้นตอนต่างๆ การเลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ การใช้พลังงาน รวมถึงการปล่อยคาร์บอน ดังนี้

4.1.3.1 การรื้อถอนและการทำลายบ้านพักอาศัย

การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารของอาคารบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตรนี้ มีวิธีการปฏิบัติการของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย ได้แก่

- (1) ผู้รับเหมารื้อถอน A
- (2) ผู้รับเหมา B
- (3) ผู้รับเหมา C

โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานของแต่ละผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ดังนี้

(1) ผู้รับเหมา A (นามสมมติ)

มีวิธีการปฏิบัติการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

(1) **ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคาและวัสดุประกอบอาคาร** ผู้รับเหมา A เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 3 คนเป็นหลักในการถอดชิ้นส่วนของวัสดุประกอบหลังคาที่เป็นกระเบื้องหลังคา ฝ้าเพดาน ฝ้าฝ้าเพดาน ฯลฯ และวัสดุประกอบอาคารที่เป็น ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออก เพื่อความสะดวกในการตัดแยกเพื่อนำไปส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือนำไปถมที่

(2) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 3 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอกของบ้านพักอาศัยทั้ง 2 ชั้น

(3) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 3 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งเสาทั้ง 2 ชั้นและคานของบ้านพักอาศัยทั้ง 2 ชั้น

(4) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 3 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายพื้นของบ้านพักอาศัยชั้น 2 ส่วนพื้นชั้น 1 นั้นผู้รับเหมาจะทำลายด้วยรถแบคโฮ PC30 จำนวน 1 คัน โดยจะทำลายพร้อมกันที่เดียวกับการปรับพื้นที่

(5) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา A จะใช้รถแบคโฮ PC30 จำนวน 1 คัน เข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยเสร็จสิ้นลง โดยเศษวัสดุ

ที่ได้จากการรื้อถอนและทำลายนี้ผู้รับเหมา A จะใช้รถแบคโฮช่วยตักใส่รถบรรทุกที่เตรียมไว้ เพื่อนำไปจัดการต่อไป



รูปที่ 4.10 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A

ในด้านการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในการปฏิบัติงานของขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A นั้น พลังงานและการปล่อยคาร์บอนส่วนใหญ่จะเกิดจากการใช้รถแบคโฮ PC30 จำนวน 1 คัน เข้าทำการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 1 ร่วมกับการปรับพื้นที่หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย และการใช้แก๊สตัดเหล็กจากคอนกรีต โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ช.ม.)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	56	แรงงานคน 3 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา	56	แรงงานคน 3 คน	-	-
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 2	112	แรงงานคน 3 คน	-	-
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 2	24	PC30 1 คัน	1,354.82	102.17
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	16	PC30 1 คัน	903.22	68.12
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	1,477.41	95.68
รวม				3,735.45	265.97

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.1

(2) ผู้รับเหมา B (นามสมมติ)

มีวิธีการปฏิบัติกรรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคาและวัสดุประกอบอาคาร ผู้รับเหมา B เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 4-5 คนเป็นหลักในการถอดชิ้นส่วนของวัสดุประกอบหลังคาที่เป็นกระเบื้องหลังคา ฝ้าเพดาน เฟอร์นิเจอร์ฝ้าเพดาน ฯลฯ และวัสดุประกอบอาคารที่เป็น ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออก เพื่อความสะดวกในการตัดแยกเพื่อนำไปส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือนำไปถมที่

2) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง** ผู้รับเหมา B ใช้แรงงานคนจำนวน 4-5 คน ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอก ร่วมกับการใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าช่วยในการทำงาน

3) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน** ผู้รับเหมา B ใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าช่วยในการทำงาน โดยทุบคานและเสาดังแต่ชั้น 2 ลงมาจนกระทั่งถึงชั้นที่ 1 ของบ้านพักอาศัย

4) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา B ใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าช่วยในการทำงาน เช่นเดียวกับการทุบคานและเสา โดยจะทุบพื้นของบ้านพักอาศัยตั้งแต่ชั้น 2 ลงมาจนกระทั่งถึงชั้นที่ 1

5) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา B จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยเสร็จสิ้นลง โดยเฉพาะวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนและทำลายนี้ ผู้รับเหมา B จะใช้รถแบคโฮช่วยตักใส่รถบรรทุกที่เตรียมไว้ เพื่อนำไปจัดการต่อไป

ในส่วนการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา B นั้น พลังงานส่วนใหญ่จะเกิดจากการใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าทำการรื้อถอนและทำลายตั้งแต่ชั้น 2 จนถึงชั้น 1 ร่วมกับแรงงานคน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2 ดังนี้ และรูปที่ 4.11 ดังนี้



รูปที่ 4.11 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา B

ตารางที่ 4.2 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา B

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	56	แรงงานคน 4-5 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 2	160	แรงงานคน 4-5 คน และ PC200 1 คัน	43,995.36	3,315.48
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 2				
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย ชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	16	PC200 1 คัน	4,399.54	331.55
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	1,477.41	95.68
รวม				49,872.31	3,742.71

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.3

(3) ผู้รับเหมา C (นามสมมติ)

มีการปฏิบัติการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยโดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคาและวัสดุประกอบอาคาร ผู้รับเหมา C เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 5 คนเป็นหลัก ในการถอดชิ้นส่วนของวัสดุประกอบหลังคาในส่วนของกระเบื้องหลังคา ฝ้าเพดาน เสร้าฝ้าเพดาน ฯลฯ และวัสดุประกอบอาคารที่เป็น ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออก

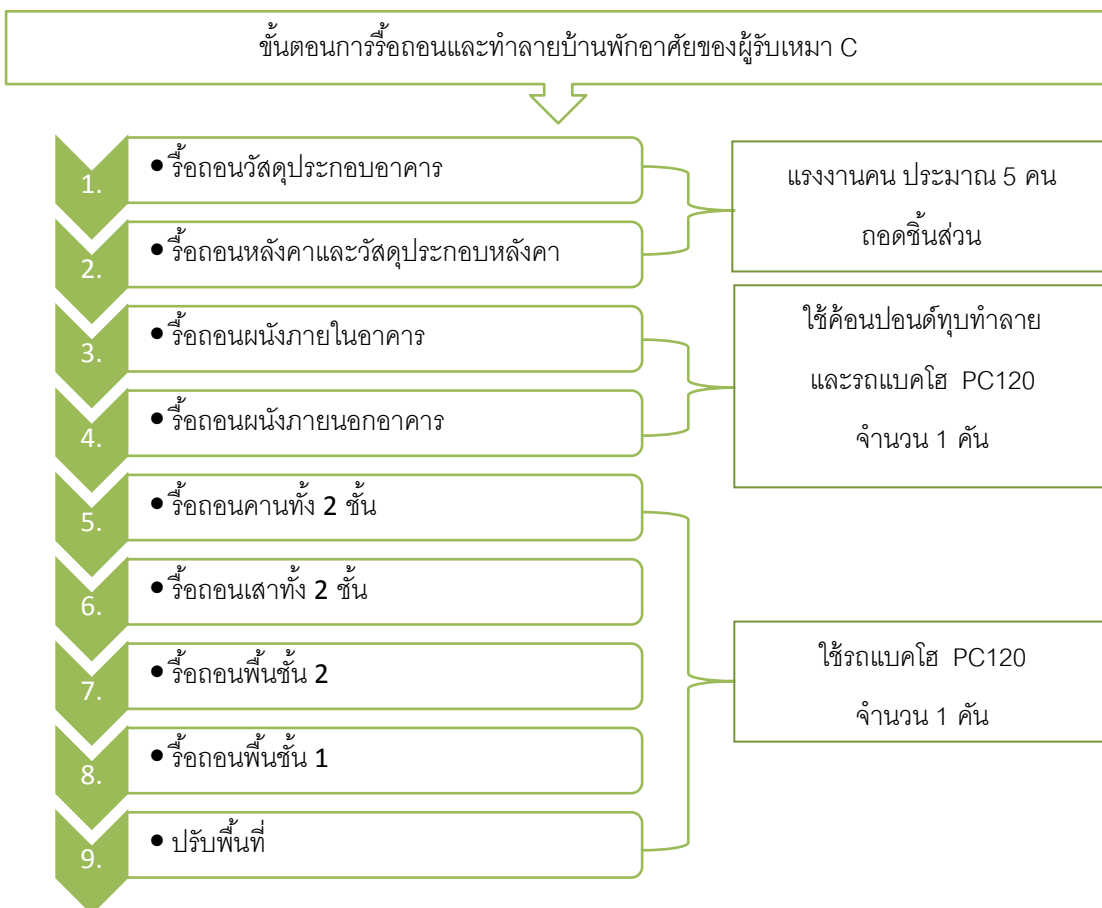
(2) ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง ผู้รับเหมา C ใช้แรงงานคนจำนวน 5 คน ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอก ร่วมกับการใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 1 คัน เข้าช่วยในการทำงาน

(3) ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน ผู้รับเหมา C ใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 1 คัน เข้าช่วยในการทำงานโดยทุบคานและเสาดังแต่ชั้น 2 ลงมาจนกระทั่งถึงชั้นที่ 1 ของบ้านพักอาศัย

(4) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา C ใช้รถแบคโฮ PC2120 จำนวน 1 คันเข้าช่วยในการทำงาน เช่นเดียวกับการทุบคานและเสา โดยจะทุบพื้นของบ้านพักอาศัยตั้งแต่ชั้น 2 ลงมาจนถึงชั้นที่ 1

(5) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา C จะใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 1 คัน เข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยเสร็จสิ้นลง โดยเศษวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนและทำลายนี้ผู้รับเหมาจะใช้รถแบคโฮช่วยตักใส่รถบรรทุกที่เตรียมไว้ เพื่อนำไปจัดการต่อไป

ซึ่งในการดำเนินงานของผู้รับเหมา C นั้นพลังงานและการปล่อยคาร์บอนส่วนใหญ่จะเกิดจากการใช้รถแบคโฮ PC120 ในการดำเนินงานซึ่งเป็นการดำเนินงานที่เริ่มตั้งแต่การทำลายผนังจนกระทั่งการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย โดยสามารถสรุปการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา C ได้ดังตารางที่ 4.3 และรูปที่ 4.12 ดังนี้



รูปที่ 4.12 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา C

ตารางที่ 4.3 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา C

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	80	แรงงานคน 5 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 2	240	แรงงานคน 5 คน และ PC120 1 คัน	43,704.00	3,293.52
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 2				
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย พื้นชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	32	PC120 1 คัน	5,827.20	439.14
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	1,477.41	95.68
รวม				51,008.61	3,828.34

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.5

4.1.3.2 การรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน

การรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานที่มีขนาดพื้นที่ใช้สอย 11,375

ตารางเมตรนี้ มีวิธีการปฏิบัติการของผู้รับเหมาทั้ง 3 ราย ดังนี้

- (1) ผู้รับเหมา A
- (2) ผู้รับเหมา B
- (3) ผู้รับเหมา C

โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานของแต่ละผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ดังนี้

(1) ผู้รับเหมา A (นามสมมติ)

มีขั้นตอนการปฏิบัติกรรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ซึ่งแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่างๆ ได้ดังนี้

(1) **ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร** ผู้รับเหมา A เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 10 คนเป็นหลัก ในการถอดชิ้นส่วนของ ฝ้าเพดาน เฟอร์นิเจอร์ ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออก เพื่อความสะดวกในการคัดแยก เพื่อนำไปส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือนำไปถมที่

(2) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายตาดฟ้าของอาคาร** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 10 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายตาดฟ้าของอาคารที่มีพื้นที่ขนาด 1,482.25 ตร.ม.

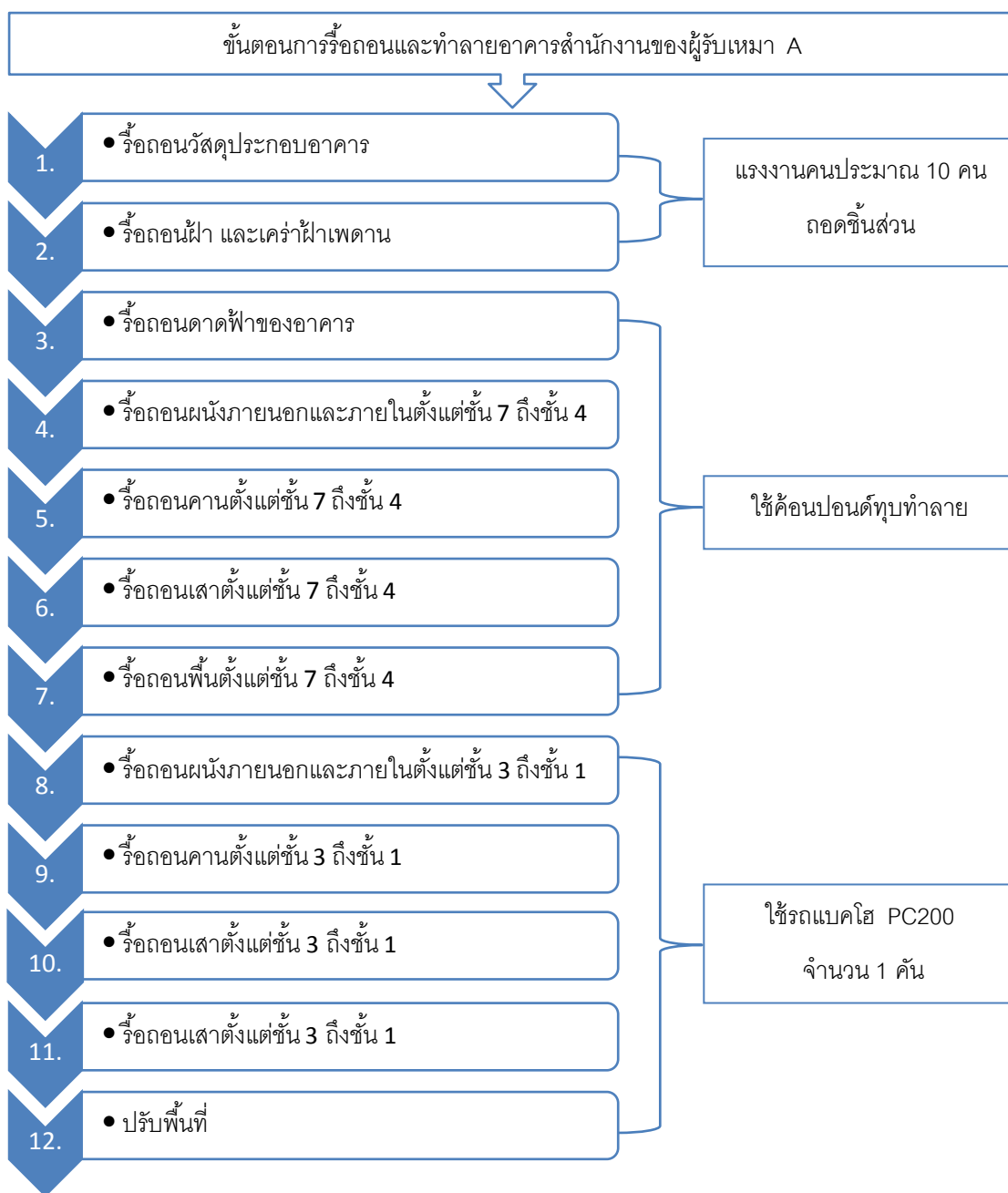
(3) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 10 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอกของอาคารตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 4 ของอาคาร ส่วนชั้น 3 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(4) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 10 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งเสาและคานของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 4 ส่วนชั้น 3 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(5) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา A ใช้แรงงานคนจำนวน 10 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งพื้นของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 4 ส่วนชั้น 3 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(6) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา A จะใช้รถแบคโฮ PC200 1 คัน เข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานเสร็จสิ้นลง โดยเฉพาะวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนและทำลายนี้ผู้รับเหมาจะใช้รถแบคโฮ ช่วยตักใส่รถบรรทุกที่เตรียมไว้ เพื่อนำไปจัดการต่อไป

ในส่วนของการวิเคราะห์การใช้พลังงานในขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา A นั้นพบว่า พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจะเกิดจากการใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คันเข้าดำเนินการตั้งแต่ชั้น 3 ลงมาจนถึงชั้น 1 และรวมถึงการปรับพื้นที่ด้วยเช่นกัน โดยสามารถสรุปขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา A ได้ ดังรูปที่ 4.13 และตารางที่ 4.4 ดังนี้



รูปที่ 4.13 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา A

ตารางที่ 4.4 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ

ผู้รับเหมา A

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ช.ม.)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารทั้งอาคาร ขั้นตอนการรื้อถอนฝ้าและโครงฝ้าเพดานทุกชั้น	80	แรงงานคน 10 คน	-	-
2	2.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานฝ้าอาคาร 2.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมด ของชั้น 7-4 2.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 7-4 2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาชั้น 7-4 2.5 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 7-4	224	แรงงานคน 10 คน	-	-
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมด ของชั้น 3-1 3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 3-1 3.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 3-1 3.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 3-1	112	PC200 1 คัน และแรงงานคน 10 คน	30,796.60	2,320.83
4	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	40	PC200 1 คัน	10,998.84	828.87
5	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 6 ถัง	4,432.23	287.05
รวม				46,227.82	3,436.75

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.7

(2) ผู้รับเหมา B (นามสมมติ)

มีขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคาและวัสดุประกอบอาคาร ผู้รับเหมา B เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 10-15 คนเป็นหลักในการถอดชิ้นส่วนของ ฝ้าเพดาน โครงฝ้า ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออกตั้งแต่ชั้น 7-1 เพื่อความสะดวกในการคัดแยกเพื่อนำไปส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือนำไปถมที่

(2) ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานฝ้าของอาคาร ผู้รับเหมา B ใช้แรงงานคนจำนวน 10-15 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายคานฝ้าของอาคารที่มีพื้นที่ขนาด 1,482.25 ตร.ม.

(3) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง** ผู้รับเหมา B ใช้แรงงานคนจำนวน 10-15 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอกของอาคารตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 5 ของอาคาร ส่วนชั้น 4 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 2 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(4) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน** ผู้รับเหมา B ใช้แรงงานคนจำนวน 10-15 คนเป็นหลัก เป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งเสาและคานของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 5 ส่วนชั้น 4 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 2 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(5) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา B ใช้แรงงานคนจำนวน 10-15 คนเป็นหลัก ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายทั้งพื้นของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 5 ส่วนชั้น 4 ถึงชั้น 1 จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 2 คัน เข้าทำลายพร้อมแรงงานคน

(6) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา B จะใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 2 คัน เข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานเสร็จสิ้นลง

ในส่วนการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนของขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา B พบว่า ดำเนินการรื้อถอนและทำลายโดยใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 2 คัน เข้าทำลายอาคารตั้งแต่ชั้น 4 ลงมาจนถึงชั้น 1 รวมถึงการปรับพื้นที่หลังการดำเนินงาน อีกทั้งการตัดเหล็กจากอาคารก็ส่งผลต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนเช่นกัน โดยสามารถสรุปการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา B ได้ดังรูปที่ 4.14 และตารางที่ 4.5 ดังนี้



รูปที่ 4.14 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา B

ตารางที่ 4.5 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ

ผู้รับเหมา B

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ช.ม.)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน					
1	1.1 ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารทั้งอาคาร	56	แรงงานคน 10-15 คน	-	-
	1.2 ขั้นตอนการรื้อถอนฝ้าและโครงฝ้าเพดาน ชั้น 7-1				
2	2.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายฝ้าอาคาร	240	แรงงานคน 10-15 คน	-	-
	2.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของ ชั้น 7-5				
	2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 7-5				
	2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 7-5				
	2.5 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 7-5				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของ ชั้น 4-1	160	PC200 2 คัน แรงงานคน 10-15 คน	87,990.72	6,630.95
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 4-1				
	3.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 4-1				
	3.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 4-1				
4	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	24	PC200 2 คัน	13,198.61	994.64
5	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 6 ถัง	4,432.23	287.05
รวม				105,621.56	7,912.64

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.9

(2) ผู้รับเหมา C (นามสมมติ)

มีขั้นตอนการปฏิบัติกรรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคาและวัสดุประกอบอาคาร ผู้รับเหมา C เลือกใช้แรงงานคนจำนวน 8-10 คนเป็นหลักในการถอดชิ้นส่วนของ ฝ้าเพดาน โครงฝ้า ประตู หน้าต่าง กระจก ฯลฯ ออกตั้งแต่ชั้น 7-1 เพื่อความสะดวกในการคัดแยกเพื่อนำไปส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือนำไปถมที่

(2) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายดาตฟ้าของอาคาร** ผู้รับเหมา C ใช้แรงงานคนจำนวน 8-10 คน ในการใช้ค้อนปอนด์เข้าปฏิบัติกร่วมกับการใช้รถเครนยกรถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คัน เพื่อทำลายดาตฟ้าของอาคาร

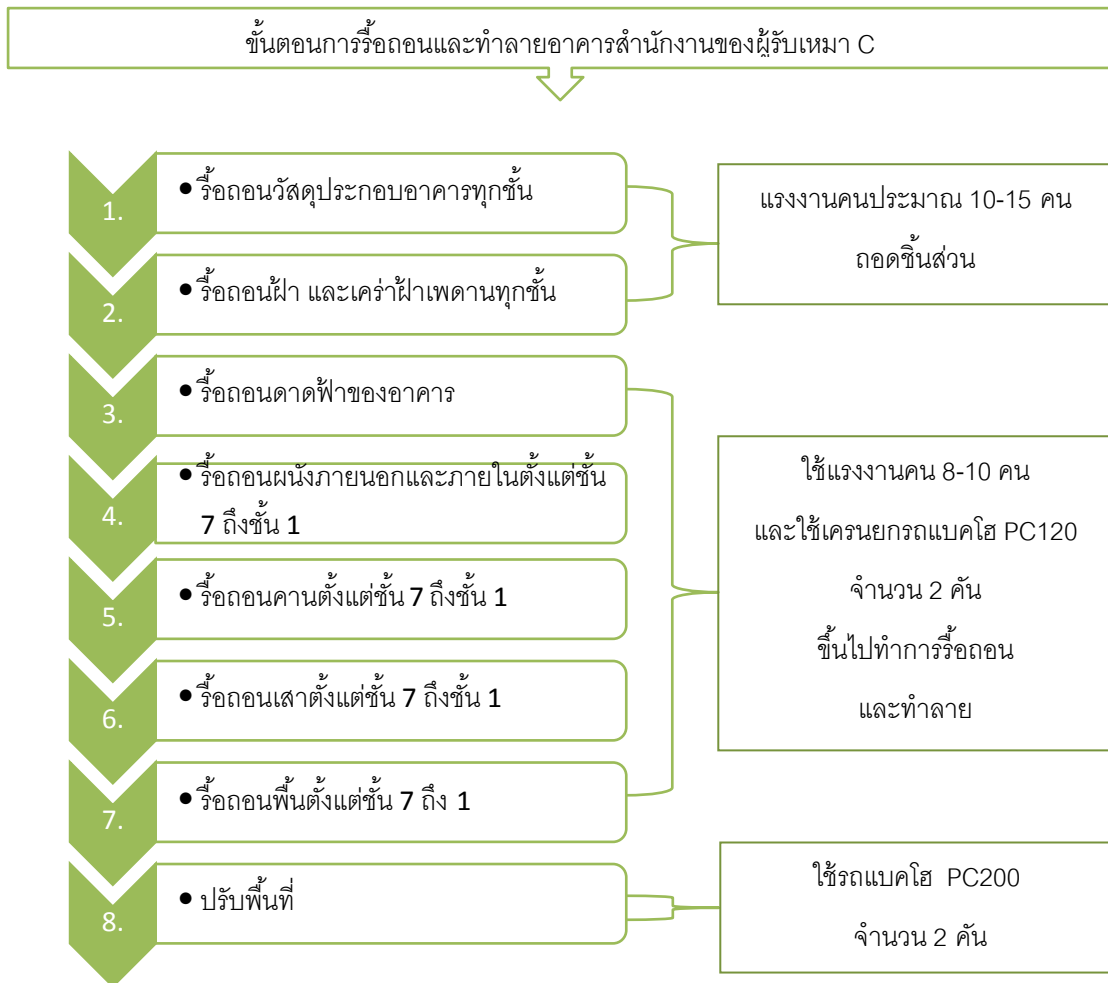
(3) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนัง** ผู้รับเหมา C ใช้แรงงานคนจำนวน 8-10 คนในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายร่วมกับการใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คันเข้าร่วมทุบทำลายทั้งผนังภายในและผนังภายนอกของอาคารตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 1 ของอาคาร

(4) **ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาและคาน** ผู้รับเหมา C ใช้แรงงานคนจำนวน 8-10 คนในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายร่วมกับการใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คันเข้าร่วมทุบทำลายทั้งเสาและคานของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ถึงชั้น 1

(5) **ขั้นตอนการรื้อถอนพื้น** ผู้รับเหมา C ใช้แรงงานคนจำนวน 8-10 คนในการใช้ค้อนปอนด์เข้าทุบทำลายร่วมกับการใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คันเข้าร่วมทุบทำลายพื้นของอาคารสำนักงานตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 1

(6) **ขั้นตอนการปรับพื้นที่หลังการรื้อถอนและทำลายเสร็จสิ้น** ผู้รับเหมา C จะใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คันเข้าทำการปรับพื้นที่หลังจากกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานเสร็จสิ้นลง

ในส่วนการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนของขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา C พบว่าดำเนินการรื้อถอนและทำลายโดยใช้รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คัน เข้าทำลายอาคารทุกชั้น ตั้งแต่ชั้น 7 ลงมาจนถึงชั้น 1 โดยมีการนำรถเครนเข้ามาทำการยกรถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คัน ขึ้นไปดำเนินงาน รวมถึงการปรับพื้นที่หลังการดำเนินงาน อีกทั้งการตัดเหล็กจากอาคารก็ส่งผลต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนเช่นกัน โดยสามารถสรุปการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา C ได้ดังรูปที่ 4.15 และตารางที่ 4.6 ดังนี้



รูปที่ 4.15 สรุปขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมา C

ตารางที่ 4.6 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ
ผู้รับเหมา C

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	160	แรงงานจำนวน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา		8-10 คน		
3	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ดาดฟ้า	240	แรงงานจำนวน 8-10 คน และใช้รถเครน ยก รถแบคโฮ PC120 จำนวน 2 คัน	88,864.80	6,696.82
4	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 7-1				
5	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 7-1				
6	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาชั้น 7-1				
7	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 7-1				
8	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	24	PC120 2 คัน	8,740.80	658.70
9	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 4 ถัง	2,954.82	191.36
รวม				100,560.42	7,546.89

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.11

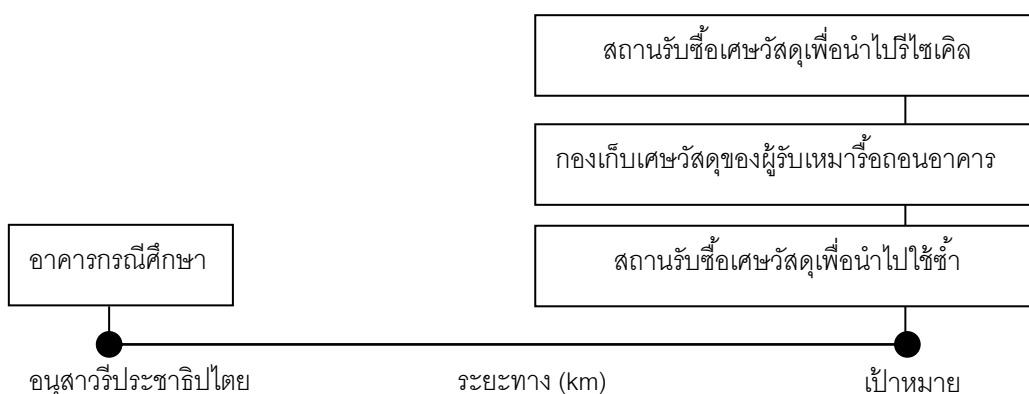
4.1.4 ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ในขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ส่งผลให้เกิดปริมาณของของเสียและเศษวัสดุจากอาคารจำนวนมาก ดังนั้นผู้รับเหมารื้อถอนอาคารจึงต้องมีการทำการคัดแยกของเสียและเศษวัสดุต่างๆ เพื่อนำไปส่งต่อยังผู้รับซื้อทั้งจากร้านที่รับซื้อของเก่า หรือนำไปเก็บรวบรวมยังกองเก็บหรือแหล่งที่พัสดุของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารเพื่อรอการนำไปจัดการอีกครั้ง อีกทั้งนำส่วนที่เป็นของเสียจากอาคารไปทิ้งในสถานที่ที่ทางราชการจัดไว้ เพื่อรอการนำไปกำจัด ซึ่งในกระบวนการนี้จะมีการใช้พลังงานจากการขนส่งเป็นหลัก โดยอัตราการใช้พลังงานจะขึ้นอยู่กับระยะทางที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุ รวมถึงยานพาหนะที่ใช้ในการบรรทุกเศษวัสดุ ซึ่งจะมีผลต่อปริมาณการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศด้วยเช่นกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากการวิจัยนี้ได้ใช้อาคารอ้างอิงซึ่งเป็นอาคารกรณีศึกษาที่สมมติให้อาคารกรณีศึกษาเป็นอาคารที่จะกระทำกรรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ซึ่งเป็นอาคารที่ไม่มีการรื้อถอนและทำลายจริง ดังนั้นในการคำนวณหาระยะที่ได้จากกระบวนการขนส่งเศษวัสดุจากสถานที่รื้อถอนอาคารและทำลายอาคารไปยังสถานที่รับซื้อของเก่าของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารแต่ละรายนั้น ผู้วิจัยจะทำการสมมติสถานที่ที่ทำการรื้อถอนและทำลายอาคารทั้งที่เป็นบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน โดยอยู่บริเวณใจกลางของกรุงเทพมหานคร อ้างอิงจากจุดถนนพหลโยธิน กม.ที่ 0 บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการคำนวณหาระยะทางจากสถานที่รื้อถอนอาคารและทำลายอาคารไปยังสถานที่ต่างๆ ที่รับซื้อของเก่า รวมถึงระยะทางที่ใช้ไปยังกองเก็บเศษวัสดุของผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร

ส่วนในขั้นตอนการนำเศษวัสดุไปถมที่นั้นพบว่า ผู้รับเหมาไม่สามารถให้ข้อมูลได้เนื่องจากเศษวัสดุจำพวกคอนกรีต อิฐ ที่สามารถนำมาถมที่ได้นั้นจะมีผู้รับซื้อมารับซื้อจากสถานที่รื้อถอนอาคารและทำลายอาคารเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าสถานที่ที่ทำการรื้อถอนและทำลายอาคารนั้นอยู่ที่ไหน ผู้รับเหมาจะเลือกใช้บริการจากร้านรับซื้อที่ใกล้กับจุดที่มีการรื้อถอนและทำลายอาคารนั้น เนื่องจากสาเหตุที่ว่าเศษวัสดุที่จะนำไปถมที่นั้นมีปริมาณมากและบางที่ผู้รับเหมาก็นำกลับไปยังกองเก็บของตนเอง และในบางครั้งถ้ามีการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร เศษวัสดุเหล่านี้จะนำมาเพื่อถมที่ในบริเวณที่ดินนั่นเอง ดังนั้นในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจึงใช้เหตุการณ์จำลองให้ผู้รับเหมาทุกรายขนส่งเศษวัสดุทั้งหมดกลับไปยังกองเก็บของบริษัทผู้รับเหมานั้นทั้งหมด โดยสรุปตามรูปภาพที่ 4.16 ดังนี้



รูปที่ 4.16 ระยะทางจำลองจากอาคารกรณีศึกษาไปยังสถานที่ต่างๆ

ซึ่งปริมาณเศษวัสดุที่ได้จากอาคารนั้น เมื่อถอดแบบวัสดุก่อสร้างของอาคารกรณีศึกษา ทั้งที่เป็น บ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานจะสามารถจำแนกประเภทตามแนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- (1) ประเภทวัสดุที่สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ (Reusable materials)
- (2) ประเภทวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ (Recyclable materials)
- (3) ประเภทวัสดุที่นำกลับไปถมที่ (Landfill)

โดยแสดงไว้ในตารางที่ 4.7 และตารางที่ 4.8 ดังนี้

• บ้านพักอาศัย

ตารางที่ 4.7 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตร

วัสดุ	ปริมาณวัสดุ	หน่วย	น้ำหนัก (kg.)	%	วิธีการจัดการ เศษวัสดุ
คอนกรีต	88.53	m ³	212,478.25	57.72	3
เหล็ก RB6	2,155.80	m	474.28	0.13	2
เหล็ก DB12	2,477.20	m	6,118.68	1.66	2
อิฐมอญ	239.36	m ²	86,189.60	23.42	3
ปูนฉาบ	4.79	m ³	11,503.64	3.16	3
เหล็กโครงหลังคา (1x2)	557.90	m	2,880.80	0.78	2
เหล็กโครงหลังคา (2x4)	185.30	m	3,539.23	0.96	2
เหล็กโครงหลังคา (2x6)	110.80	m	5,634.79	1.53	2
กระเบื้องหลังคาซีแพคโมเนีย	204.38	m ²	16,708.47	4.54	1,3
ฝ้ายิปซัมบอร์ด	218.49	m ²	1,365.56	0.37	3
ฝ้าซีเมนต์แผ่นเรียบ	0.18	m ³	227.35	0.06	3
โครงฝ้า (อลูมิเนียม)	239.50	m	1,647.50	0.45	2
พื้นไม้	94.39	m ²	1,321.46	0.36	1
พื้นกระเบื้องเซรามิค	124.10	m ²	239.51	0.07	3
วงกบและบานกรอบอลูมิเนียมแบบ Powder coat	474.90	m	76.93	0.02	2
ลูกฟูกกระจุกใส	52.08	m ²	760.37	0.21	2
วงกบประตูไม้	29.60	m ³	15,096.00	4.10	1
ประตูไม้	4.08	m ²	1,664.64	0.45	1
ประตู MDF	0.18	m ²	165.24	0.05	1
		รวม	368,092.32	100.00	
		ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย	1,449.48	(kg/m ²)	

หมายเหตุ: หมายเลข 1 คือ การนำเศษวัสดุไปใช้ซ้ำ, หมายเลข 2 คือ การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล, หมายเลข 3 คือ

การนำเศษวัสดุไปถมที่

- อาคารสำนักงาน

ตารางที่ 4.8 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานขนาด 11,375 ตารางเมตร

วัสดุ	ปริมาณวัสดุ	หน่วย	น้ำหนัก (kg.)	%	วิธีการจัดการ เศษวัสดุ
คอนกรีต	3,053.84	m ³	7,329,222.00	61.20	3
เหล็ก RB6	88,256.33	m	19,416.39	0.16	2
เหล็ก DB12	14,208.00	m	35,093.76	0.29	2
อิฐมวลเบา	11,628.96	m ²	4,186,425.60	34.96	3
ปูนฉาบ	74.44	m ³	178,867.79	1.49	3
ฝ้ายิปซัมบอร์ด	10,375.75	m ²	64,848.44	0.54	3
โครงฝ้า T-bar	34,585.83	m	121,050.42	1.01	2
พื้นกระเบื้องยางไวนิล	10,375.75	m ²	20,025.20	0.17	3
วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม	10,949.75	m	1,773.86	0.02	2
ลูกฟักกระจกใส	1,288.00	m ²	18,804.80	0.16	2
ประตูบานกระจก	28.00	m ²	408.80	0.003	1
รวม			11,975,937.05	100.00	
ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย			1,052.83	(kg/m ²)	

หมายเหตุ: หมายเลข 1 คือ การนำเศษวัสดุไปใช้ซ้ำ, หมายเลข 2 คือ การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล, หมายเลข 3 คือ การนำเศษวัสดุไปถมที่

จากตารางที่ 4.7 และ 4.8 สามารถสรุปการจำแนกประเภทการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร ได้ดังต่อไปนี้

	บ้านพักอาศัย	อาคารสำนักงาน
วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ (Reusable materials)	พื้นไม้ ประตูไม้ วงกบประตูไม้ ประตู MDF กระเบื้องหลังคาซีแพคโมเนีย*	ประตูบานกระจก
วัสดุที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ (Recyclable materials)	เหล็กโครงสร้าง เหล็กโครงหลังคา เคร่าฝ้า (อลูมิเนียม) วงกบและบานกรอบอลูมิเนียมแบบ Powder coated ลูกฟักกระจกใส	เหล็กโครงสร้าง เคร่าฝ้า T- bar วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม ลูกฟักกระจกใส
วัสดุที่นำไปถมที่ (Landfill)	คอนกรีต อิฐมอดู ปูนฉาบ ฝ้าซีเมนต์แผ่นเรียบ* พื้นกระเบื้องเซรามิค ฝ้ายิปซัมบอร์ด*	คอนกรีต อิฐมอดู ปูนฉาบ พื้นกระเบื้องยางไวนิล ฝ้ายิปซัมบอร์ด*

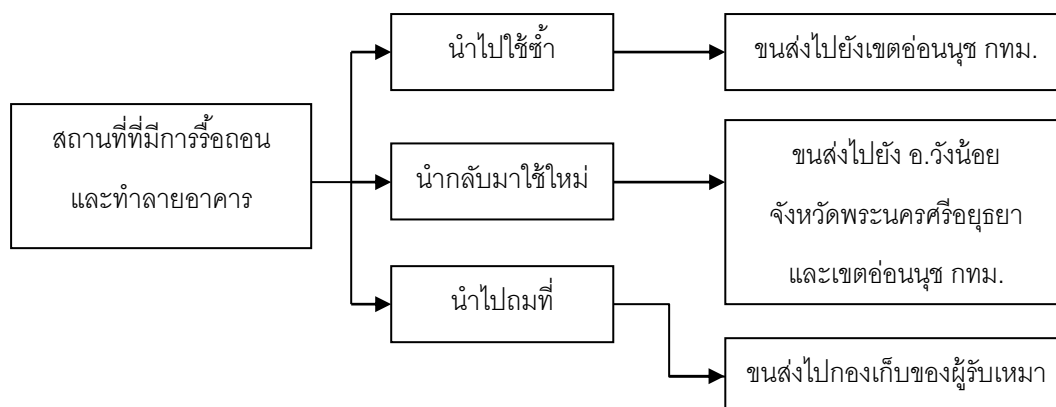
รูปที่ 4.17 การจำแนกประเภทการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคาร

*หมายเหตุ: วัสดุประเภทเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้รับเหมาและสภาพของวัสดุนั้นๆ และถ้าเป็นการรีไซเคิลเพื่อนำมาสร้างใหม่วัสดุพวกนี้จะถูกนำกลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง แต่ในการวิจัยนี้เลือกใช้วิธีดังกล่าวนี้

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่อ้างอิงอาคารกรณีศึกษาไม่ใช่อาคารที่มีการรีไซเคิลและทำลายจริง ดังนั้นแนวทางในการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรีไซเคิลและการทำลายอาคารของผู้รับเหมาหรือถอนอาคารจึงมีความเหมือนกันทั้งที่เป็นบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ผู้รับเหมา A (นามสมมติ)

ในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารนั้น ผู้รับเหมา A เลือกที่จะจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารคือ แยกชิ้นส่วนที่สามารถนำไปใช้ซ้ำได้และวัสดุที่นำไปรีไซเคิลได้ เช่น บานประตู หน้าต่าง วงกบประตูและหน้าต่าง แผ่นไม้ และวัสดุจำพวกเหล็ก โดยจะนำไปส่งให้กับร้านรับซื้อในเขตอ่อนนุชซึ่งเป็นร้านที่รู้จักเป็นการส่วนตัว และแยกวัสดุที่เป็นกระจก โดยจะนำไปส่งขายให้ร้านแถบอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาเหตุที่เลือกแยกไปส่งที่อำเภอวังน้อย เพราะมีการให้ราคาที่ดีกับการนำไปขายต่อ ส่วนวัสดุประเภทคอนกรีต อิฐ ฝา วัสดุพวกนี้ผู้รับเหมา A จะทำการบดย่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ โดยการทุบทำลายทั้งจากแรงงานคนและรถแบคโฮ เพื่อรอการขนส่งไปถมที่ ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยทำการสมมติระยะทางทั้งหมดที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุเพื่อนำไปถมที่ โดยเริ่มจากสถานที่รื้อถอนที่สมมติขึ้น ไปยังบริษัทของผู้รับเหมา A นั่นคือแถวรามอินทรา เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยสามารถสรุปขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุทั้งจากบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานได้ดังรูปภาพที่ 4.18 และตารางที่ 4.9 ดังนี้



รูปที่ 4.18 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา A

ตารางที่ 4.9 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของ

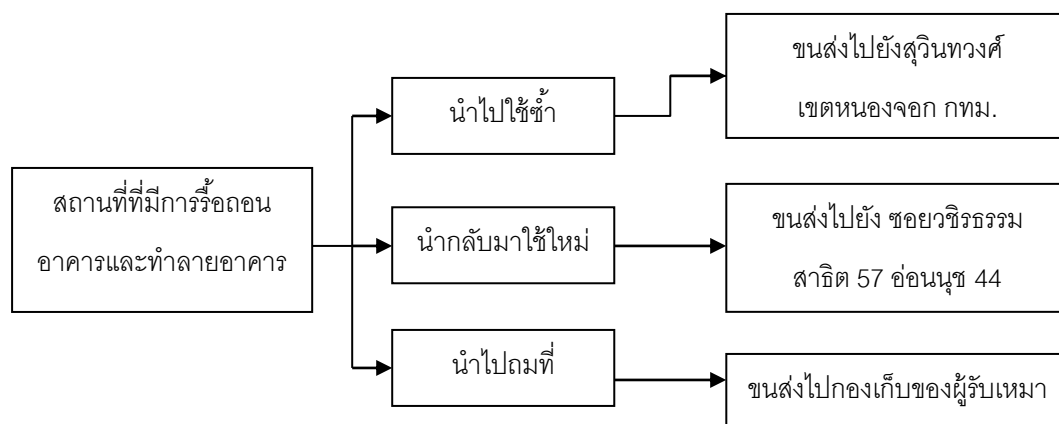
ผู้รับเหมา A

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะทาง (km/เที่ยว)	จำนวน รอบ	วิธีการที่ใช้	พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัย						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	970.59	36.57
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 81.10 กลับ 81.10	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปวังน้อย ออยุธยา	1,394.79	105.11
		ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	939.03	54.11
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 27.00 กลับ 27.00	ไป 29 กลับ 29	รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาด 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	13,466.30	1,014.82
รวม					16,770.70	1,247.19
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	469.52	35.38
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 81.10 กลับ 81.10	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปวังน้อย ออยุธยา	2,789.57	210.22
		ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 16 กลับ 16	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	7,512.23	566.12
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 27.00 กลับ 27.00	ไป 1,072 กลับ 1,072	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	497,788.56	37,513.19
รวม					508,559.88	38,501.83

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.2

(2) ผู้รับเหมา B (นามสมมติ)

ในกระบวนการขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายอาคารของผู้รับเหมา B นั้น มีแนวทางการจัดการที่สอดคล้องกับผู้รับเหมา A โดยที่จะแตกต่างกันที่ระยะทางจากสถานที่ที่มีการรื้อถอนและทำลายอาคารไปยังสถานที่รับซื้อของเก่า โดยผู้รับเหมา B จะเลือกใช้บริการร้านรับซื้อของเก่าที่คุ้นเคยและเคยใช้บริการกันมานาน เช่น เศษวัสดุที่สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ เช่น กระเบื้องหลังคา บานประตู หน้าต่าง วงกบ ประตู ,หน้าต่าง และแผ่นไม้ ผู้รับเหมา B จะนำไปส่งให้กับร้านรับซื้อในย่านสุวินทวงศ์ เขตหนองจอก ของ กรุงเทพมหานคร และวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น กระฉก เหล็ก จะนำไปส่งขายให้ร้านแถบ ซอยวชิรธรรมสาริต 57 อ่อนนุช 44 ของกรุงเทพมหานคร ส่วนวัสดุประเภทคอนกรีต อิฐ วัสดุพวกนี้ผู้รับเหมา B จะทำการบดย่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ โดยการทุบทำลายทั้งจากแรงงานคนและรถแบคโฮ จากนั้นจะติดต่อให้รถมารับซื้อ เพื่อนำไปถมที่ต่อไป ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลการนำวัสดุไปถมที่จริงได้เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าผู้รับซื้อจะนำวัสดุไปทำการถมที่ต่อ ณ ที่ใด อีกทั้งยังไม่ทราบถึงยานพาหนะในการขนส่งเศษวัสดุ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการสมมติระยะทางทั้งหมดที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุเพื่อนำไปถมที่ โดยเริ่มจากสถานที่รื้อถอนที่รื้อถอนที่สมมติขึ้น ไปยังกองเก็บเศษวัสดุหรือที่บริษัทของผู้รับเหมา B นั่นคือแถวเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยสรุปแนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารดังรูปภาพที่ 4.11 และตารางที่ 4.10 ดังนี้



รูปที่ 4.19 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา B

ตารางที่ 4.10 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของ

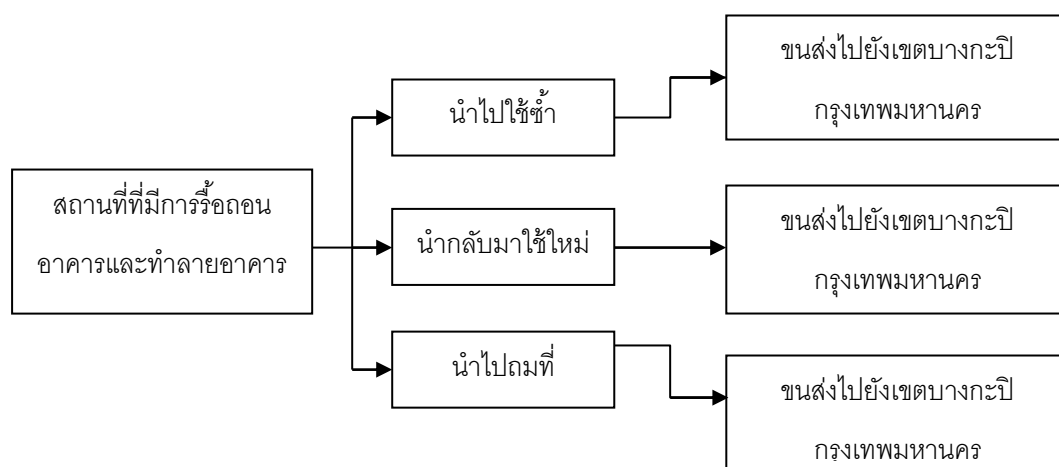
ผู้รับเหมา B

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะทาง (km/เที่ยว)	จำนวน รอบ	วิธีการที่ใช้	พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัย						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 55.40 กลับ 55.40	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปสุวินทวงศ์ หนอง จอก กทม	1,905.58	143.60
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 18.90 กลับ 18.90	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปซอยวิจิตรธรรม สาธิต 57 อ่อนนุช 44	650.10	54.11
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 24.70 กลับ 24.70	ไป 29 กลับ 29	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	12,319.17	982.98
รวม					14,874.84	1,175.57
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 55.40 กลับ 55.40	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปสุวินทวงศ์ หนอง จอก กทม	952.79	71.80
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 18.90 กลับ 18.90	ไป 18 กลับ 18	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปซอยวิจิตรธรรม สาธิต 57 อ่อนนุช 44	5,850.84	440.92
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 24.70 กลับ 24.70	ไป 1,072 กลับ 1,072	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	455,384.35	34,317.63
รวม					462,188.01	34,830.35

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.4

(3) ผู้รับเหมา C (นามสมมติ)

ในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและการทำงานอาคารของผู้รับเหมา C นั้นมีแนวทางการจัดการที่สอดคล้องกับผู้รับเหมาทั้ง A และ B โดยที่จะแตกต่างกันที่ระยะทางจากสถานที่ที่มีการรื้อถอนและทำลายอาคารไปยังสถานที่รับซื้อของเก่าและยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง โดยผู้รับเหมา C จะเลือกใช้รถบรรทุก 10 ล้อ ขนาด 16 ตัน และเลือกใช้บริการร้านรับซื้อของเก่าที่ใกล้กับกองเก็บของผู้รับเหมา C โดยทำการแยกเศษวัสดุที่สามารถนำไปใช้ซ้ำได้ เช่น บานประตู หน้าต่าง วงกบประตูและหน้าต่าง แผ่นไม้ เป็นต้น และเศษวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น กระจก และเหล็กนั้น ผู้รับเหมา C จะนำไปส่งให้กับร้านรับซื้อในย่านบางกะปิ ในกรุงเทพมหานคร ส่วนวัสดุประเภทคอนกรีต อิฐ ฝา วัสดุพวกนี้ผู้รับเหมา C จะทำการบดย่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ โดยการทุบทำลายทั้งจากแรงงานคนและรถแบคโฮ จากนั้นจะติดต่อให้รถมารับซื้อ ซึ่งผู้วิจัยจึงทำการสมมติระยะทางทั้งหมดที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุเพื่อนำไปถมที่ โดยเริ่มจากสถานที่รื้อถอนที่ทำการสมมติขึ้น ไปยังบริษัทของผู้รับเหมา C นั่นคือแถวเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยสรุปแนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารได้ดังรูปที่ 4.20 และตารางที่ 4.11 ดังนี้



รูปที่ 4.20 แนวทางการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของผู้รับเหมา C

ตารางที่ 4.11 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารของ

ผู้รับเหมา C

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะทาง (km/เที่ยว)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kgCO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัย						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	1,118.99	84.33
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	1,118.99	84.33
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 26.3 กลับ 26.3	ไป 20 กลับ 20	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของผู้รับเหมา	15,991.86	1,205.14
รวม					18,229.85	1,373.80
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน						
1	การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	559.50	42.16
2	การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 12 กลับ 12	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	1,118.99	84.33
3	การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 26.3 กลับ 26.3	ไป 736 กลับ 736	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของผู้รับเหมา	541,502.27	40,807.45
รวม					548,775.72	41,355.57

หมายเหตุ: การคำนวณอยู่ในภาคผนวก ตารางที่ ข.6

จากผลการวิจัยการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารของผู้รับเหมาทั้ง 3 ราย สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 สรุปการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล						
	พลังงานที่ใช้ (MJ)			การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)		
	ขั้นตอนการรื้อถอนอาคาร และทำลายอาคาร	ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้ หลังจากการรื้อถอนฯ	รวม	ขั้นตอนการรื้อถอนอาคาร และทำลายอาคาร	ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ ได้หลังจากการรื้อถอนฯ	รวม
บ้านพักอาศัย						
ผู้รับเหมา A	3,735.45	16,770.70	20,506.15	265.97	1,247.19	1,513.16
ผู้รับเหมา B	49,872.31	14,874.84	64,747.14	3,742.71	1,175.57	4,918.28
ผู้รับเหมา C	51,008.61	18,229.85	69,238.46	3,828.34	1,373.80	5,202.13
รวม	104,616.37	49,875.38	154,491.75	7,837.02	3,796.55	11,633.57
เฉลี่ย	34,872.12	16,625.13	51,497.25	2,612.34	1,265.52	3,877.86
เฉลี่ยต่อ m ²	132.09	62.97	195.07	9.90	4.79	14.69
% เฉลี่ย	67.72	32.28	100.00	67.37	32.63	100.00
อาคารสำนักงาน						
ผู้รับเหมา A	46,227.82	508,559.88	554,787.70	3,436.75	38,324.92	41,761.66
ผู้รับเหมา B	105,621.56	462,188.01	567,809.57	7,912.64	34,830.35	42,742.99
ผู้รับเหมา C	100,560.42	548,775.72	649,336.14	7,546.89	41,355.57	48,902.46
รวม	252,409.80	1,519,523.60	1,771,933.40	18,896.28	114,510.83	133,407.12
เฉลี่ย	84,136.60	506,507.87	590,644.47	6,298.76	38,170.28	44,469.04
เฉลี่ยต่อ m ²	7.40	44.53	51.93	0.55	3.36	3.91
% เฉลี่ย	14.25	85.76	100.00	14.16	85.84	100.00

4.2 การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคาร

ในการวิจัยนี้เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SimaPro 7.3.3 เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของทั้งบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน เนื่องจากในการวิเคราะห์ผลการปล่อยคาร์บอนจากการดำเนินงานของผู้รับเหมาในการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้น ไม่สามารถหาปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุที่ได้จากอาคารได้ เพราะเป็นการคำนวณจากค่าการใช้พลังงานในการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆที่ใช้ในการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกโปรแกรม SimaPro 7.3.3 มาใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนของการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุที่ได้จากอาคาร โดยแบ่งตามประเภทของอาคาร ดังนี้

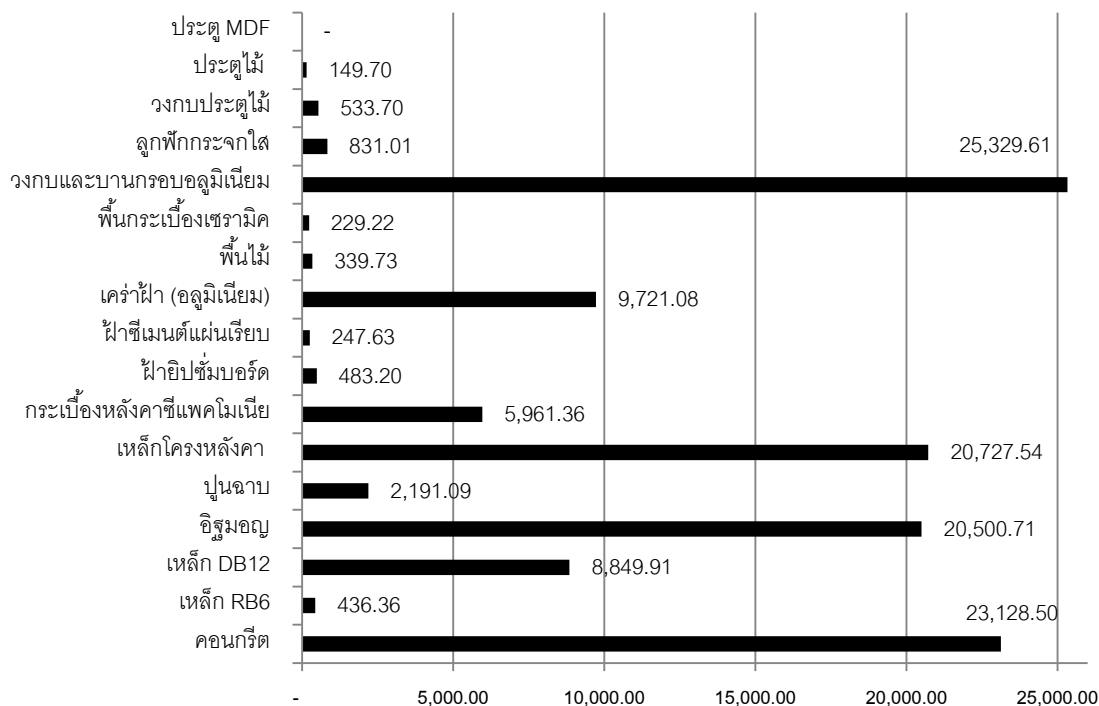
4.2.1 การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของบ้านพักอาศัย

เมื่อพิจารณาตามประเภทวัสดุของบ้านพักอาศัยพบว่า วัสดุที่เป็นวงกบและบานกรอบอลูมิเนียมมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดในบรรดาวัสดุจากบ้านพักอาศัยทั้งหมดเท่ากับ 25,329.61 kgCO₂e ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.80 ของปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรม SimaPro 7.3.3 นั้นได้รวมวิธีการขนส่งอลูมิเนียม และการนำไปรีไซเคิลเพื่อเตรียมที่จะเป็นวัสดุทุติยภูมิ โดยในขั้นตอนนี้ได้วิเคราะห์ถึงการปล่อยคาร์บอนจากการหลอมและอัดเพื่อทำการขึ้นรูปอลูมิเนียม พลังงานความร้อน รวมถึงการกำจัดเศษอลูมิเนียมที่เหลือ เป็นต้น ซึ่งในโปรแกรมนี้ได้อ้างอิงกระบวนการผลิตวัสดุทุติยภูมิประเภทอลูมิเนียมของประเทศสวีเดนแลนด์ และประเทศเยอรมนี

รองลงมาคือคอนกรีต ที่มีปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่มีค่าใกล้เคียงกับวัสดุประเภทวงกบและบานกรอบอลูมิเนียมที่มีค่าการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 23,128.50 kgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 19.00 ของปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุทั้งหมด ส่วนวัสดุที่เป็นเหล็กโครงสร้างคาน และอิฐมวลเบาต่างก็เป็นวัสดุที่มีปริมาณการปล่อยคาร์บอนในอันดับถัดมาและมีค่าใกล้เคียงกันคือเหล็กโครงสร้างคานที่มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 20,727.54 kgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 17.02 และอิฐมวลเบาที่มีค่าการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 20,500.71 kgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 16.84 ของปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากวัสดุเหล่านี้มีปริมาณมาก อีกทั้งโปรแกรม SimaPro 7.3.3 เลือกใช้กระบวนการรีไซเคิลวัสดุประเภทเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลทำให้มีค่าการปล่อยคาร์บอนจำนวนมาก

โดยแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของบ้านพักอาศัย ดังแผนภูมิที่

4.1 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.1 ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของบ้านพักอาศัย

4.2.2 การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคารสำนักงาน

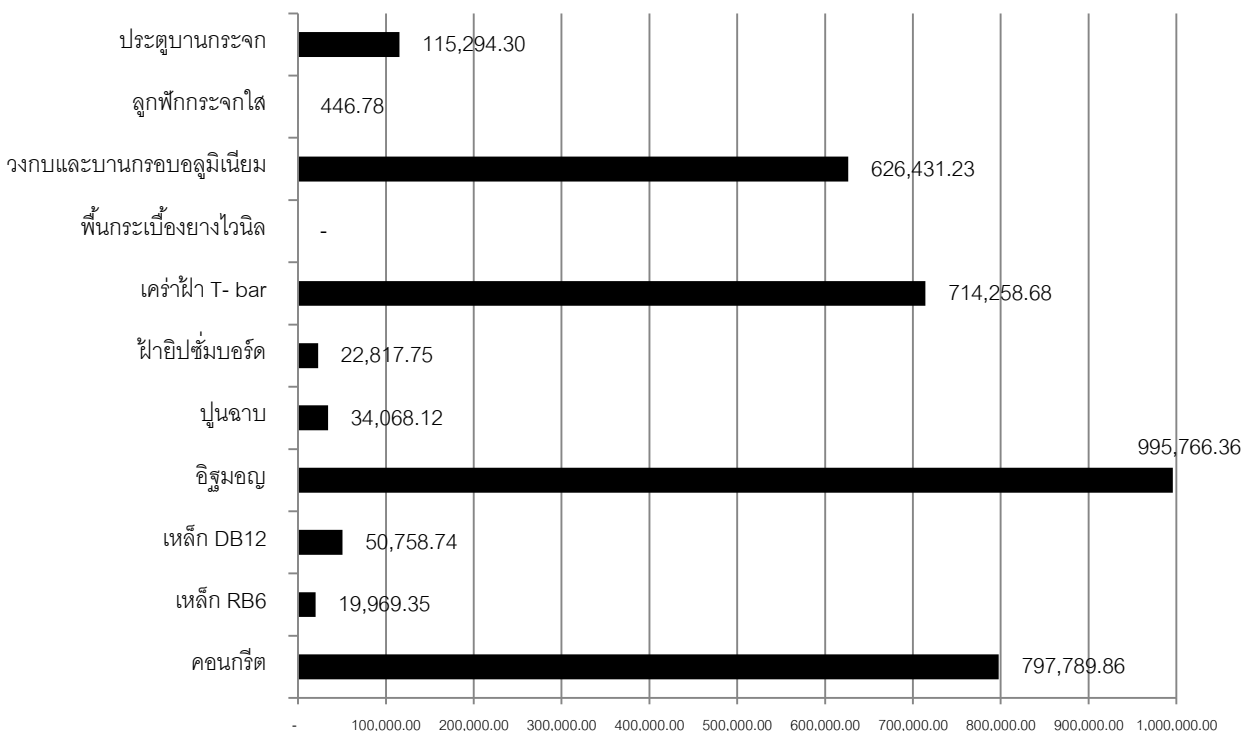
เมื่อพิจารณาถึงวัสดุที่มีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดจากอาคารสำนักงานพบว่า วัสดุประเภทอิฐมอญ คอนกรีต เกราะฝ้า T-bar ชนิดที่เป็นอลูมิเนียม รวมถึงวงกบและบานกรอบอลูมิเนียมมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดตามลำดับ โดยที่วัสดุประเภทอิฐมอญ และคอนกรีตมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนมากที่สุด เนื่องจากอาคารสำนักงานมีการใช้วัสดุทั้ง 2 ประเภทในปริมาณที่มาก ดังนั้นเมื่อเข้าสู่กระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารจึงพบว่ามีปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่มากตามไปโดยมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 995,766.36 kgCO₂e หรือคิดเป็นร้อยละ 29.38 และ 797,789.86 kgCO₂e หรือคิดเป็นร้อยละ 23.54 ของการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุทั้งหมดตามลำดับ

ส่วนวัสดุประเภทอลูมิเนียมนั้นในโปรแกรม SimaPro 7.3.3 นั้นได้รวมวิธีการขนส่งอลูมิเนียมและการนำไปรีไซเคิลเพื่อเตรียมที่จะเป็นวัสดุทุติยภูมิ โดยในขั้นตอนนี้ได้วิเคราะห์ถึงการปล่อยคาร์บอนจากการหลอมและอัดเพื่อทำการขึ้นรูปอลูมิเนียม พลังงานความร้อน รวมถึงการกำจัดเศษอลูมิเนียมที่เหลือ เป็นต้น ซึ่งในโปรแกรมนี้ได้อ้างอิงกระบวนการผลิตวัสดุทุติยภูมิประเภทอลูมิเนียมของประเทศสวีเดนและประเทศเยอรมนี จึงส่งผลให้ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุที่เป็นเกราะฝ้า T-bar ชนิดที่เป็นอลูมิเนียมและวงกบและบานกรอบ

อลูมิเนียมมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนमारองลงมาตามลำดับ โดยมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 714,258.68 kgCO₂e หรือคิดเป็นร้อยละ 21.07 และ 626,431.23 kgCO₂e หรือคิดเป็นร้อยละ 18.48 ของการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุทั้งหมดตามลำดับ

โดยแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคารสำนักงาน ดังแผนภูมิที่

4.2 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.2 ปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคารสำนักงาน

4.3 การสรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนหลักๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร คือ

- (1) ขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร
- (2) ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

โดยแบ่งตามประเภทของอาคาร ได้ดังนี้

4.3.1 บ้านพักอาศัย

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและทำลายบ้านพักอาศัย

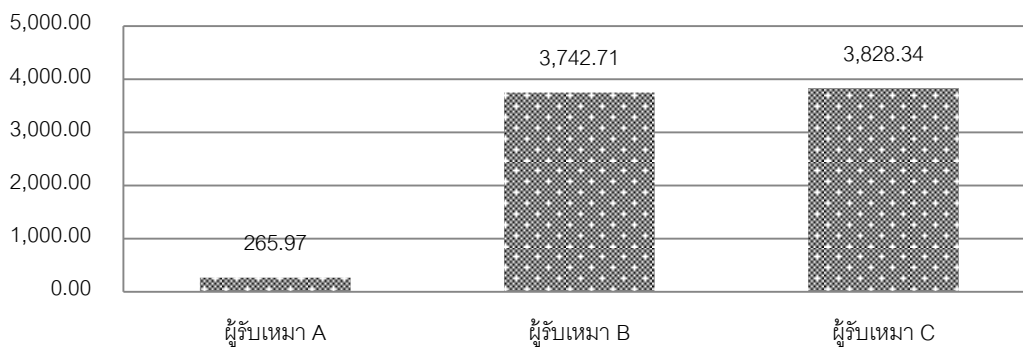
จากกระบวนการ การรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารที่เป็นบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A ผู้รับเหมา B และผู้รับเหมา C พบว่าในขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้น ผู้รับเหมา A มีการใช้พลังงานในการปฏิบัติการน้อยที่สุด คือ 3,735.45 MJ รองลงมาคือผู้รับเหมา B และผู้รับเหมา C ซึ่งใช้พลังงานในขั้นตอนนี้ทั้งสิ้น 49,872.31 และ 51,008.61 MJ ทั้งนี้เพราะว่าผู้รับเหมา A เลือกใช้รถแบคโฮ PC30 และแรงงานคนเข้าทำการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย จึงทำให้ปริมาณการใช้พลังงานมีค่าที่น้อยกว่าผู้รับเหมาหรือถนอาคารรายอื่นๆ ที่ใช้รถแบคโฮที่มีขนาดใหญ่กว่า เช่น รถแบคโฮ PC120 และ PC200 เป็นต้น โดยแสดงผลการวิเคราะห์ที่ได้ตั้งแผนภูมิที่ 4.3 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.3 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมาหรือถนอาคารทั้ง 3 ราย

เมื่อทำการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นพบว่า มีสัดส่วนแปรผันตรงตามปริมาณพลังงานที่ใช้คือ ผู้รับเหมา A มีการใช้พลังงานน้อยที่สุดตามด้วยผู้รับเหมา B และ C ดังนั้นจึงทำให้ผู้รับเหมา A มีปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่มีค่าน้อยที่สุดตามไปด้วย คือ 265.97 kg CO₂e และรองลงมาคือผู้รับเหมา B และผู้รับเหมา C ซึ่งมีค่าการปล่อยคาร์บอนดังนี้คือ 3,742.71 kg CO₂e และ 3,828.34 kg CO₂e ตามลำดับ โดยแสดงผลการวิเคราะห์ การปล่อยคาร์บอนจากการดำเนินการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมาหรือถนอาคารทั้ง 3 ราย ได้ตั้งแผนภูมิที่ 4.4 ดังนี้

การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของ
ผู้รับเหมารีดถอนอาคารทั้ง 3 ราย (kgCO₂e)

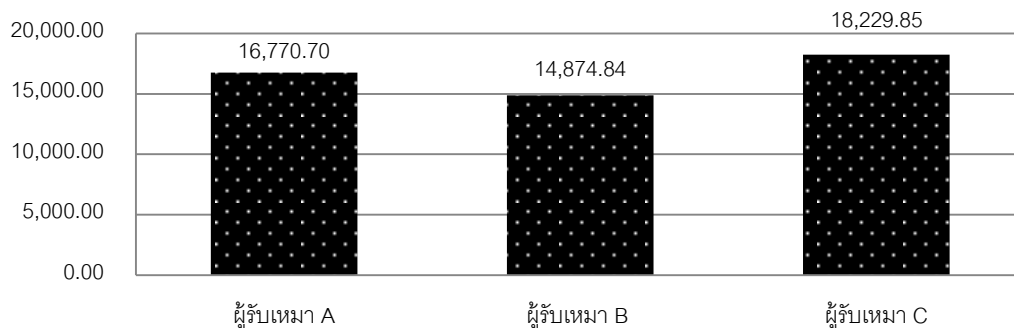


แผนภูมิที่ 4.4 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมารีดถอนอาคารทั้ง 3 ราย

(2) ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัย

ในส่วนของขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้น พบว่า การใช้พลังงานของผู้รับเหมารีดถอนอาคารทั้ง 3 รายในขั้นตอนนี้มีความใกล้เคียงกัน โดยที่การเลือกใช้ยานพาหนะในการขนส่งเศษวัสดุที่พอมะกับลักษณะของงานนั้น มีผลต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอน กล่าวคือ ผู้รับเหมารีดถอนอาคาร B เลือกใช้รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาดบรรทุก 8.5 ตัน ในการขนส่งเศษวัสดุจากอาคาร และเลือกใช้ใช้บริการร้านรับซื้อเศษของเก่าจากแหล่งที่ใกล้กับสถานที่รีดถอนจึงส่งผลให้ปริมาณการใช้พลังงานในขั้นตอนนี้ของผู้รับเหมา B มีปริมาณน้อยที่สุด คือ 14,874.84 MJ รองลงมาคือ ผู้รับเหมา A คือ 16,770.70 MJ ส่วนผู้รับเหมา C นั้นมีการใช้พลังงานในขั้นตอนนี้มากที่สุด เนื่องจากใช้ยานพาหนะที่เป็นรถบรรทุก 10 ล้อ ขนาดบรรทุก 16 ตันจึงทำให้มีปริมาณการใช้พลังงานมากที่สุดคือ 18,229.85 MJ โดยแสดงผลการวิเคราะห์การใช้พลังงานจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมารีดถอนอาคารทั้ง 3 ราย ได้ดังแผนภูมิที่ 4.5 ดังนี้

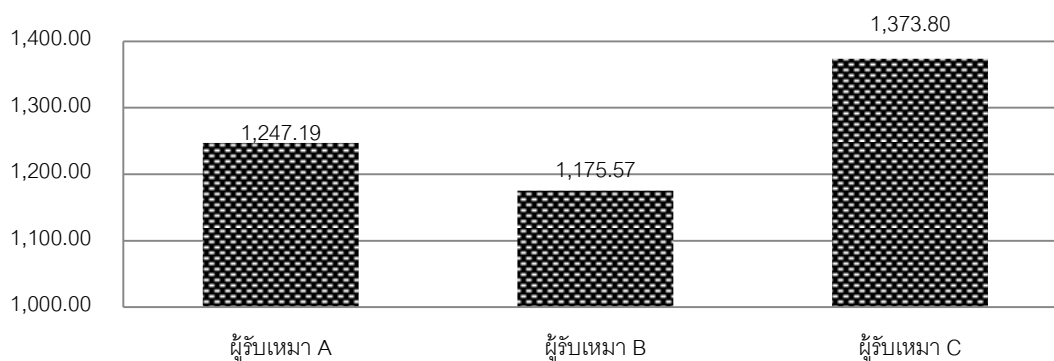
การใช้พลังงานจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของ
ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (MJ)



แผนภูมิที่ 4.5 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

ในทำนองเดียวกันการปล่อยคาร์บอนนั้นก็มีส่วนแปรผันตรงตามปริมาณพลังงานที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งพบว่า ในขั้นตอนนี้ ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 รายมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่ใกล้เคียงกันโดยมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยที่ผู้รับเหมา B มีการปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด คือ 1,175.57 kgCO₂e และรองลงมาคือ ผู้รับเหมา A และผู้รับเหมา C ซึ่งมีค่าการปล่อยคาร์บอนดังนี้คือ 1,247.19 kg CO₂e และ 1,373.80 kgCO₂e ตามลำดับ โดยแสดงผลการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากการอาคารของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย ได้ดังนี้

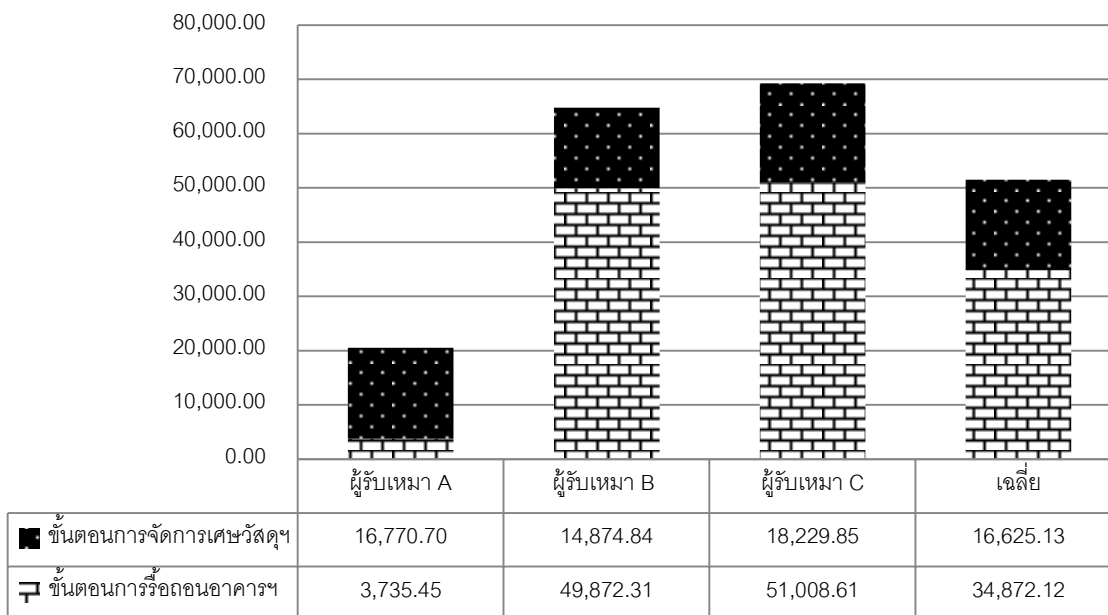
การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของ
ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (kgCO₂e)



แผนภูมิที่ 4.6 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

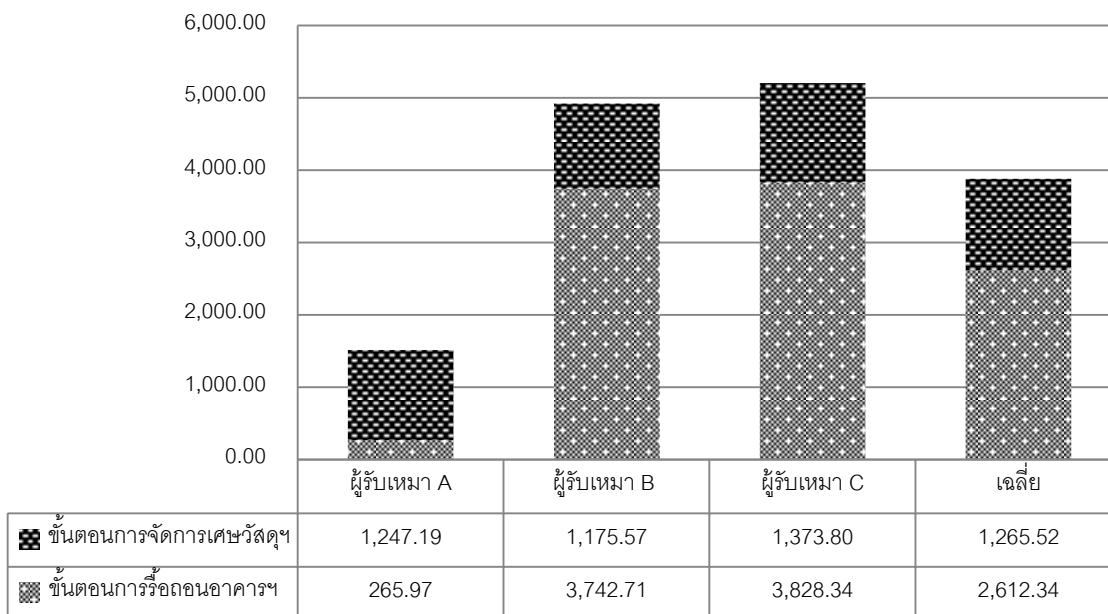
จากการวิจัยสามารถสรุปผลการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากทั้งหมดในกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัย ได้ดังนี้

สรุปผลการใช้พลังงานจากบ้านพักอาศัย (MJ)



แผนภูมิที่ 4.7 สรุปผลการใช้พลังงานบ้านพักอาศัย

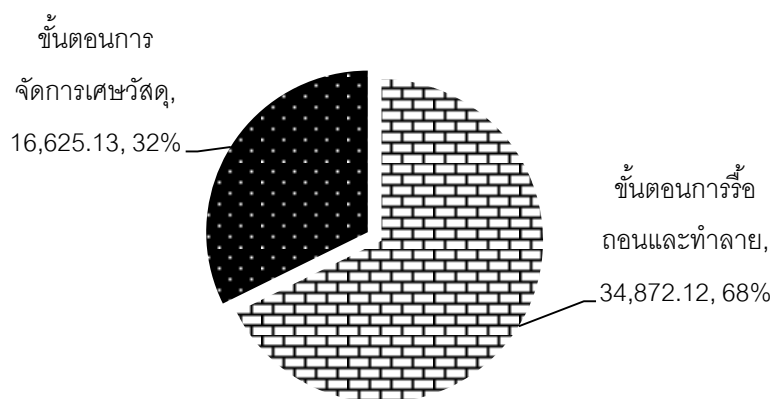
สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากบ้านพักอาศัย (kgCO₂e)



แผนภูมิที่ 4.8 สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากบ้านพักอาศัย

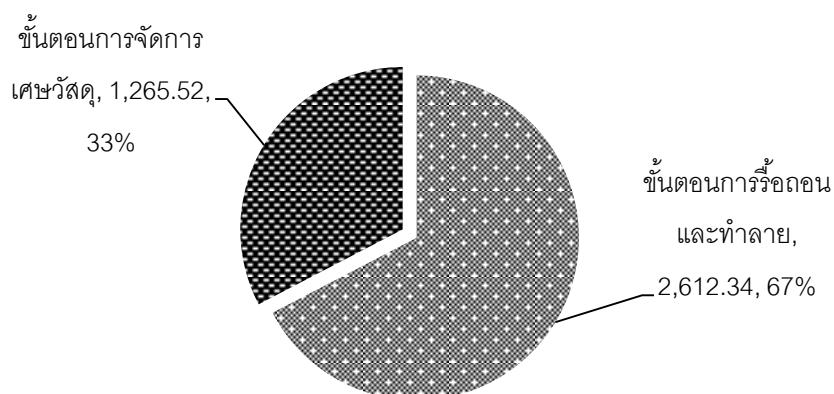
เมื่อทำการเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยและการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยจากทั้งหมดพบว่า กระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 51,497.25 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 3,877.86 kgCO₂e โดยที่ขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเฉลี่ย 34,872.12 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยเท่ากับ 2,612.34 kgCO₂e ซึ่งมากกว่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยโดยเฉลี่ยซึ่งมีค่าเท่ากับ 16,625.13 MJ และ 1,265.52 kgCO₂e โดยแสดงการเปรียบเทียบได้ดัง แผนภูมิที่ 4.9 และ 4.10 ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัย (MJ)



แผนภูมิที่ 4.9 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัย

การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัย (kgCO₂e)

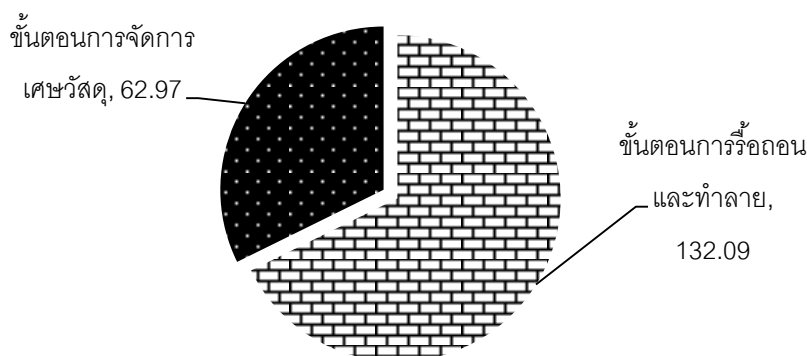


แผนภูมิที่ 4.10 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัย

ในทำนองเดียวกัน เมื่อทำการวิเคราะห์การใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่และการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ของบ้านพักอาศัยพบว่า ในกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ทั้งสิ้น 195.07 MJ/m² มีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ทั้งสิ้น 14.69 kgCO₂e/m²

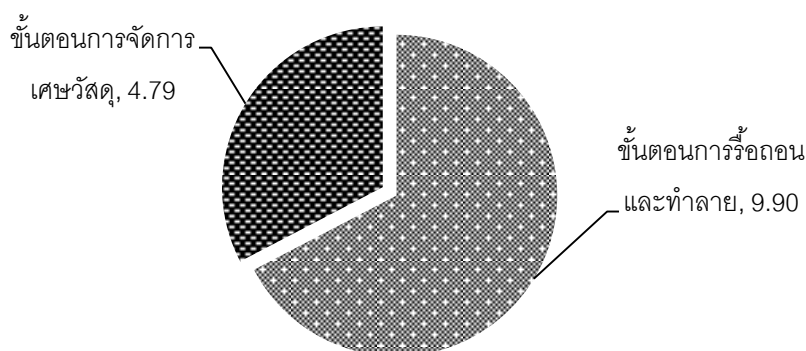
โดยขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่เท่ากับ 132.09 MJ/m² และมีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยเท่ากับ 9.90 kgCO₂e/m² ซึ่งมากกว่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยโดยเฉลี่ยต่อพื้นที่ซึ่งมีค่าเท่ากับ 62.97 MJ/m² และ 4.790 kgCO₂e/m² โดยแสดงการเปรียบเทียบได้ดัง แผนภูมิที่ 4.11 และ 4.12 ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย (MJ/m²)



แผนภูมิที่ 4.11 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย

การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย (kgCO₂e/m²)



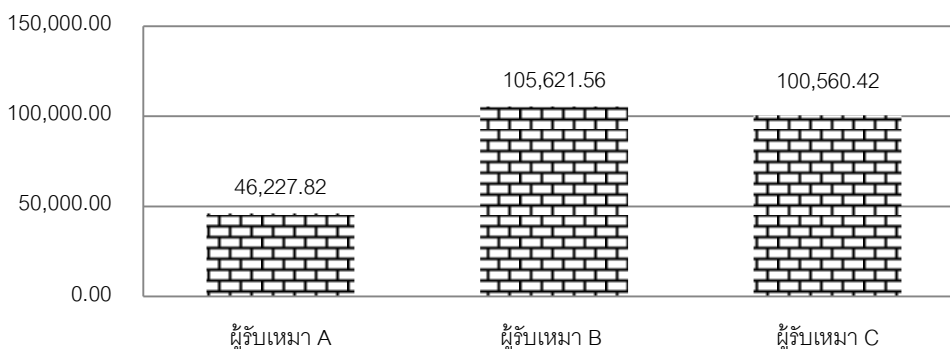
แผนภูมิที่ 4.12 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย

4.3.2 อาคารสำนักงาน

(1) ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน

เนื่องจากอาคารสำนักงานมีขนาดใหญ่ทำให้การรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานนั้นมีปริมาณการใช้พลังงานมีค่ามากกว่าบ้านพักอาศัย และเนื่องด้วยสาเหตุที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการดำเนินการที่แตกต่างกันส่งผลทำให้ปริมาณการใช้พลังงานมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร A ใช้พลังงานจากการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานที่น้อยที่สุดคือ 46,227.82 MJ เนื่องจากผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร A เลือกใช้รถแบคโฮ PC200 จำนวน 1 คันเข้าดำเนินการพร้อมกับแรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ในการดำเนินงาน จึงทำให้ผลการใช้พลังงานมีปริมาณที่น้อยกว่าผู้รับเหมารายอื่นๆ รองลงมาคือ ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร C นั้นเลือกความสะดวกและความรวดเร็วในการทำงาน โดยเลือกใช้รถเครนยกรถแบคโฮคันเล็กขึ้นไปดำเนินการบนตัวอาคารสำนักงานทำให้มีการใช้พลังงานมากกว่าผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร A คือ 100,560.42 MJ แต่ใช้พลังงานน้อยกว่าผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร B ซึ่งเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือชนิดเดียวกับ ผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร A แต่มีจำนวนของรถแบคโฮมากกว่า จึงทำให้ใช้พลังงานมากกว่า ผู้รับเหมา A และมากกว่าผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร C คือ 105,621.56 MJ โดยแสดงผลการใช้พลังงานในขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ได้ดังแผนภูมิที่ 4.13 ดังนี้

การใช้พลังงานจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (MJ)

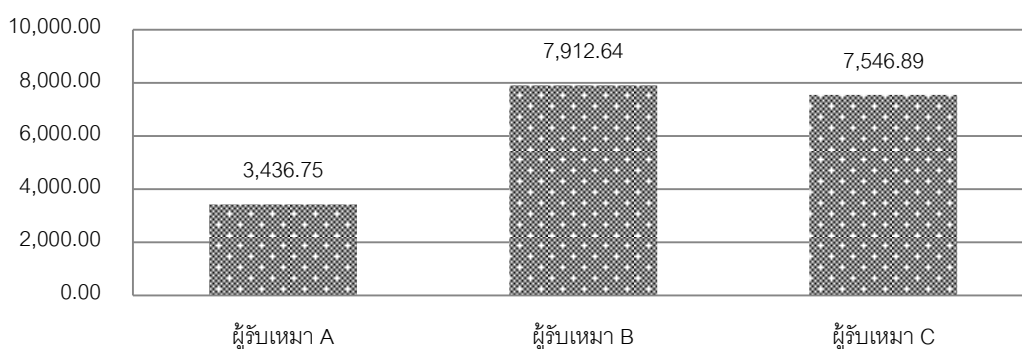


แผนภูมิที่ 4.13 การใช้พลังงานจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

เมื่อทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมาทั้ง 3 รายนั้นพบว่ามีส่วนที่แปรผันตรงกับการใช้พลังงานในการรื้อถอนและทำลายอาคาร

สำนักงาน นั่นคือ ผู้รับเหมา A มีปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนนี้น้อยสุด รองลงมาคือผู้รับเหมา C และผู้รับเหมา B ซึ่งมีค่าดังนี้ 3,436.75 kg CO₂e, 7,546.89 kg CO₂e และ 7,912.64 kg CO₂e ตามลำดับ โดยแสดงผลการปล่อยคาร์บอนในขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน ได้ดังแผนภูมิที่ 4.12 ดังนี้

การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (kgCO₂e)

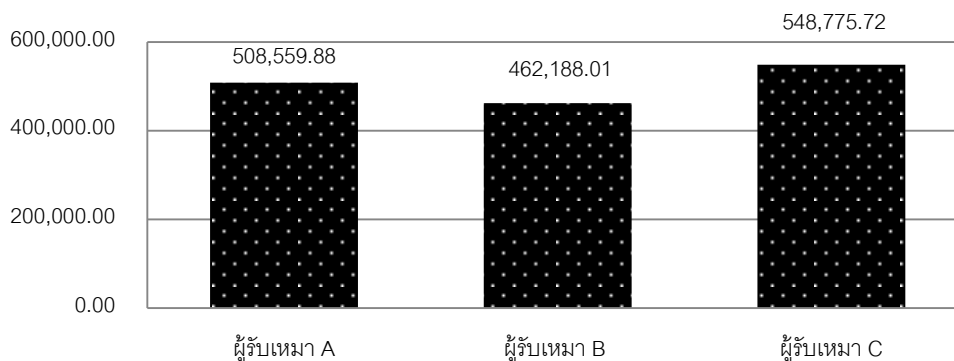


แผนภูมิที่ 4.14 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

(2) ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน

ในส่วนขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานนั้น พบว่าเมื่อพิจารณาภาพรวมจะพบว่ามีความไม่แตกต่างกันมาก และเนื่องจากปริมาณของเสียและเศษวัสดุจากอาคารมีปริมาณมากดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงมีการใช้พลังงานจำนวนมากเช่นกัน และพลังงานส่วนใหญ่เกิดจากกระบวนการขนส่งเศษวัสดุไปยังสถานที่ต่างๆ ที่รับซื้อเศษวัสดุจากอาคารเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือนำไปขายเป็นวัสดุมือสอง ในขั้นตอนนี้ผู้รับเหมา A และผู้รับเหมา B มีการใช้ยานพาหนะในการขนส่งวัสดุประเภทเดียวกัน นั่นคือ รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาดบรรทุก 8.5 ตัน อีกทั้งการนำวัสดุไปส่งต่อให้ผู้รับซื้อของก็ยังเป็นร้านในละแวกใกล้เคียงกัน แต่ผู้รับเหมา A เลือกนำวัสดุที่ได้จากอาคารที่เป็นกระเบื้องนั้น ไปส่งยังจังหวัดอยุธยา ซึ่งเป็นแหล่งรับซื้อกระจกที่ใหญ่และให้ราคาที่ดีกว่าในแถบกรุงเทพมหานคร จึงทำให้ผู้รับเหมา A ใช้พลังงานที่มากกว่า ผู้รับเหมา B โดยที่ผู้รับเหมา A ใช้พลังงานในขั้นตอนนี้เท่ากับ 508,559.88 MJ และผู้รับเหมา B ใช้พลังงานเท่ากับ 462,188.01 MJ ส่วนผู้รับเหมา C นั้นใช้พลังงานในขั้นตอนนี้มากที่สุดเนื่องจากใช้รถบรรทุก 10 ล้อ ขนาด 16 ตัน ทำให้มีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 548,775.72 MJ โดยแสดงผลการใช้พลังงานในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย ได้ดังแผนภูมิที่ 4.15 ดังนี้

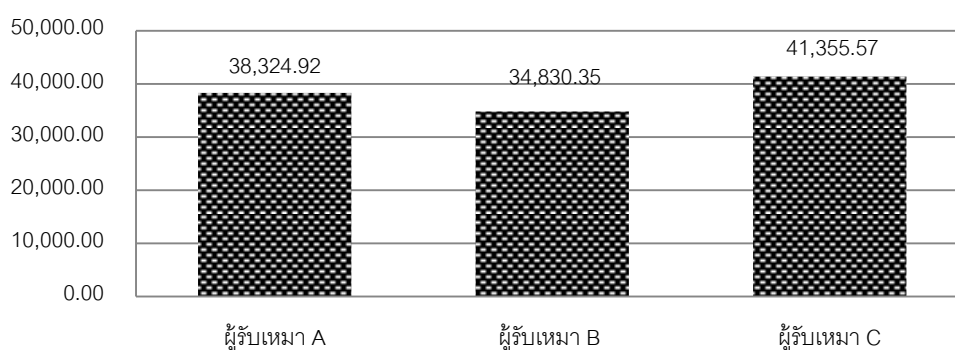
การใช้พลังงานในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน
ของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (MJ)



แผนภูมิที่ 4.15 การใช้พลังงานในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

ในทำนองเดียวกันการปล่อยคาร์บอนในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานนั้นพบว่า ผู้รับเหมา B มีการใช้พลังงานในขั้นตอนนี้ต่ำที่สุดจึงทำให้มีปริมาณการปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด คือ 34,830.35 kg CO₂e รองลงมาคือ ผู้รับเหมา A เท่ากับ 38,324.92 kg CO₂e และ ผู้รับเหมา C เท่ากับ 41,355.57 kg CO₂e ตามลำดับ โดยแสดงผลการปล่อยคาร์บอนในขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย ได้ดังแผนภูมิที่ 4.16 ดังนี้

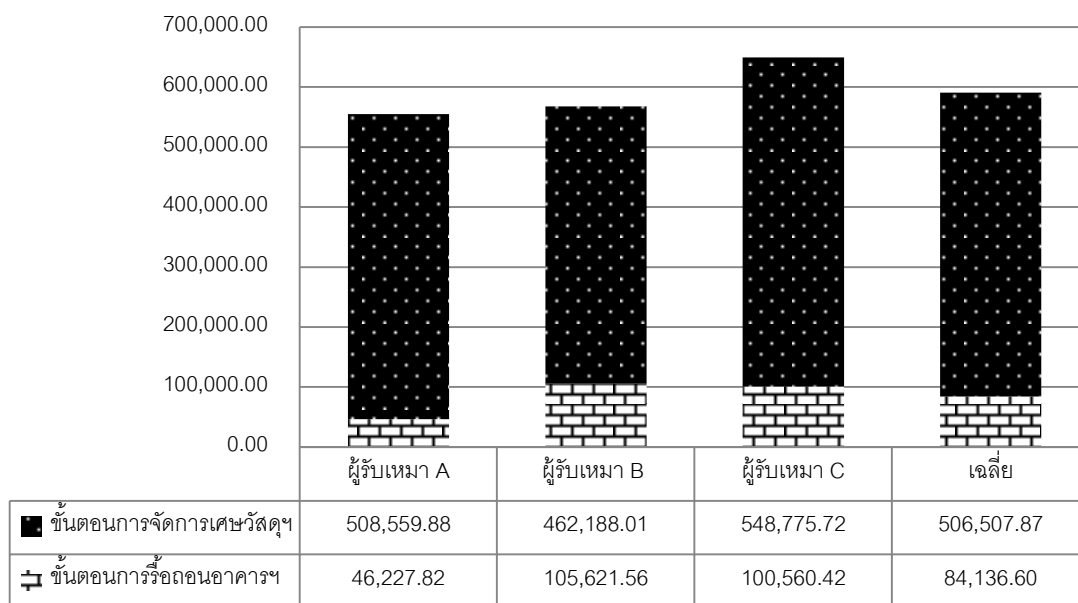
การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงาน
ของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย (MJ)



แผนภูมิที่ 4.16 การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากอาคารสำนักงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคารทั้ง 3 ราย

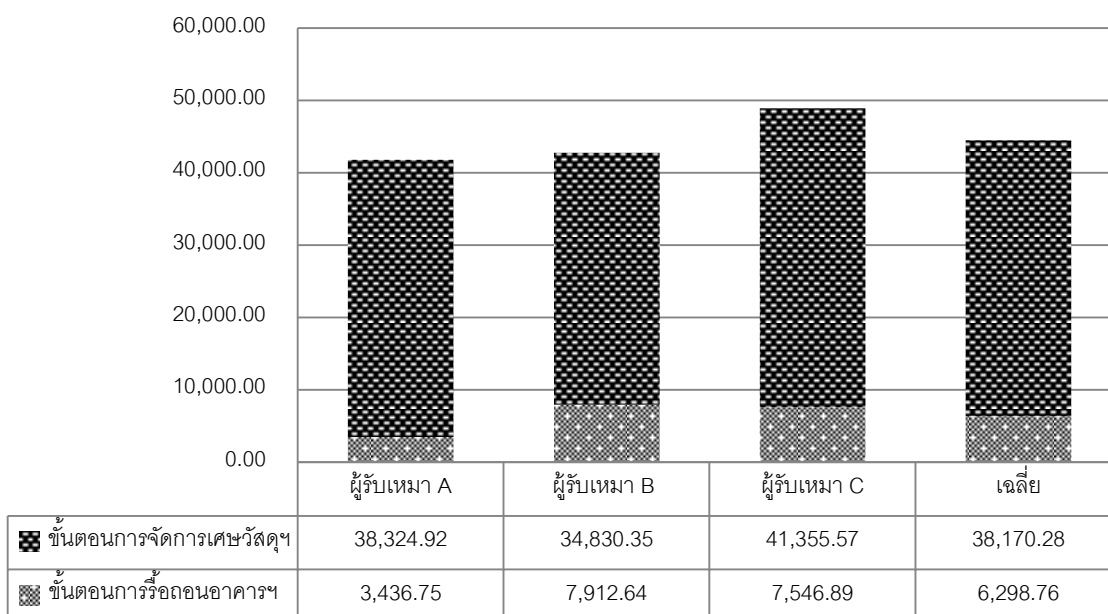
จากการวิจัยสามารถสรุปผลการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากทั้งหมดในกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน ได้ตั้งแผนภูมิที่ 4.17 และแผนภูมิที่ 4.18 ดังนี้

สรุปผลการใช้พลังงานจากอาคารสำนักงาน (MJ)



แผนภูมิที่ 4.17 สรุปผลการใช้พลังงานจากอาคารสำนักงาน

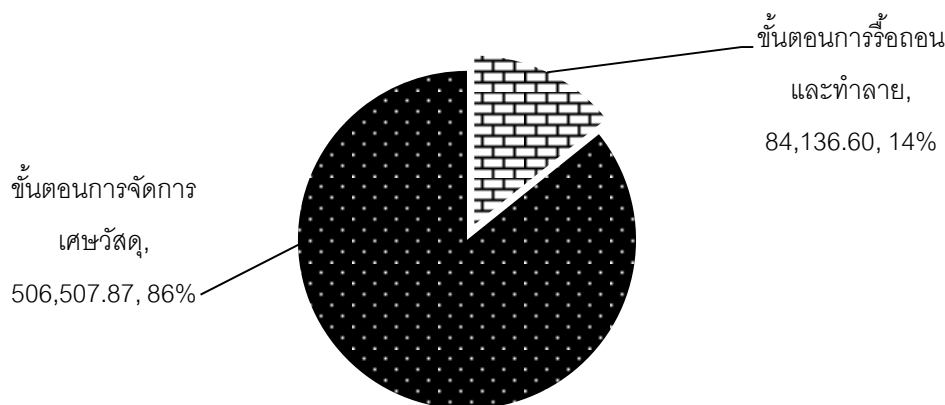
สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากอาคารสำนักงาน (kgCO₂e)



แผนภูมิที่ 4.18 สรุปผลการปล่อยคาร์บอนจากอาคารสำนักงาน

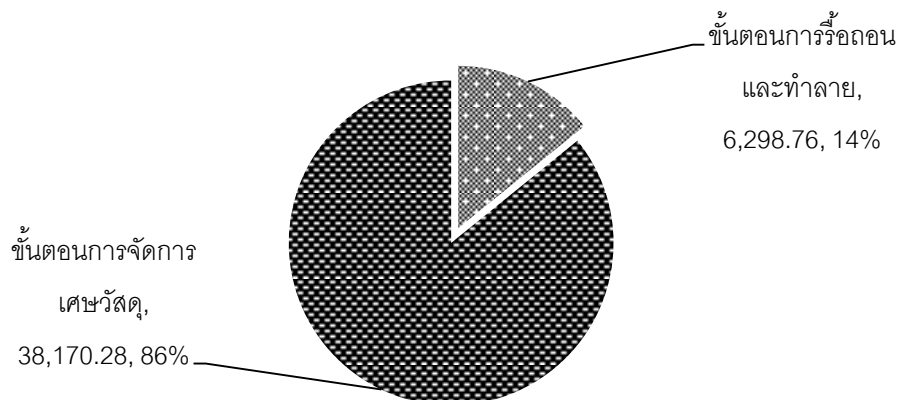
เมื่อทำการเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยและการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยพบว่า กระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 590,644.47 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 44,469.04 kgCO₂e โดยที่ขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานเฉลี่ย 84,136.60 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยเท่ากับ 6,298.76 kgCO₂e ซึ่งน้อยกว่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยโดยเฉลี่ยซึ่งมีค่าเท่ากับ 506,507.87 MJ และ 38,170.28 kgCO₂e โดยแสดงการเปรียบเทียบได้ดัง แผนภูมิที่ 4.19 และ 4.20 ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน (MJ)



แผนภูมิที่ 4.19 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน

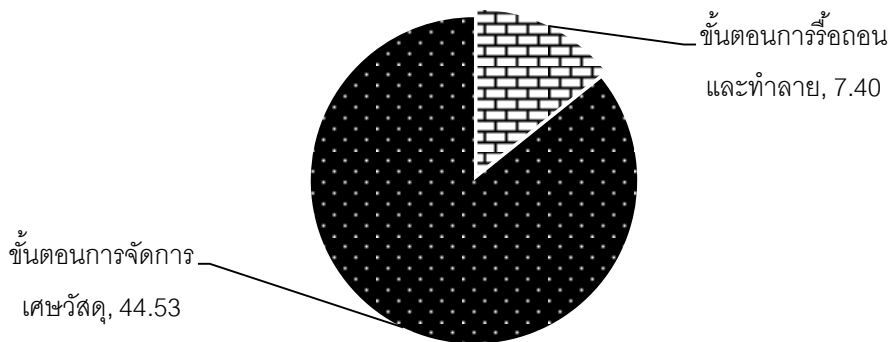
การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน (kgCO₂e)



แผนภูมิที่ 4.20 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน

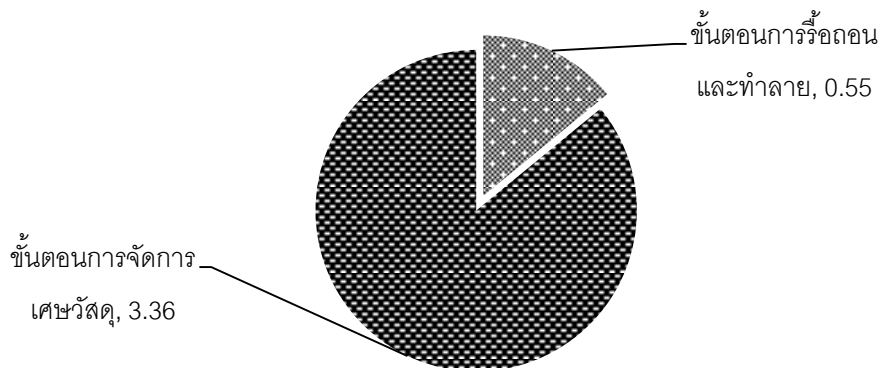
ในการทำงานเดียวกัน เมื่อทำการวิเคราะห์การใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยและการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ของอาคารสำนักงานพบว่า ในกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น 51.93 MJ/m² มีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น 3.91 kgCO₂e/m² โดยขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 7.40 MJ/m² และมีการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 0.55 kgCO₂e/m² ซึ่งน้อยกว่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยโดยเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยซึ่งมีค่าเท่ากับ 44.53 MJ/m² และ 3.36 kgCO₂e/m² โดยแสดงการเปรียบเทียบได้ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน (MJ/m²)



แผนภูมิที่ 4.21 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน

การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน (kgCO₂e/m²)



แผนภูมิที่ 4.22 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนเฉลี่ยต่อพื้นที่ใช้สอยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน

4.4 การเปรียบเทียบข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

การเปรียบเทียบข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน นั้นเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลการใช้พลังงานในการปฏิบัติงานและการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ ทั้งนี้ เพราะอาคารทั้ง 2 ประเภท เป็นอาคารที่เมื่อทำการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารจะเกิดปริมาณวัสดุหรือของเสียจำนวนมาก อีกทั้งรูปแบบการรื้อถอน, เครื่องมือที่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารเลือกใช้, วิธีการดำเนินงาน, รวมถึงระยะเวลาในการดำเนินงาน ของทั้งสองอาคารมีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้ดังนี้

เมื่อทำการเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารทั้งบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานพบว่า อาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนมากกว่าบ้านพักอาศัยโดยมีค่าการใช้พลังงานรวมทั้งสิ้นเท่ากับ 539,147.217 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนรวมทั้งสิ้นเท่ากับ 44,469.04 kgCO₂e โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานที่มีการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 84,136.60 MJ และ 6,298.76 kgCO₂e และขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีค่าการใช้พลังงานเท่ากับ 506,507.87 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 38,170.28 kgCO₂e และเมื่อพิจารณาร้านพักอาศัยมีขนาดที่เล็กกว่าอาคารสำนักงานจึงทำให้ค่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย มีค่าที่น้อยกว่าอาคารสำนักงาน โดยมีค่าการใช้พลังงานรวมทั้งสิ้น 51,497.25 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนรวมทั้งสิ้นเท่ากับ 3,877.86 kgCO₂e ซึ่งขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นมีการใช้พลังงานเท่ากับ 34,872.12 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 2,612.34 kgCO₂e และขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีค่าการใช้พลังงานเท่ากับ 16,625.13 MJ และมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 1,265.52 kgCO₂e

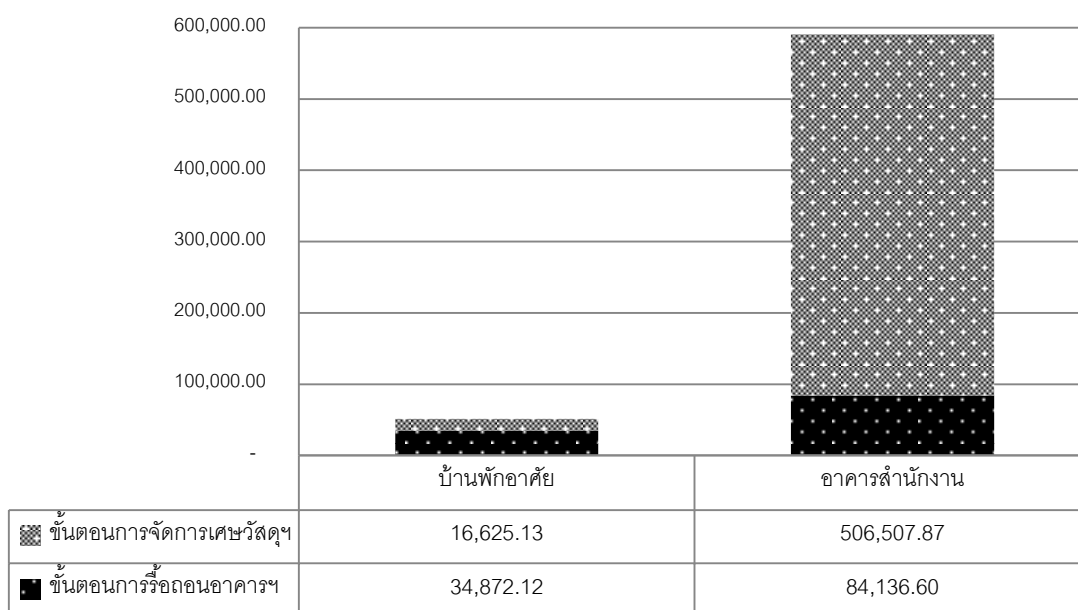
เมื่อเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนของอาคารทั้ง 2 ประเภท พบว่า อาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรื้อถอนและการทำลายอาคารที่มากกว่าบ้านพักอาศัยประมาณ 11.47 เท่าของการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนรวมของบ้านพักอาศัย

อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้น จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายสำนักงานมีการใช้พลังงานมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการใช้พลังงานส่วนใหญ่เกิดจากการขนส่งเศษวัสดุไปยังสถานที่ต่างๆ และอาคารสำนักงานนั้นมีปริมาณของเศษวัสดุที่ใช้ในอาคารจำนวนมาก จึงส่งผลให้มีการใช้พลังงานจากกระบวนการขนส่งในปริมาณที่มากขึ้น ในทางกลับกัน ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นกลับมีการใช้พลังงานที่มากกว่าขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย ทั้งนี้เพราะว่าจำนวนเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นมีปริมาณที่น้อยกว่าอาคารสำนักงาน จึงทำให้การใช้พลังงานในการขนส่งเศษวัสดุไปยังสถานที่

ต่างๆ นั้นมีปริมาณที่น้อยกว่าการใช้พลังงานจากเครื่องมือและเครื่องจักรกลในขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย

โดยสรุปผลการเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารของบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานได้ตั้งแผนภูมิที่ 4.23 และ 4.24 ดังนี้

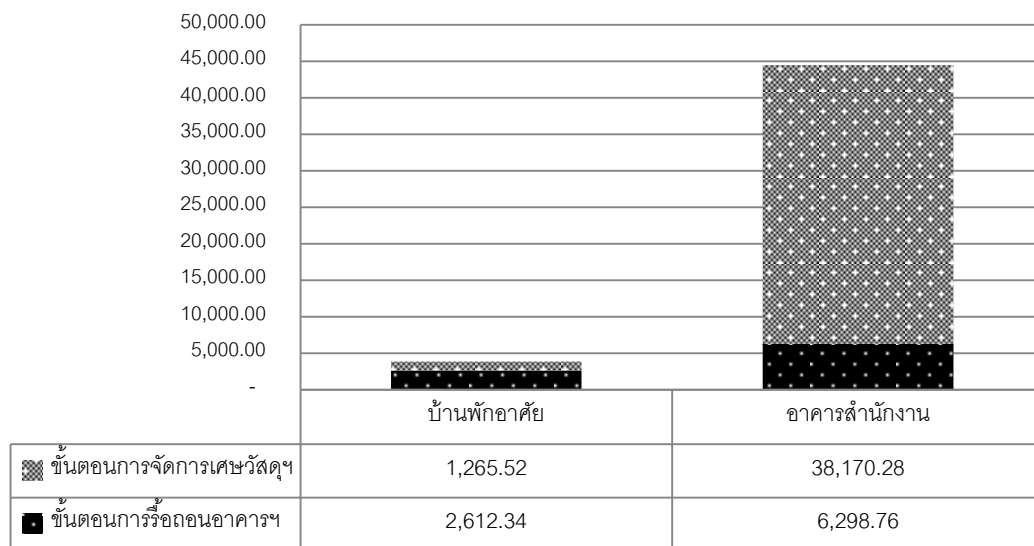
การเปรียบเทียบการใช้พลังงานระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน (MJ)



แผนภูมิที่ 4.23 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

(kgCO₂e)



แผนภูมิที่ 4.24 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

เมื่อทำการเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารต่อพื้นที่ใช้สอยในหน่วยตารางเมตร (m²) พบว่า บ้านพักอาศัยกลับมีการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในปริมาณที่มากกว่าอาคารสำนักงาน โดยมีค่าเท่ากับ 195.07 MJ/m² และ 14.69 kgCO₂e/m² ส่วนอาคารสำนักงานนั้นมีความการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเพียง 51.93 MJ/m² และมีค่าการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3.91 kgCO₂e/m²

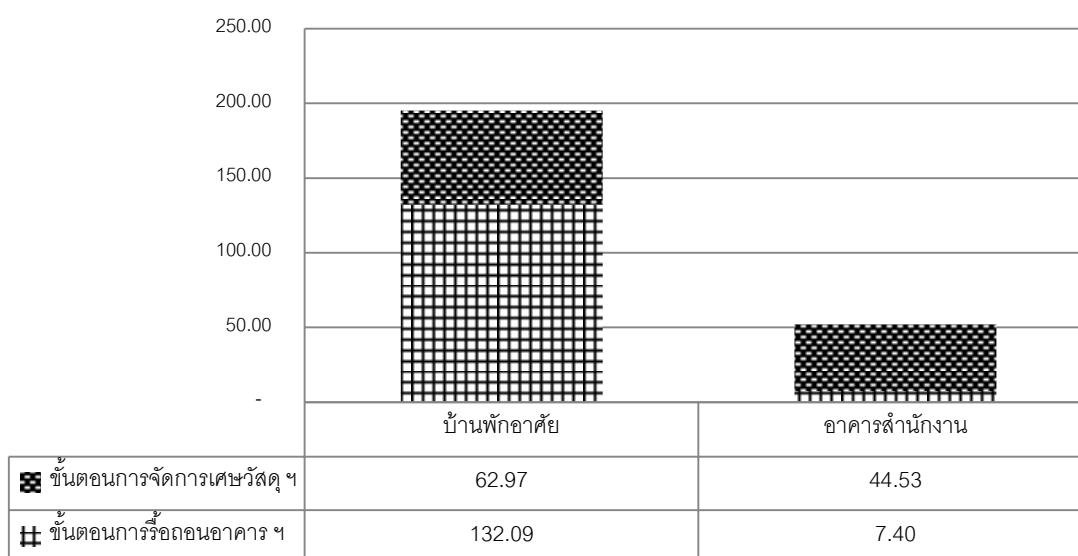
เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนต่างๆ พบว่า ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีความการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 132.09 MJ/m² และมีค่าการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยคือ 9.90 kgCO₂e/m² และในส่วน of ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นมีความการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 62.97 MJ/m² และมีค่าการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยคือ 4.79 kgCO₂e/m² ส่วนขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานนั้นมีความการใช้พลังงานและมีค่าการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยเพียง 7.40 MJ/m² และ 0.55 kgCO₂e/m² และในส่วน of ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุที่ได้หลังจากการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นมีความการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 44.53 MJ/m² และมีค่าการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยคือ 3.36 kgCO₂e/m²

เมื่อเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนของอาคารทั้ง 2 ประเภท พบว่า บ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยที่มากกว่าอาคารสำนักงานประมาณ 3.76 เท่าของการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนรวมของอาคารสำนักงาน

สาเหตุที่อาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานและมีการปล่อยคาร์บอนที่น้อยกว่าบ้านพักอาศัย ทั้งนี้เนื่องจากการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ของอาคารนั้น เป็นการวิเคราะห์จากปริมาณการใช้พลังงานและปริมาณการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยของอาคาร อีกทั้งอาคารสำนักงานนั้นมีพื้นที่ใช้สอยที่มากกว่า และปริมาณวัสดุของอาคารสำนักงานนั้นส่วนใหญ่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กและผนังก่ออิฐฉาบปูนธรรมดา จึงมีความสะดวกต่อการปฏิบัติงานของเครื่องจักรกลที่ใช้ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร จึงทำให้ค่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยมีค่าที่น้อยกว่าค่าการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยของบ้านพักอาศัย

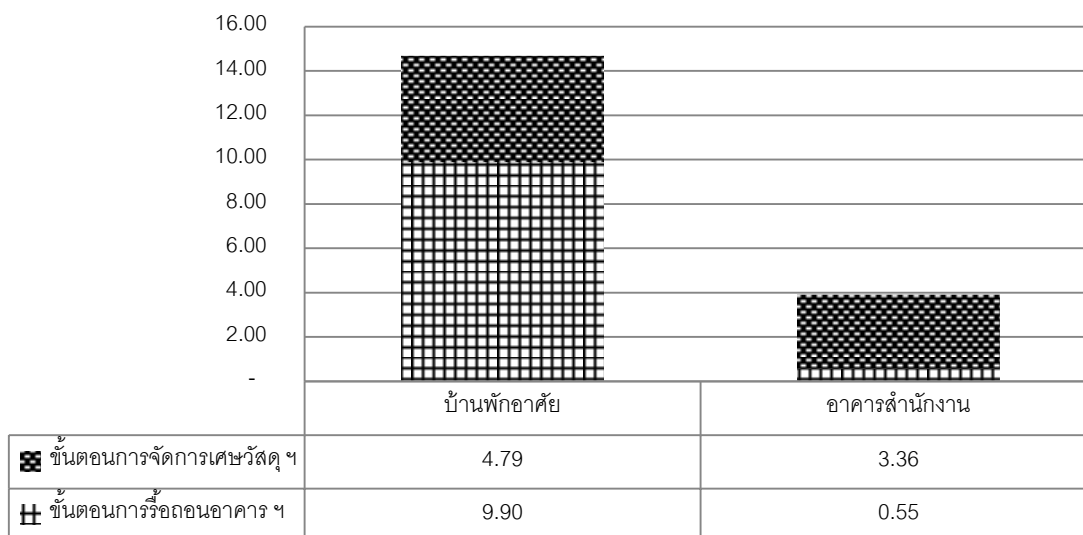
โดยสรุปการเปรียบเทียบการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยของบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานได้ตั้งแผนภูมิที่ 4.25 และ 4.26 ดังนี้

การเปรียบเทียบการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัย
และอาคารสำนักงาน (MJ/m²)



แผนภูมิที่ 4.25 การเปรียบเทียบการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัย
และอาคารสำนักงาน (kgCO₂e/m²)



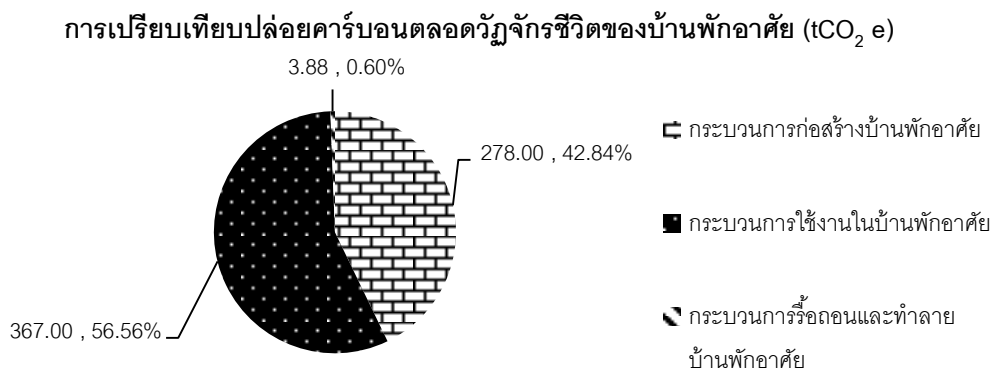
แผนภูมิที่ 4.26 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยระหว่างบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน

4.5 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคาร

จากการวิจัยเรื่องการจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทย ด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์¹⁰ นั้นได้ทำการเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนจากอาคารทั้งที่เป็นบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ซึ่งได้ใช้อาคารกรณีศึกษาเดียวกันกับการวิจัยนี้ แต่ในการวิจัยนั้น ยังขาดการวิเคราะห์ถึงปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร ซึ่งเป็นกระบวนการสุดท้ายของวัฏจักรชีวิตอาคาร โดยที่การวิจัยนี้พบว่า ในกรณีของบ้านพักอาศัยนั้นกระบวนการก่อสร้างบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 278.00 tCO₂e และกระบวนการใช้งานของบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 367.00 tCO₂e และเมื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษากระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยพบว่าการปล่อยคาร์บอนน้อยกว่ากระบวนการอื่นๆ ของทั้งวัฏจักรชีวิตอาคาร โดยมีค่าการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3.88 tCO₂e โดยเมื่อเปรียบเทียบในอัตราส่วนร้อยละแล้วพบว่ากระบวนการใช้งานในบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.5 ของการปล่อยคาร์บอนทั้ง

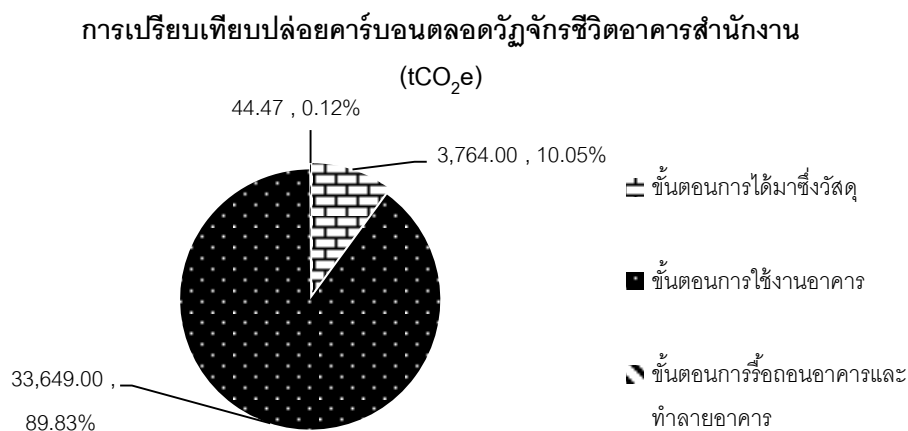
¹⁰ อรรถจันทร์ เศรษฐบุตร, “การจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทย ด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์,” (โครงการส่งเสริมการวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง กองทุนรัชมังคลาภิเษกสมโภชน์, 2552).

วัฏจักรชีวิตอาคาร รองลงมาคือกระบวนการก่อสร้างบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนคิดเป็นร้อยละ 42.84 ของการปล่อยคาร์บอนทั้งวัฏจักรชีวิตอาคาร และกระบวนการใช้งานในบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนคิดเป็นร้อยละ 56.56 ของการปล่อยคาร์บอนทั้งวัฏจักรชีวิตอาคาร และกระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารมีการปล่อยคาร์บอนเพียง 0.60 ของการปล่อยคาร์บอนทั้งวัฏจักรชีวิตอาคาร โดยสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 4.27 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.27 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตของบ้านพักอาศัย

เมื่อวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากอาคารสำนักงานพบว่า กระบวนการก่อสร้างอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3,764.00 tCO₂e คิดเป็นร้อยละ 10.05 ของการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคารสำนักงาน และขั้นตอนการใช้งานในบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 33,649.00 kgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 89.83 ของการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคารสำนักงาน และในส่วนการวิจัยการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน พบว่ามีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 44.47 tCO₂e ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.12 ของการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคารสำนักงาน โดยสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 4.28 ดังนี้



แผนภูมิที่ 4.28 การเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนตลอดวัฏจักรชีวิตอาคารสำนักงาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาดังปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีดถอนอาคารและทำลายอาคาร โดยทำการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามจำลองสถานการณ์และสร้างอาคารกรณีศึกษาที่อ้างอิงจากอาคารที่พบเห็นทั่วไปในปัจจุบันคือ บ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน โดยทำการสอบถามผู้รับเหมาหรือถอนอาคารที่เป็นวิศวกรคุมงาน จำนวน 3 ราย ซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์วิธีการดำเนินงาน รวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จากนั้นจึงนำผลการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ถึงการที่ใช้พลังงานและปริมาณการปล่อยคาร์บอนที่เกิดขึ้นจริง โดยใช้วิธีการคำนวณเปรียบเทียบปริมาณการปล่อยคาร์บอนในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (Carbon dioxide equivalent, CO₂e) ซึ่งอ้างอิงค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยคาร์บอนจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ผลการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคารโดยใช้โปรแกรม SimaPro 7.3.3 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการหาคำนวณหาปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการดังกล่าว

โดยที่ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า แนวทางการรีดถอนอาคารและการทำลายอาคารในประเทศไทยยังไม่มีการจัดการที่เป็นไปในทางเดียวกัน หรือมีรูปแบบมาตรฐานที่แน่นอน การดำเนินการส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับวิธีการของผู้รับเหมาแต่ละรายที่จะเลือกใช้วิธีการที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสม อีกทั้งการรีดถอนอาคารและทำลายอาคารส่วนใหญ่ยังใช้แรงงานคนเป็นหลัก ซึ่งอาจมีการใช้เครื่องจักรกลเข้าร่วมในการปฏิบัติงานด้วย เมื่อผู้รับเหมาเห็นว่าเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวย่อมส่งผลให้เกิดการใช้พลังงานในการดำเนินงานแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าเป็นอาคารประเภทใด เช่น บ้านพักอาศัยจะมีการปล่อยคาร์บอนที่น้อยกว่าอาคารสำนักงานเนื่องจากเป็นอาคารที่มีขนาดเล็กกว่า อีกทั้งการดำเนินการรีดถอนจะใช้เครื่องจักรกลที่มีขนาดเล็ก ซึ่งในบางครั้งผู้รับเหมาหรือถอนอาคารจะใช้แค่แรงงานคนเพียงเท่านั้นในการรีดถอนและทำลายบ้านพักอาศัย โดยทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของบ้านพักอาศัยที่จะทำการรีดถอนและทำลายซึ่งในกระบวนการรีดถอนอาคารและทำลายอาคารนั้นนอกจากจะมีการใช้พลังงานแล้วยังส่งผลต่อปริมาณการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศอีกด้วย

ในส่วนของการเปรียบเทียบผลการปล่อยคาร์บอนจากอาคารสำนักงานและบ้านพักอาศัย พบว่าปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรีดถอนอาคารและทำลายอาคารนั้นมีลักษณะที่แปรผันตรงกับการ

ใช้พลังงานในการดำเนินการ และอาคารที่มีขนาดใหญ่กว่าเช่น อาคารสำนักงาน จะมีการปล่อยคาร์บอนที่มากกว่าอาคารขนาดเล็กที่เป็นบ้านพักอาศัย กล่าวคือ

- บ้านพักอาศัยขนาด 264 m²

การใช้พลังงาน

- มีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 51,497.25 MJ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเท่ากับ 34,872.12 MJ
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเท่ากับ 34,872.12 MJ

การปล่อยคาร์บอน

- มีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 3,877.86 kgCO₂e ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเท่ากับ 2,612.34 kgCO₂e
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานเท่ากับ 1,265.52 kgCO₂e

- อาคารสำนักงานขนาด 11,375 m²

การใช้พลังงาน

- มีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 590,644.47 MJ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานเท่ากับ 84,136.60 MJ
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานเท่ากับ 506,507.87 MJ

การปล่อยคาร์บอน

- มีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 44,469.04 kgCO₂e ซึ่งมีการดำเนินการที่แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 6,298.76 kgCO₂e
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 38,170.28 kgCO₂e

แต่เมื่อเปรียบเทียบต่อพื้นที่ใช้สอยในอาคารแล้วกลับพบว่า ในกระบวนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยนั้นมีการปล่อยคาร์บอนต่อตารางเมตรในปริมาณที่มากกว่าในกระบวนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงาน ทั้งนี้เนื่องจากอาคารสำนักงานมีวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารที่ไม่ซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนผนังก่ออิฐฉาบปูน ดังนั้นจึงง่ายต่อการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคาร อีกทั้งยังประหยัดเวลาในการดำเนินงาน จึงทำให้บ้านพักอาศัยมีปริมาณการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยในอาคารมากกว่าอาคารสำนักงาน กล่าวคือ

- **บ้านพักอาศัยขนาด 264 m²**

การใช้พลังงาน

- มีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 195.07 MJ/m² ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 132.09 MJ/m²
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 62.97 MJ/m²

การปล่อยคาร์บอน

- มีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 14.69 kgCO₂e/m² ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 9.90 kgCO₂e/m²
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 4.790 kgCO₂e/m²

- **อาคารสำนักงานขนาด 11,375 m²**

การใช้พลังงาน

- มีการใช้พลังงานทั้งสิ้น 51.93 MJ/m² ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนการรีไซเคิลและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 7.40 MJ/m²
 - ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ 44.53 MJ/m²

การปล่อยคาร์บอน

- มีการปล่อยคาร์บอนทั้งสิ้น 3.91 kgCO₂e/m² ซึ่งมีการดำเนินการที่แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ $0.55 \text{ kgCO}_2\text{e/m}^2$
- ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานมีการใช้พลังงานต่อพื้นที่ใช้สอยเท่ากับ $3.36 \text{ kgCO}_2\text{e/m}^2$

แต่เมื่อทำการวิเคราะห์ถึงแต่ละขั้นตอนของกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร พบว่า ในขั้นตอนการจัดการของเสียและเศษวัสดุจากอาคารนั้นมีอัตราการปล่อยคาร์บอนในปริมาณมาก โดยปริมาณการปล่อยคาร์บอนในขั้นตอนนี้จะขึ้นอยู่กับปริมาณวัสดุของอาคาร เช่นอาคารสำนักงานมีปริมาณวัสดุในปริมาณมาก ส่วนใหญ่เป็นคอนกรีต อิฐ รวมทั้งวัสดุพวกโลหะและอลูมิเนียม ดังนั้นในการขนส่งเศษวัสดุดังกล่าวเพื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการแปรรูปวัสดุเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำไปขายเป็นวัสดุมือสองนั้นจึงมีการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงในการขนส่งจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อปริมาณคาร์บอนจำนวนมากเช่นกัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบการปล่อยคาร์บอนจากวัสดุของอาคาร ซึ่งวิเคราะห์โดยโปรแกรม SimaPro 7.3.3 ที่พบว่าวัสดุประเภทโลหะและอลูมิเนียม รวมถึงคอนกรีต และอิฐมอญ เป็นวัสดุที่มีการปล่อยคาร์บอนในปริมาณมากที่สุดจากประเภทของวัสดุประกอบอาคารทั้งหมดทั้งจากบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ดังนี้

- **บ้านพักอาศัยขนาด 264 m^2**
 - วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $25,329.61 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - คอนกรีตมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $23,128.50 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - เหล็กโครงสร้างคามีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $20,727.54 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - อิฐมอญมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $20,500.71 \text{ kgCO}_2\text{e}$
- **อาคารสำนักงานขนาด $11,375 \text{ m}^2$**
 - อิฐมอญมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $995,766.36 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - คอนกรีตมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $797,789.86 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - เคร่าฟ้า (T-Bar) มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $714,258.68 \text{ kgCO}_2\text{e}$
 - วงกบและบานกรอบอลูมิเนียม มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ $626,431.23 \text{ kgCO}_2\text{e}$

และเมื่อทำการเปรียบเทียบทั้งวัฏจักรของอาคารทั้งที่เป็น กระบวนการได้มาของวัสดุเพื่อนำมาก่อสร้างอาคาร ขั้นตอนการใช้งานอาคาร รวมถึงกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร พบว่า กระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารมีการปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด ซึ่งทั้งบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงาน ล้วนมีปริมาณการปล่อยคาร์บอนไม่ถึง 1% ของกระบวนการทั้งหมดในวัฏจักรอาคาร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารในประเทศไทยนั้นมีการปล่อยคาร์บอนในปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับกระบวนการอื่นตลอดวัฏจักรอาคาร กล่าวคือ

- บ้านพักอาศัยขนาด 264 m²
 - กระบวนการก่อสร้างบ้านพักอาศัย มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 278.00 tCO₂e
 - กระบวนการใช้งานในบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 367.00 tCO₂e
 - กระบวนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3.88 tCO₂e
- อาคารสำนักงานขนาด 11,375 m²
 - กระบวนการก่อสร้างอาคารสำนักงาน มีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 3,764.00 tCO₂e
 - กระบวนการใช้งานในอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนคือ 33,649.00 tCO₂e
 - กระบวนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานมีการปล่อยคาร์บอนเท่ากับ 44,47 tCO₂e

5.2 การเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยในลักษณะของการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารในประเทศไทย โดยอาศัยอาคารอ้างอิงซึ่งไม่ได้เป็นอาคารที่มีการรื้อถอนและทำลายอาคารที่เกิดขึ้นจริง จึงทำให้ข้อมูลการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารไม่สมบูรณ์หรือครบถ้วน อีกทั้งในปัจจุบันนี้อาคารส่วนใหญ่มีการติดตั้งระบบกันความร้อน และมีการใช้เฟอร์นิเจอร์ที่ติดกับผนังอาคาร ดังนั้นวัสดุดังกล่าวเมื่อมีการรื้อถอนและทำลายอาคารวัสดุเหล่านี้จะถูกจัดว่าเป็นของเสีย เนื่องจากไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำหรือนำกลับไปรีไซเคิลได้ จึงส่งผลต่อการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการเผาทำลาย หรือทำการฝังกลบ

และแนวทางในการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้นคือ

(1) การเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่เหมาะสมกับรูปแบบของอาคาร เพราะจากการวิจัยพบว่า อาคารประเภทเดียวกัน แนวทางในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่แตกต่างกันของผู้รับเหมา ส่งผลต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศ

(2) การจัดทำแนวทางประมวลปฏิบัติสำหรับการรื้อถอนในประเทศไทย (Code of Practice for Demolition of Building) ทั้งนี้เนื่องจากในหลายประเทศ เช่น ฮ็องกง นิวซีแลนด์ ได้มีการจัดทำแนวทางการดำเนินงานรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานของผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร เพราะเมื่อมีการปฏิบัติงานที่เป็นระเบียบแบบแผนแล้ว ย่อมลดการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศได้

เมื่อพิจารณาถึงวัสดุที่ใช้ในอาคารพบว่า วัสดุพวกคอนกรีต อลูมิเนียม เป็นวัสดุที่มีการปล่อยคาร์บอนมากที่สุด ดังนั้นแนวทางการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้นคือ การ

วางแผนการจัดการเศษวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทาง ดังนี้

(1) จัดการอบรมวางแผนแก่ผู้รับเหมารื้อถอนอาคารและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องการป้องกันการเกิดและการลดของเสียจากการรื้อถอนอาคารละทำลายอาคาร เพื่อที่ว่าผู้รับเหมารื้อถอนอาคารและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้มีแนวทางในการจัดการของเสียและเศษวัสดุที่ถูกต้องวิธี และสามารถลดปริมาณของเสียในกองเก็บขยะได้

(2) การเลือกใช้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุจากอาคาร เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายหรือความกว้างของถนน ทำให้มีผลต่อปัจจัยการเลือกใช้ยานพาหนะในการขนส่งเศษวัสดุ เพราะยานพาหนะที่ต่างประเภทกันส่งผลต่อการใช้พลังงานแตกต่างกัน

(3) การคำนึงถึงระยะทางที่ใช้ในการขนส่งเศษวัสดุจากสถานที่รื้อถอนไปยังโรงงาน หรือสถานที่รับซื้อเศษวัสดุมือสอง โดยที่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกขนส่งเศษวัสดุไปยังสถานที่ต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

- ปัจจัยทางด้านราคา เนื่องจากผู้รับส่วนใหญ่เลือกใช้บริการผู้รับซื้อเศษวัสดุที่ให้ราคาที่ยอมรับได้
- ปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ที่คุ้นเคยกับผู้รับเหมารื้อถอนอาคาร ทั้งนี้เนื่องจากหลายครั้งที่ผู้รับเหมาอาคารใช้บริการจากผู้รับซื้อเศษวัสดุที่เคยใช้บริการกันมาก่อน พอเสร็จสิ้นจากการดำเนินงาน ผู้รับเหมาจะติดต่อผู้รับซื้อเศษวัสดุที่เคยใช้บริการกันมาก่อนให้มารับเศษวัสดุจากสถานที่รื้อถอนและทำลายอาคาร
- ปัจจัยทางด้านระยะทาง หากสถานที่รื้อถอนและทำลายอาคารอยู่ใกล้กับสถานที่รับซื้อเศษวัสดุจากอาคาร ผู้รับเหมาจะเลือกใช้บริการจากผู้รับซื้อเศษวัสดุรายนั้น

โดยที่ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลอย่างมากต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอน ทั้งนี้เพราะว่าในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคารนั้นมีเศษวัสดุที่ได้หลังจากการดำเนินการจำนวนมาก โดยเฉพาะการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานที่เฉลี่ยแล้วมีปริมาณวัสดุประมาณ 10,000 ตัน หากเลือกใช้ยานพาหนะที่เล็กจนเกินไปและระยะทางการขนส่งที่มาก จะทำให้มีจำนวนเที่ยวในการขนส่งจำนวนมากส่งผลต่อการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการเลือกใช้ยานพาหนะและการคำนึงถึงระยะทางที่ใช้ในการขนส่งที่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อการลดการปล่อยคาร์บอนออกสู่ชั้นบรรยากาศเช่นกัน

(4) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนการลดปัญหาการจัดการเศษวัสดุจากอาคารและการลดของเสียโดยการเพิ่มจำนวนร้านรับซื้อของเก่าที่กระจายออกไปตามจุดต่างๆ ทั่วประเทศกรุงเทพมหานคร หรือทั่วประเทศไทย พร้อมทั้งจัดทำราคากลางสำหรับการซื้อขายเศษวัสดุจากอาคาร เพื่อลดการเลือกใช้บริการรับซื้อเศษวัสดุ

จากอาคารที่มีราคาซื้อขายที่ถูกกว่าแต่อยู่ไกลจากสถานที่รื้อถอนอาคาร อีกทั้งเพื่อความสะดวกในการขนส่งเศษวัสดุ

เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพ โดยการเลือกใช้วัสดุในอาคารที่ลดการเกิดของเสีย เช่น การออกแบบอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการเลือกใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ เช่น ไม้ กระฉก เป็นต้น เพราะวัสดุเหล่านี้ในทางการลดของเสียถือว่าเป็นวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้อีกครั้ง หรือนำกลับไปรีไซเคิลเป็นวัสดุทุติยภูมิได้โดยใช้พลังงานในกระบวนการน้อยกว่าวัสดุปฐมภูมิ

อีกทั้งการดำเนินการรื้อถอนและทำลายอาคารตามแนวทางคาร์บอนเครดิต สามารถลดการปล่อยคาร์บอนในระยะยาวได้เช่นกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณา ชูติมา. แปรใช้ใหม่ (recycle). [ออนไลน์]. 2540. [แหล่งที่มา: <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=901>] [5 กันยายน 2555]

ก๊رينเนท. Life Cycle Assessment - LCA [การประเมินวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์]. [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: <http://www.greenet.or.th/node/1265> [10 กันยายน 2555]

คณะอนุกรรมการวิชาสาขาศาตราจารย์วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. แนวทางการวัดปริมาณงานก่อสร้างอาคาร ในส่วนงานของโครงสร้างและงานสถาปัตยกรรม. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท, 2554.

ควบคุมมลพิษ, กรม. รายงานการศึกษาแนวทางการจัดการเศษสิ่งก่อสร้างสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, 2550. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

ควบคุมมลพิษ, กรม. แนวทางปฏิบัติในการจัดการของเสียจากการก่อสร้างและการรื้อถอน. กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมมลพิษ.กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, 2550. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

ทีพีไอ คอนกรีต จำกัด, บริษัท. คอนกรีตเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2551. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

ไทยดีโมลิชัน จำกัด, บริษัท. ประเภทการรื้อถอน. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.]. แหล่งที่มา: <http://thaidemolition.com/typeofdemolition.html> [11 กรกฎาคม 2555]

ธัชชัย จันทน์รัชกุล. การศึกษาแนวทางในการจัดการวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอนสิ่งก่อสร้างในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

นลินี อเนกแสน. ค่าคาร์บอนอินเทนซีตี้อของบ้านพักอาศัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554.

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกแห่งประเทศไทย. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.]. แหล่งที่มา: http://dbccc.onep.go.th/climate_attachments/article/124/NC%20GHG%20Inventory%20bboo.pdf [9 กันยายน 2555]

บริหารก๊าซเรือนกระจก, องค์การ. แนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2553.

ปลัดกระทรวงมหาดไทย, สำนักงาน. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522. [ออนไลน์]. 2552. แหล่งที่มา: <http://www.law.moi.go.th/> [16 กันยายน 2555]

- พัฒนาแหล่งน้ำ, สำนัก. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.].
แหล่งที่มา: http://intranet.dwr.go.th/bwr/060-miscellaneous/ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร_เรื่อง_ควบคุมอาคาร_พ.ศ.2544.pdf [7 สิงหาคม 2555]
- พิมลมาศ วรรณคนาพล. ดัชนีพลังงานสะสมรวมของอาคารและวัสดุก่อสร้างอาคารในช่วงการก่อสร้างและการรื้อถอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- พิชญ รัชฎาวงค์. พื้นฐานการคำนวณการปล่อย GHGs ตามแนวทางของ IPCC ของอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.]. แหล่งที่มา: <http://www.isit.or.th/uploads/Presentation/13-file.pdf> [17 กันยายน 2555]
- มหาดไทย ชัยเกษม, การรื้อถอนอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กโดยใช้แรงงานคนเป็นหลักในประเทศไทย: ปัญหาและแนวทางปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดกระบี่, สำนัก. ทดสอบกำลังอัดคอนกรีต Compressive Strength test. [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: http://www.dpt.go.th/krabi/main/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=20 [15 มีนาคม 2556]
- รังสรรค์ ปิ่นทอง. แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในประเทศไทย. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.]. แหล่งที่มา: http://portal.bangkok.go.th/public_files/news/cms_detail/0108207.pdf [20 กุมภาพันธ์ 2555]
- ราชภัฏสกลนคร, มหาวิทยาลัย. อุสุมปลอกประสาน. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา: <http://atc.snru.ac.th/components/contents/view.php?id=71> [15 มีนาคม 2556]
- รีไซเคิลเอ็นจีเนียริง. ลำดับความถูกต้องในการจัดการของเสีย. [ออนไลน์]. 2550. แหล่งที่มา: http://www.recycleengineering.com/main.php?module=recycle_step.php [19 เมษายน 2555]
- สิ่งแวดล้อม, สำนัก. (ร่าง) แผนแม่บทการกำจัดขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา: http://portal.bangkok.go.th/public_files/news/cms_detail/0107524.pdf [20 กุมภาพันธ์ 2555]
- สิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม, สถาบัน. จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม 4, 1 สิงหาคม 2554.
- เศรษฐกิจอุตสาหกรรม, สำนักงาน. มาตรฐานISO14064. [ออนไลน์]. [ม.ป.ป.]. แหล่งที่มา: <http://iiu.oie.go.th/ISO/ISO%20Document%20Library/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/11.pdf> [9 กันยายน 2555]
- อนามัยสิ่งแวดล้อม, สำนัก. การคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ Carbon footprint. กรุงเทพมหานคร : สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, 2550. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)

อรรถจน์ เศรษฐบุตร์. การจัดทำมาตรฐานค่าการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวของผู้ใช้อาคารสำหรับอาคารในประเทศไทย ด้วยวิธี Life Cycle Assessment (LCA) โดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.

โครงการส่งเสริมการวิจัยเชิงลึกในสาขาวิชาที่มีศักยภาพสูง กองทุนรัชดาภิเษกสมโภชน์, 2552.

อัจฉริยา ชัยยะสมุทร. การประเมินวัฏจักรชีวิตและการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของวัสดุผนังทึบในอาคารบ้านพักอาศัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีอาคาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

อุษณีย์ อุยะเสถียร, อัจฉรา อัครวุฒิจุลชัย และรัชวีร์ ลีละวัฒน์. การประเมินปริมาณและองค์ประกอบของของเสียจากการก่อสร้างและการรีไซเคิลในกรุงเทพมหานคร. Environment and Natural Resources Journal 5 (ธันวาคม 2550): 133-140.

ภาษาอังกฤษ

Building Hong Kong, Department. Code of Practice for Demolition of Building: Year 2004, Hong Kong : Department of Building, 2004.

Indiamart, Strong Concrete Material, Strong Concrete Material [online]. 2010. Source: <http://www.indiamart.com/melvin-polymer/strong-concrete-material.html>. [5 March 2013]

National Ready Mixed Concrete Association, What is Life Cycle Assessment?. [online]. 2011. Source: <http://www.greenconcrete.info/mit/lca.html> [10 September 2012]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามข้อมูลการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยในหัวข้อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาขั้นตอนต่างๆและวิเคราะห์พลังงานที่ใช้ในกระบวนการการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร
2. วิเคราะห์ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร
3. เสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ใช้ในกระบวนการการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร รวมถึงการจัดการของเสีย เพื่อหาแนวทางลดการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ส่วนที่ 3 อาคารกรณีศึกษา การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ส่วนที่ 4 การลดปริมาณของเสียจากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

วิธีการตอบแบบสอบถามนั้น ทำโดยการใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดหรือกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือพื้นที่ว่างที่เว้นไว้.....ให้ได้ใจความ

** ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้นต่อการประกอบธุรกิจ โดยผลที่ได้จะนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัย เรื่องการวิเคราะห์การปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร เท่านั้น

ผู้วิจัย

สุดตาภา ใจแสน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทของบริษัท

- () ห้างหุ้นส่วน () บริษัทจำกัด () บริษัทมหาชน จำกัด
 () กิจการเจ้าของคนเดียว () อื่นๆ

2. ระยะเวลาในการเปิดดำเนินการของบริษัท

- () น้อยกว่า 2 ปี () ตั้งแต่ 2 – 5 ปี () ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
 () มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3. จำนวนแรงงานภายในบริษัท

- () น้อยกว่า 10 คน () ตั้งแต่ 10 – 20 คน () ตั้งแต่ 21 – 30 คน
 () มากกว่า 30 คน ขึ้นไป

4. จำนวนอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในบริษัท

- () น้อยกว่า 10 ชนิด () ตั้งแต่ 10 – 20 ชนิด () ตั้งแต่ 21 – 30 ชนิด
 () มากกว่า 30 ชนิด ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

5. อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () รถแบคโฮ (Backhoe)
 () รถแทรกเตอร์ตีนตะขาก
 () ใบตัดเพชร (Diamond Saw) สำหรับตัดคอนกรีตหนา 10-50 เซนติเมตร
 () เครื่องกระทบคอนกรีต (Hydraulic Hammer)
 () รถบรรทุก
 () Balanced pavement saw
 () เครื่องตัดเหล็ก
 () เครื่องตัดแก๊ส
 () ค้อนปอนด์
 () เครื่องมืออื่นๆ

6. วิธีการทั่วไปที่ใช้ในกระบวนการรื้อถอนอาคารและทำลายอาคาร

- () แบบ Top Down โดยใช้แรงงานคน
- () แบบ Top Down โดยใช้เครื่องจักรกล
- () วิธี Hydraulic Crusher โดยใช้วิธี Long Boom Arm
- () วิธี Wrecking Ball
- () การระเบิด (Implosion)
- () อื่นๆ.....

5. การดำเนินการรื้อถอนแบบคัดแยกวัสดุ

- () มีการคัดแยกวัสดุเพื่อนำไปรีไซเคิล และใช้ซ้ำ
- () ไม่มีการคัดแยกวัสดุ

6. พาหนะที่ใช้ในการบรรทุกวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคารไปยังแหล่งกำจัดของเสีย หรือสถานที่รับซื้อวัสดุแล้ว

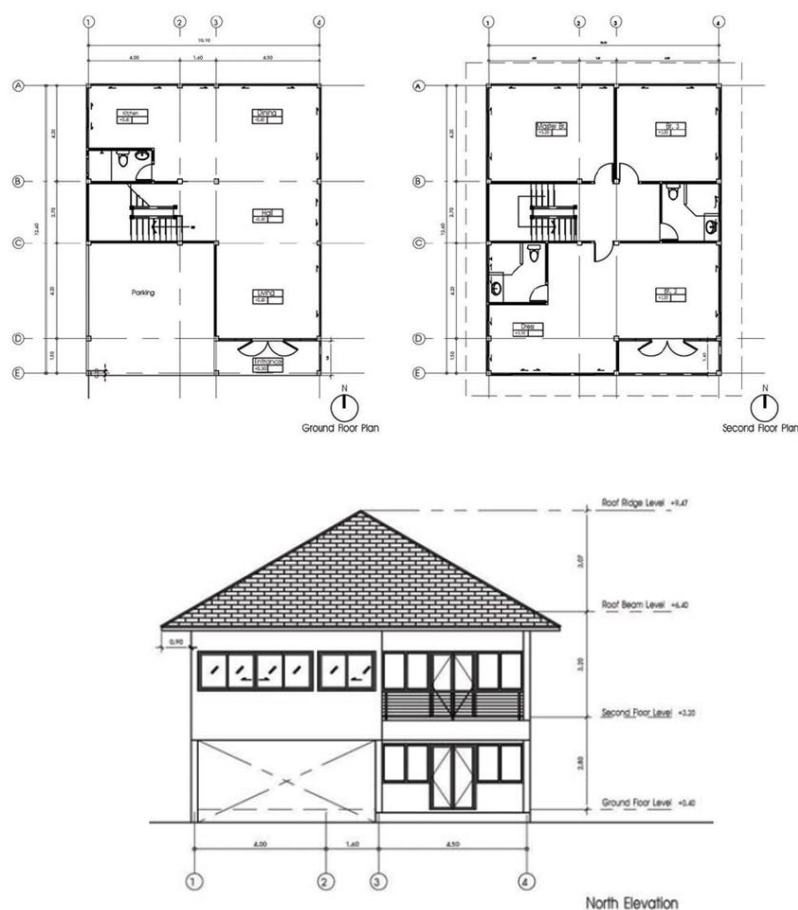
- () รถกระบะ 4 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถกระบะ 6 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถกระบะ 10 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถกระบะบรรทุกกิ่งฟาง 18 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถกระบะบรรทุกกิ่งฟาง 20 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถกระบะบรรทุกกิ่งฟาง 22 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุก 4 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุก 6 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุก 10 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุกกิ่งฟาง 18 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุกฟาง 18 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุกกิ่งฟาง 18 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถตู้บรรทุกเปิด 10 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () รถบรรทุกขยะ 10 ล้อ ขนาด.....ตัน
- () อื่นๆ

ส่วนที่ 3 อาคารกรณีศึกษา การรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการใช้อาคารตัวอย่างทั้งที่เป็นอาคารที่อยู่อาศัยและอาคารสำนักงาน เพื่อนำมาใช้เป็นกรณีศึกษาเกี่ยวกับการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร โดยแบบสอบถามนี้ได้นำอาคารตัวอย่างเพื่อนำมาสอบถามถึงวิธีการดำเนินการรื้อถอนอาคารและการทำลายอาคาร การใช้เครื่องมือในการรื้อถอนฯ การจัดการเศษของเสียที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอนฯ ซึ่งมีข้อมูลดังต่อไปนี้

■ กรณีศึกษา การรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัย

ในการวิจัยนี้เลือกใช้บ้านพักอาศัย 2 ชั้นทั่วไป ที่มีขนาดพื้นที่ใช้สอยประมาณ 300 ตารางเมตร



รูปที่ 1 แบบของบ้านพักอาศัยที่ใช้เป็นกรณีศึกษา

ตารางที่ 1 รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ในบ้านพักอาศัยขนาด 264 ตารางเมตร

วัสดุ	ปริมาณที่ใช้ในอาคาร	หน่วย	น้ำหนัก (กก.)	%
คอนกรีต	88.533	ลูกบาศก์เมตร	212,478.250	57.724
เหล็ก RB6	2155.800	เมตร	474.276	0.129
เหล็ก DB12	2477.	เมตร	6,118.684	1.662
อิฐมอญ	239.360	ตารางเมตร	86,189.600	23.415
ปูนฉาบ	4.787	ลูกบาศก์เมตร	11,503.642	3.125
เหล็กโครงหลังคา (1x2)	557.900	เมตร	2,880.800	0.783
เหล็กโครงหลังคา (2x4)	185.300	เมตร	3,539.230	0.962
เหล็กโครงหลังคา (2x6)	110.800	เมตร	5,634.790	1.531
กระเบื้องหลังคาซีแพคโมเนีย	204.380	ตารางเมตร	16,708.474	4.539
ฝ้ายิปซัมบอร์ด	218.490	ตารางเมตร	1,365.563	0.371
ฝ้าซีเมนต์แผ่นเรียบ	0.180	ลูกบาศก์เมตร	227.354	0.062
เคร่าฝ้า (อลูมิเนียม)	239.500	เมตร	1,647.500	0.448
พื้นไม้	94.390	ตารางเมตร	1,321.460	0.359
พื้นกระเบื้องเซรามิค	124.100	ตารางเมตร	239.513	0.065
วงกบและบานกรอบอลูมิเนียมแบบ Powder coated	474.900	เมตร	76.934	0.021
ลูกฟูกกระจุกใส	52.080	ตารางเมตร	760.368	0.207
วงกบประตูไม้	29.600	ลูกบาศก์เมตร	15,096.000	4.101
ประตูไม้	4.080	ตารางเมตร	1,664.640	0.452
ประตู MDF	0.184	ตารางเมตร	165.240	0.045
รวม			368,092.318	100.000
ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย			1,449.482	(kg/m²)

7. กรณีรื้อถอนหลังคา ชนิดที่เป็นกระเบื้องหลังคาซีแพคโมเนีย มีพื้นที่ 204.38 ตารางเมตร

7.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

7.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

7.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

8. กรณีรื้อถอนเหล็กโครงหลังคา มีพื้นที่ 204.38 ตารางเมตร

8.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

8.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

8.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

9. กรณีรื้อถอนฝ้าเพดานหลังคาที่เป็นฝ้ายิปซัมบอร์ด ขนาดพื้นที่ 218.49 ตารางเมตร

9.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

9.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

9.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

10. กรณีรื้อถอนฝ้าชายคาบ้านที่เป็นฝ้าซีเมนต์แผ่นเรียบ ขนาดพื้นที่ 45.11 ตารางเมตร

10.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

10.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

10.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

13.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

- () นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

14. กรณีรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารที่เป็น หน้าต่างลูกฟักกระจกใส มีพื้นที่ 52.08 ตารางเมตร พร้อมทั้งวงกบ และบานกรอบที่เป็นอะลูมิเนียม

14.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

14.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

14.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

- () นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

15. กรณีการรื้อถอนวัสดุปูพื้น ชนิดที่เป็นกระเบื้องเซรามิก ที่มีพื้นที่ 124.10 ตารางเมตร

15.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

15.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

15.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

- () นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

16. กรณีการรื้อถอนวัสดุปูพื้นชนิดที่เป็นไม้เนื้อแข็ง ที่มีพื้นที่ 94.39 ตารางเมตร

16.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

16.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

16.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

17. กรณีรื้อถอนคานหลังคา ขนาด 0.2x0.4 เมตร ความยาว 89.40 เมตร

17.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

17.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

17.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

18. กรณีรื้อถอนเสา จำนวน 18 ต้น ขนาด 0.2x0.2 เมตร และมีความสูงจากพื้น 6.40 เมตร

18.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

18.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

18.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

19. กรณีรื้อถอนคานพื้น ขนาด 0.2x0.4 เมตร ยาว 193.10 เมตร

19.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

19.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

19.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

20. กรณีการรื้อถอนพื้นคอนกรีตชั้น 2 หน้า 0.15 เมตร มีขนาดพื้นที่ 106.14 ตารางเมตร มีปริมาณวัสดุทั้งหมด

15.92 ลูกบาศก์เมตร/ ชั้น

20.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

20.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

20.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

21. กรณีการรื้อถอนพื้นคอนกรีตชั้น 1 มีขนาดพื้นที่ 112.35 ตารางเมตร/ ชั้น หน้า 0.15 เมตร/ ชั้น มีปริมาณวัสดุ

ทั้งหมด 16.85 ลูกบาศก์เมตร/ ชั้น

21.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

21.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

วัสดุ	ปริมาณที่ใช้ในอาคาร	หน่วย	น้ำหนัก (กก.)	%
ลูกฟูกกระจุกใส	1,288.00	ตารางเมตร	18,804.80	0.157
ประตูปานกระจุก	28.00	ตารางเมตร	408.80	0.003
รวม			11,975,937.050	100.000
ปริมาณวัสดุต่อพื้นที่ใช้สอย			1,052.830	(kg/m ²)

22. กรณีสื่อถอนหลังคา คอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด 1,482.25 ตารางเมตร/ ชั้น มีความหนา 0.15 เมตร/ ชั้น โดย
มีปริมาณของคอนกรีต 222.34 ลูกบาศก์เมตร/ ชั้น

22.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

22.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

22.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

23. กรณีสื่อถอนหลังคาเสริมหลังคาคอนกรีตDB6 มีพื้นที่ 1,482.25 ตารางเมตร ปริมาณ 227.92 ลบ.ม.

23.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

23.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

23.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

24. กรณีสื่อถอนฝ้าเพดาน ที่เป็นฝ้ายิปซัมบอร์ดขนาด 1,482.25 ตารางเมตร

24.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

27. กรณีรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารที่เป็น หน้าต่างลูกฟักกระจกใส มีพื้นที่ 184.00 ตารางเมตร/ ชั้น พร้อมทั้งวงกบและบานกรอบที่เป็นอะลูมิเนียม มีปริมาณวัสดุที่ใช้ 1,552.25 เมตร/ ชั้น

27.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

27.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

27.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

28. กรณีการรื้อถอนผนังอาคารที่เป็นผนังอิฐมวลเบาปูนหนา 0.15 เมตร/ ชั้น มีพื้นที่ 241 ตารางเมตร/ ชั้น

28.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

28.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

28.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

() นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....

() นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

29. กรณีการรื้อถอนวัสดุปูพื้น ชนิดที่เป็นพื้นกระเบื้องไวน์ลที่มีขนาด 1482.25 ตารางเมตร/ ชั้น

29.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

29.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

29.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

() นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....

พาหนะที่ใช้.....

- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

30. กรณีรื้อถอนคานหลังคา ขนาด 0.3x0.6 เมตร ความยาว 192.50 เมตร/ ชั้น

30.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

30.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

30.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

- () นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

31. กรณีรื้อถอนคานพื้น ขนาด 0.3x0.6 เมตร ความยาว 192.50 เมตร/ ชั้น

31.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

31.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

31.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

- () นำไปใช้ซ้ำ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปรีไซเคิลได้ โดยนำไปส่งต่อที่.....
 พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปถมที่ พาหนะที่ใช้.....
- () นำไปกำจัด พาหนะที่ใช้.....

32. กรณีการรื้อถอนพื้นคอนกรีตหนา 0.15 เมตร/ ชั้น มีพื้นที่ 1482.25 ตารางเมตร/ ชั้น และมีปริมาตร 222.34

ลูกบาศก์เมตร/ ชั้น

32.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรื้อถอน.....

32.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้.....

32.3 การจัดการของเสียที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณค่ะที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามค่ะ

สุดตาภา ใจแสน

ภาคผนวก ข
รายละเอียดการคำนวณ

ข.1 ค่าที่ใช้ในการคำนวณการใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคาร

ในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารนั้น อ้างอิงค่าต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณดังนี้

ข.1.1 ค่าการใช้พลังงาน

(1) น้ำมันดีเซล = 36.42 MJ/ลิตร อ้างอิงค่าความร้อนเฉลี่ยตามที่กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

(2) LPG = 26.62 MJ/ลิตร อ้างอิงค่าความร้อนเฉลี่ยตามบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และ LPG 1.85 ลิตร/กิโลกรัม ซึ่ง LPG 1 ถังจะมีน้ำหนัก 15 กิโลกรัม อ้างอิงตามสำนักนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

(3) อัตราการใช้ น้ำมันของรถแบคโฮ ในการวิจัยนี้มีรถแบคโฮที่ใช้ทั้งสิ้น 3 ชนิด โดยแบ่งตามรูปแบบประเภทการใช้งาน ดังนี้

- รูปแบบการใช้งานต่ำ ต่ำ คือ ประสิทธิภาพการทำงานที่ต่ำกว่า 65% เช่น งานขุดที่ง่าย
- รูปแบบการใช้งานปานกลาง คือ ประสิทธิภาพการทำงานอยู่ระหว่าง 65 – 80% เช่น งานขุดที่ค่อนข้างยาก
- รูปแบบการใช้งานสูง คือ ประสิทธิภาพการทำงานที่มากกว่า 80% เช่น งานขุดที่มีความยาก ซึ่งพบในบางครั้งเท่านั้น อ้างอิงจาก Handbook Komatsu

Edition 27

ซึ่งในการวิจัยนี้ เลือกใช้รูปแบบการใช้งานต่ำ เนื่องจากในกระบวนการรีไซเคิลอาคารและทำลายอาคารนั้น รถแบคโฮจำทำหน้าที่ทุบทำลายคอนกรีต ปรับพื้นที่ รวมทั้งการตักเศษวัสดุใส่รถบรรทุกเท่านั้น และคำนวณโดยทำการเฉลี่ยค่าอัตราการใช้ น้ำมัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- รถแบคโฮ PC30 ชนิด Hydraulic excavator:
 - รูปแบบการใช้งานต่ำ 1.3 - 1.8 ลิตร/ ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานปานกลาง 1.8 - 2.8 ลิตร/ ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานสูง 2.8 - 4.6 ลิตร/ ชั่วโมง
- รถแบคโฮ PC120 ชนิด Hydraulic excavator:
 - รูปแบบการใช้งานต่ำ 4.1 – 5.9 ลิตร/ ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานปานกลาง 5.9 - 8.8 ลิตร/ ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานสูง 8.8 – 14.6 ลิตร/ชั่วโมง

- รถแบคโฮ PC200 LC-7 ชนิด Hydraulic excavator:
 - รูปแบบการใช้งานต่ำ 6.2 – 8.9 ลิตร/ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานปานกลาง 8.9 – 13.4 ลิตร/ชั่วโมง
 - รูปแบบการใช้งานสูง 13.4 – 22.3 ลิตร/ชั่วโมง

ข.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยคาร์บอน (Emission factor)

อ้างอิงจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) ได้แก่

(1) Emission factor ของน้ำมันดีเซล (การเผาไหม้) = 2.7446 kg CO₂e/MJ

(2) Emission factor ของก๊าซหุงต้ม (LPG) = 3.1894 kg CO₂e/kg

ข.2 วิธีการคำนวณการปล่อยคาร์บอน

$$\boxed{\begin{array}{l} \text{การปล่อยคาร์บอน} \\ \text{(kgCO}_2\text{e/ หน่วย)} \end{array}} = \boxed{\text{กิจกรรมที่ทำ} \times \text{ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยคาร์บอน}}$$

ตารางที่ ข.1 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของผู้รับเหมา A

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ช.ม.)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	56	แรงงานคน 3 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา	56	แรงงานคน 3 คน	-	-
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 2	112	แรงงานคน 3 คน	-	-
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 2				
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	16	PC30 1 คัน	$(16 \times 1.55) \times 36.42$ = 903.216	$(16 \times 1.55) \times 2.7080$ = 68.116
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	$(1.85 \times 15 \times 2) \times 26.62$ = 1,477.410	$(15 \times 2) \times 3.1854$ = 95.682
รวม				3,735.450	265.971

ตารางที่ ข.2 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยของ

ผู้รับเหมา A

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัย					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอณนุช กทม.	$((27.3/4) \times 2 \times 36.42) +$ $((27.3/4.2) \times 2 \times 3.42)$ = 970.590	$((27.3/4) \times 2 \times 2.7446) +$ $((27.3/4.2) \times 2 \times 2.7446)$ = 36.572
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 81.10 กลับ 81.10	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปวังน้อย อยุธยา	$((81.1/4) \times 36.42) +$ $((81.1/4.5) \times 36.42)$ = 1,394.785	$((81.1/4) \times 2.7446) +$ $((81.1/4.5) \times 2.7446)$ = 105.111
	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอณนุช กทม.	$((27.3/4) \times 2 \times 36.42) +$ $((27.3/4.5) \times 2 \times 36.42)$ = 939.029	$((27.3/4) \times 2 \times 2.7446) +$ $((27.3/4.5) \times 2 \times 2.7446)$ = 54.114
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 27.00 กลับ 27.00	ไป 29 กลับ 29	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	$((27/4) \times 29 \times 36.42) +$ $((27/4.5) \times 29 \times 36.42)$ = 13,466.295	$((27/4) \times 29 \times 2.7446) +$ $((27/4.5) \times 29 \times 2.7446)$ = 1,014.816
รวม				16,770.699	1,247.185

ตารางที่ ข.3 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของ

ผู้รับเหมา B

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	56	แรงงานคน 4-5 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 2	160	แรงงานคน 4-5 คน และ PC200 1 คัน	$(160 \times 7.55) \times 36.42 = 43,995.360$	$(160 \times 7.55) \times 2.7446 = 3,315.477$
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 2				
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย ชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	16	PC200 1 คัน	$(16 \times 7.55) \times 36.42 = 4,399.536$	$(16 \times 7.55) \times 2.7446 = 331.548$
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	$(1.85 \times 15 \times 2) \times 26.62 = 1,477.410$	$(15 \times 2) \times 3.1894 = 95.682$
รวม				49,872.306	3,742.706

ตารางที่ ข.4 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยของ

ผู้รับเหมา B

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัย					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 55.40 กลับ 55.40	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปสุวินทวงศ์ หนองจอก กทม	$((55.4/4) \times 2 \times 36.42) +$ $((55.4/4.5) \times 2 \times 36.42)$ $= 1,905.575$	$((55.4/4) \times 2 \times$ $2.7446) + ((55.4/4.5)$ $\times 2 \times 2.7446)$ $= 143.604$
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 18.90 กลับ 18.90	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปซอยวิจิตรธรรม สาธิต 57 อ่อนนุช 44	$((18.9/4) \times 2 \times 36.42) +$ $((18.9/4.5) \times 36.42 \times 2)$ $= 650.097$	$((18.9/4) \times 2 \times$ $2.7446) + (18.9/4.5)$ $\times 2 \times 2.7446)$ $= 54.114$
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 24.70 กลับ 24.70	ไป 29 กลับ 29	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	$((24.7/4) \times 29 \times 36.42) +$ $((24.7/4.5) \times 29 \times 36.42)$ $= 1,2319.166$	$((27/4) \times 29 \times$ $2.7446) + ((27/4.5) \times$ $29 \times 2.7446)$ $= 982.978$
รวม	198.00	64.00		14,874.84	1,175.57

ตารางที่ ข.5 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัยของ

ผู้รับเหมา C

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายบ้านพักอาศัย					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบ อาคาร	80	แรงงานคน 5 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบ หลังคา				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย ผนังชั้น 2	240	แรงงานคน 5 คน และ PC120 1 คืบ	(240 x 5) x 36.42 = 43,704.000	(240 x 5) x 2.7446 = 3,293.520
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย ผนังชั้น 1				
4	4.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย คานชั้น 2				
	4.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย คาน ชั้น 1				
5	5.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย เสา ชั้น 2				
	5.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย เสา ชั้น 1				
6	6.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย พื้น ชั้น 2				
	6.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย พื้นชั้น 1				
7	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	32	PC120 1 คืบ	(32 x 5) x 36.42 = 5,827.200	(32 x 5) x 2.7446 = 439.136
8	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 2 ถัง	(1.85 x 15 x 2) x 26.62 = 1,477.410	(15 x 2) x 3.1894 = 95.682
รวม				51,008.610	3,828.338

ตารางที่ ข.6 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัยของ

ผู้รับเหมา C

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากบ้านพักอาศัย					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 10 ล้อ 16 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	$((20/2.3) \times 2 \times 36.42) +$ $((20/3) \times 2 \times 36.42)$ $= 1,118.991$	$((20/2.3) \times 2 \times 2.7446)$ $+ (((20/3) \times 2 \times 2.7446)$ $= 84.327$
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 11 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	$((20/2.3) \times 2 \times 36.42) +$ $((20/3) \times 2 \times 36.42)$ $= 1,118.991$	$((27.3/4) \times 2 \times 2.7446)$ $+ (27.3/4.5) \times 2 \times$ $2.7446)$ $= 84.327$
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 26.3 กลับ 26.3	ไป 20 กลับ 20	รถบรรทุก 6 ล้อ 11 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของ ผู้รับเหมา	$((26.3/2.5) \times 20 \times 36.42)$ $+ ((26.3/2.3) \times 20 \times$ $36.42) = 15,991.864$	$((26.3/2.5) \times 20 \times$ $2.7446) + ((26.3/2.3) \times$ $20 \times 2.7446)$ $= 1,205.142$
รวม				18,229.846	1,373.796

ตารางที่ ข.7 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ

ผู้รับเหมา A

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและการทำลายอาคารสำนักงาน					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารทั้งอาคาร ขั้นตอนการรื้อถอนฝ้าและเครื่อฝ้าเพดานทุกชั้น	80	แรงงานคน 10 คน	-	-
2	2.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานฝ้าอาคาร 2.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของชั้น 7-4 2.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 7-4 2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาชั้น 7-4 2.5 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 7-4	224	แรงงานคน 10 คน	-	-
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของชั้น 3-1 3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 3-1 3.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 3-1 3.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 3-1	112	PC200 1 คัน และแรงงานคน จำนวน 10 คน	$(112 \times 7.55) \times 36.42$ $= 30,796.572$	$(112 \times 7.55) \times 2.744$ $= 2,320.834$
4	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	40	PC200 1 คัน	$(40 \times 7.55) \times 36.42$ $= 10,998.840$	$(40 \times 7.55) \times 2.7446$ $= 828.869$
5	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 6 ถัง	$(1.85 \times 15 \times 6) \times 26.62$ $= 4,432.230$	$(15 \times 6) \times 3.1894$ $= 287.046$
รวม				46,227.822	3,436.749

ตารางที่ ข.8 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการของเสียและเศษวัสดุจากอาคาร

สำนักงานของผู้รับเหมา A

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงาน					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	$((27.3/4) \times 36.42) +$ $((27.3/4.5) \times 36.42)$ $= 469.515$	$((27.3/4) \times 2.7446) +$ $((27.3/4.2) \times 2.7446)$ $= 35.382$
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 81.10 กลับ 81.10	ไป 2 กลับ 2	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปวังน้อย อยุธยา	$((81.1/4) \times 2 \times 36.42) +$ $((81.1/4.5) \times 2 \times 36.42)$ $= 2,789.570$	$((81.1/4) \times 2 \times 2.7446) +$ $((81.1/4.5) \times 2 \times 2.7446)$ $= 210.221$
	ไป 27.30 กลับ 27.30	ไป 16 กลับ 16	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปอ่อนนุช กทม.	$((27.3/4) \times 16 \times 36.42) +$ $((27.3/4.5) \times 16 \times 36.42)$ $= 7,512.232$	$((27.3/4) \times 16 \times 2.7446) +$ $((27.3/4.5) \times 16 \times 2.7446)$ $= 566.119$
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 27.00 กลับ 27.00	ไป 1,072 กลับ 1,072	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บ ของผู้รับเหมา	$((27/4) \times 1,072 \times 36.42) +$ $((27/4.5) \times 1,072 \times 36.42)$ $= 497,788.560$	$((27/4) \times 1,072 \times 2.7446)$ $+ ((27/4.5) \times 2.7446 \times$ $1,072)$ $= 37,513.193$
รวม				508,559.876	38,501.828

ตารางที่ ข.9 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ

ผู้รับเหมา B

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน					
1	1.1 ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคารทั้งอาคาร	56	แรงงานคน 10-15 คน	-	-
	1.2 ขั้นตอนการรื้อถอนฝ้าและโครงฝ้าเพดานชั้น 7-1				
2	2.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานฝ้าอาคาร	240	แรงงานคน 10-15 คน	-	-
	2.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของชั้น 7-5				
	2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 7-5				
	2.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสาชั้น 7-5				
	2.5 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้นชั้น 7-5				
3	3.1 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายผนังทั้งหมดของชั้น 4-1	160	PC200 2 คัน และ แรงงานคน 10-15 คน	$(160 \times 7.55 \times 2) \times 36.42$ $= 87,990.720$	$(160 \times 7.55 \times 2) \times$ 2.7446 $= 6,630.954$
	3.2 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายคานชั้น 4-1				
	3.3 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 4-1				
	3.4 ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ชั้น 4-1				
4	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	24	PC200 1 คัน	$(24 \times 7.55 \times 2) \times 36.42$ $= 13,198.608$	$(24 \times 7.55 \times 2) \times$ 2.7446 $= 994.643$
5	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 6 ถัง	$(1.85 \times 15 \times 6) \times 26.62$ $= 4,432.230$	$15 \times 6 \times 3.1894$ $= 287.046$
รวม				105,621.558	7,912.643

ตารางที่ ข.10 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานของ
ผู้รับเหมา B

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงาน					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 55.40 กลับ 55.40	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปสุวินทวงศ์ หนองจอก กทม	$((55.4/4) \times 36.42) + ((55.4/4.5) \times 36.42)$ = 952.788	$((55.4/4) \times 2.7446) + ((55.4/4.5) \times 2.7446)$ = 71.802
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 18.90 กลับ 18.90	ไป 18 กลับ 18	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปซอยวิจิตรธรรม-สาริต 57 ซ่อนนุช 44	$((18.9/4) \times 18 \times 36.42) + ((18.9/4.5) \times 18 \times 36.42)$ = 650.097	$((18.9/4) \times 18 \times 2.7446) + ((18.9/4.5) \times 18 \times 2.7446)$ = 54.114
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 24.70 กลับ 24.70	ไป 1,072 กลับ 1,072	รถบรรทุก 6 ล้อ 8.5 ตัน ขนส่งไปกองเก็บของผู้รับเหมา	$((24.7/4) \times 1,072 \times 36.42) + ((24.7/4.5) \times 1,072 \times 36.42)$ = 455,384.349	$((24.7/4) \times 1,072 \times 2.7446) + ((24.7/4.5) \times 1,072 \times 2.7446)$ = 34,317.625
รวม				462,188.010	34,830.346

ตารางที่ ข.11 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงานของ
ผู้รับเหมา C

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา (ชม.)	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงาน (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายอาคารสำนักงาน					
1	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบอาคาร	160	แรงงาน 8-10 คน	-	-
2	ขั้นตอนการรื้อถอนวัสดุประกอบหลังคา				
3	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายพื้น ลาดฟ้า	240	แรงงาน 8-10 คน และใช้รถเครน ยกกรดย แบคโฮ PC120 จำนวน 2 คัน	$(36.42 \times 40^*) +$ $((240 \times 5) \times 2 \times 36.42)$ $= 88,864.800$	$(40^* \times 2.7446) + (2 \times 240$ $\times 5 \times 2.7446)$ $= 6,696.824$
4	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย ผนังชั้น 7-1				
5	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย คานชั้น 7-1				
6	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลายเสา ชั้น 7-1				
7	ขั้นตอนการรื้อถอนและทำลาย พื้น ชั้น 7-1				
8	ขั้นตอนการปรับพื้นที่	24	PC120 1 คัน	$(24 \times 5 \times 2) \times 36.42$ $= 8,740.800$	$(24 \times 5 \times 2) \times 2.7446$ $= 658.704$
9	ขั้นตอนการตัดเหล็ก	-	LPG 4 ถัง	$(1.85 \times 15 \times 4) \times 26.62$ $= 2,954.820$	$15 \times 4 \times 3.1894$ $= 191.364$
รวม				100,560.420	7,546.892

หมายเหตุ: *ค่าการใช้พลังงานของรถเครน

ตารางที่ ข.12 การใช้พลังงานและการปล่อยคาร์บอนจากขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงานของ
ผู้รับเหมา C

ขั้นตอน	ระยะทาง (km)	จำนวนรอบ	วิธีการที่ใช้	การสรุปผล	
				พลังงานที่ใช้ (MJ)	การปล่อยคาร์บอน (kg CO ₂ e)
ขั้นตอนการจัดการเศษวัสดุจากอาคารสำนักงาน					
การนำวัสดุไปใช้ซ้ำ	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 1 กลับ 1	รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาด 11 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	$((20/2.3) \times 36.42) + ((20/3) \times 36.42)$ $= 559.496$	$((20/2.3) \times 2.7446) + ((20/3) \times 2.7446)$ $= 42.163$
การนำเศษวัสดุไปรีไซเคิล	ไป 20.00 กลับ 20.00	ไป 12 กลับ 12	รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาด 11 ตัน ขนส่งไปบางกะปิ กทม.	$((20/2.3) \times 12 \times 36.42) + ((20/3) \times 12 \times 36.42) =$ $1,118.991$	$((20/2.3) \times 12 \times 2.7446) + ((20/3) \times 12 \times 2.7446)$ $= 84.327$
การนำเศษวัสดุไปถมที่	ไป 26.3 กลับ 26.3	ไป 736 กลับ 736	รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาด 11 ตัน ขนส่งไปกองเก็บ ของผู้รับเหมา	$((26.3/2.3) \times 736 \times 36.42) + ((36.3/3) \times 736 \times 36.42)$ $= 541,502.272$	$((26.3/2.3) \times 736 \times 2.7446) + ((36.3/3) \times 736 \times 2.7446)$ $= 40,807.445$
รวม	132.600	1,498.000		548,775.715	41,355.569

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุดตาภา ใจแสน เกิดวันที่ 2 พฤศจิกายน 2528 สถานที่เกิดจังหวัดสิงห์บุรี สำเร็จปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ จากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2552

เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553